roc MONDRIAAN

Geïntegreerd Jaardocument

2020

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Hoofdstuk 1 - Onderwijs en studenten

1.1 Onderwijsaanbod en -resultaten 9
1.2 Studenten, deelnemers en leerlingen 15
1.3 Toegankelijkheid, begeleiding en zorg 18
1.4 Kwaliteitszorg 20

Hoofdstuk 2 - Bedrijfsvoering

2.1 Medewerkers 23
2.2 Facilitaire zaken en IT 27

Hoofdstuk 3 - Strategie

3.1 Strategie 2020-2024 31
3.2 Kwaliteitsagenda 2019-2022 32

Hoofdstuk 4 - Besturing en toezicht

4.1 Organisatie 36
4.2 Governance (goed bestuur) 39
4.3 Vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken 41
4.4 Medezeggenschap 43
4.5 Jaarverslag Raad van Toezicht 44

Hoofdstuk 5 - Continuïteitsparagraaf 51

Hoofdstuk 6 - Jaarrekening 2020 59

Bijlagen

Bijlage 1 - Verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda 101
Bijlage 2 - Nieuwe opleidingen aangemeld bij DUO 110
Bijlage 3 - Opleidingen met beperkte toelating 2020-2021 111

Voorwoord

Een uniek schooljaar: dat is 2020 geworden. Corona maakte alles anders dan anders. Dat vroeg om wendbaarheid en versneld innoveren. Met een enorme inspanning zijn we er met elkaar in geslaagd om voor onze studenten zo goed mogelijk onderwijs te verzorgen.

Het afgelopen jaar zijn we op koers gebleven, een forse prestatie onder deze omstandigheden. Tegelijkertijd hebben we niet op alle vlakken dezelfde snelheid kunnen behouden. Corona heeft onze docenten, medewerkers en ook het onderwijs de afgelopen tijd onder druk gezet. We hebben in een sneltreinvaart flexibel ingespeeld op telkens wijzigende omstandigheden. Dat is beslist iets om trots op te zijn. Tegelijkertijd was het lastig om voor alles snel een pasklare oplossing te vinden. En zeker met het voortduren van de crisis was het voor medewerkers en studenten beslist geen gemakkelijk jaar. Wel een jaar waarin we het samen hebben gedaan en elkaar hebben gesteund. Corona heeft ons ook zaken opgeleverd. We hebben de meerwaarde van het digitaal onderwijs gezien en ervaren. Onze vaardigheden op dat vlak hebben we versneld ontwikkeld. Dat betekent natuurlijk niet dat het 'af' is, maar er ligt een mooie basis om op voort te bouwen. En we hebben laten zien dat het mbo innovatief is en niet bij de pakken neer gaat zitten. We hebben 2.000 laptops beschikbaar gesteld voor kwetsbare studenten. Om dit mogelijk te maken is subsidie ontvangen. Onze studenten hebben mondkapjes genaaid, geholpen met testen en met vaccineren. Initiatieven die stuk voor stuk aandacht in de media kregen.

2020 was ook het jaar dat we afscheid namen van Pierre Heijnen. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd stopte Pierre per 1 maart 2020 als voorzitter van het College van Bestuur (CvB). Na enige tijd zonder voorzitter, ook door corona, is het fijn om in deze dynamische tijd weer compleet te zijn in het CvB.

Hopelijk komen we in 2021 in wat rustiger vaarwater. Dan kunnen we vaart maken met de ingezette ontwikkelingen en de vruchten plukken van wat we in de coronatijd hebben geleerd.

Hans Schutte, Harry de Bruijn en Ellen Sinnige
CvB ROC Mondriaan

Naschrift: Met ingang van 1 juni 2021 is Ellen Sinnige afgetreden als lid CvB. Vanaf deze datum is zij werkzaam als landelijk programmamanager energietransitie bij de MBO Raad.

"Een rijdende trein: dat is nog zwak uitgedrukt. Door corona leek het meer op een Thalys op volle snelheid. Het geeft een goed gevoel dat Mondriaan zijn zaken op orde weet te houden, ook onder deze toch extreme omstandigheden. Daardoor heb ik des te meer zin daar de komende periode verder aan door te bouwen."

Hans Schutte, voorzitter CvB

‘Ik had nooit verwacht dat ik een ambassadeur voor mijn school zou kunnen zijn. Ik hou van mijn vak en ik doe gewoon wat gedaan moet worden!’

“Jade is 19 jaar en woont in Naaldwijk. Ze is verpleegkundige in opleiding aan de School voor Zorg en Welzijn Delft. Jade is een enthousiaste en extraverte studente en kan moeiteloos vertellen over haar vele bezigheden, onder andere voor de Westlandse jongerengemeenteraad en haar vrijwilligerswerk. En over het belang van het mbo, waar ze voor heeft gekozen ondanks dat ze ook naar de havo kon gaan. Tijdens haar stage ondervond ze aan den lijve de gevolgen van de coronacrisis. Ze verzorgde psychogeriatrische patiënten die vanwege het gebrek aan contact met vertrouwde familieleden uiterst agressief konden worden. In die periode kwam ze regelmatig met blauwe plekken thuis. Vorig schooljaar liep ze stage in Benidorm, waar ze zich op voorbereidde door aan de Volksuniversiteit Spaans te leren.”

Jade is 19 jaar, studeert Verpleegkunde op de Brasserskade en is ambassadeur van ROC Mondriaan

Missie

Mondriaan biedt uitstekend onderwijs voor jongeren en volwassenen, vooral uit de regio Haaglanden. Dit gebeurt in circa 200* verschillende opleidingen, gegroepeerd in herkenbare scholen, goed verspreid over de regio, zowel in bol als bbl. Mondriaan biedt iedereen die school- en leerbaar is een passende (beroeps)opleiding en werkt daarvoor nauw samen met gemeenten, voortgezet onderwijs, hoger onderwijs, bedrijven en instellingen. Mondriaan wil de studenten optimaal voorbereiden op het vervolgonderwijs en de (toekomstige) arbeidsmarkt en besteedt daarom veel aandacht aan innovatie en (wereld)burgerschap.

Kernwaarden

Mondriaan levert kwaliteit en leidt studenten op tot vakkundige beroepsbeoefenaars. Mondriaan bereidt studenten optimaal voor op de veranderende arbeidsmarkt, het vervolgonderwijs en (wereld)burgerschap. Innovatie, samenwerking met het werkveld en 21e-eeuwse vaardigheden maken deel uit van de onderwijsprogramma’s. Medewerkers van Mondriaan zijn betrokken bij de studenten, die zich gehoord en gezien voelen in een veilige en vertrouwde leeromgeving. Uit bovenstaande volgen de kernwaarden van Mondriaan: vakkundig, innovatief en betrokken.

* Zie tabel 1.1 in paragraaf 1.1 voor het exacte aantal opleidingen in het beroepsonderwijs.

In control-verklaring

Het CvB van ROC Mondriaan is verantwoordelijk voor de opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen van de instelling. Het CvB verklaart dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen naar behoren werken. Jaarlijks vindt een risico-inventarisatie plaats op grond waarvan beheersmaatregelen worden genomen. Daarnaast volgt Mondriaan de bevindingen van de externe accountant op ten aanzien van de interne beheersing.

Het CvB verklaart dat, op basis van de rapporten van de onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs en de interne audits, alle opleidingen die ROC Mondriaan in 2020 heeft aangeboden, voldeden aan de wettelijke vereisten. De studentdossiers werden intern gecontroleerd op basis van een controleprotocol en gecontroleerd door de externe accountant, waarmee Mondriaan ook aan die wettelijke vereisten voldeed.

Hans Schutte
Voorzitter College van Bestuur

Harry de Bruijn
Lid College van Bestuur

Bestuursverklaring Branchecode

Het CvB verklaart de Branchecode goed bestuur in het mbo na te leven. In het voorliggend Geïntegreerd Jaardocument verantwoordt het CvB zich over de wijze waarop zij in 2020 met de Branchecode is omgegaan.

Hans Schutte
Voorzitter College van Bestuur

Harry de Bruijn
Lid College van Bestuur

ROC Mondriaan en de impact van corona

‘Het gaat hier eigenlijk best goed’

“We hebben speciale roosters gekregen: in de ene week hebben we praktijklessen beneden in de keukens en in de andere week instructie in een lokaal boven. Koken doen we nu ook thuis. We halen dan de ingrediënten op school en filmen thuis hoe we het klaarmaken. De docenten hebben meestal al een instructiefilmpje gemaakt, zodat duidelijk is wat we moeten doen. Koken en filmen tegelijk is een beetje moeilijk, maar mijn broertje wil gelukkig wel meehelpen met filmen. Onze restaurants zijn nu weer gesloten. Alleen toen het in de zomer even beter ging waren we open, maar het was toen wel rustiger. We krijgen hier normaal gesproken een wat ouder publiek en voor mensen die in een risicogroep zitten is het waarschijnlijk toch wel wat eng om naar het restaurant te komen.”

Mitchell (17) zit in het tweede jaar van zijn opleiding Zelfstandig werkend kok. Hij is ambassadeur van de School voor Horeca en Facilitaire dienstverlening.

Hiernaast vertelt Mitchell, een van de ruim 20.000 Mondriaanstudenten, over zijn ervaring met zijn school en corona. Een van de vele verhalen die duidelijk maken hoeveel gevolgen corona heeft gehad voor studenten, het onderwijs en de hele organisatie.

Na bijna een jaar onderwijs in coronatijd kunnen we voorzichtig de balans opmaken. Een eerste conclusie is dat Mondriaan in deze uitzonderlijke tijd de basis van het onderwijs op orde wist te houden: de online onderwijsinfrastructuur stond snel en de waarde van het diploma stond niet ter discussie. Tegelijkertijd zien we ook dat corona de kwaliteit van ons onderwijs en onze begeleiding wel degelijk onder druk heeft gezet. Het heeft grote extra inspanningen van docenten, ondersteunend personeel en studenten gevraagd. Tot slot zien we dat Mondriaan in deze bijzondere periode versneld ontwikkelingen heeft doorgemaakt, vooral in online onderwijs, waarvan we ook op langere termijn zullen profiteren.

Onderwijsinfrastructuur en uitgangspunten in de crisis

Met de lockdown in maart wist Mondriaan snel de infrastructuur voor het online onderwijs in te richten: in een week stond de basis. Een forse prestatie van scholen, docenten en ondersteunende diensten. Mondriaan had gelukkig net een grote investering gedaan in hardware in de vorm van devices voor alle docenten; met Teams was ook de benodigde software standaard beschikbaar.

In de eerste periode heeft Mondriaan een aantal uitgangspunten geformuleerd die overeind blijven staan, ook nu de crisis langer aanhoudt dan verwacht. Op de eerste plaats staat de kwaliteit van het onderwijs. We willen niet inboeten op de waarde van het diploma. Op de tweede plaats zijn prioriteiten vastgesteld. Voor zover er ruimte was voor onderwijs op locatie, is voorrang gegeven aan lessen aan kwetsbare studenten, aan praktijkonderwijs en examinering. Bij de start van het nieuwe schooljaar zijn daar de nieuwe eerstejaarsstudenten aan toegevoegd: Mondriaan wil hun de kans bieden om hun opleiding goed te starten en sociale contacten te leggen.

Online onderwijs

Hoewel de meeste docenten vrijwel vanaf de start praktisch en technisch in staat waren om online les aan te bieden, betekende dit niet automatisch dat het onderwijs afgelopen jaar op hetzelfde niveau was als daarvoor. Mondriaan was het afgelopen jaar volop in ontwikkeling als het gaat om het benutten van alle pedagogisch-didactische mogelijkheden van online lesgeven. Hoe houd je studenten, ook op afstand, betrokken? Hoe zorg je online voor voldoende variatie en interactie in een les? Dat vraagt van docenten weer nieuwe vaardigheden.

Daarnaast en belangrijker nog: we kozen hier niet vanuit eigen didactische overwegingen voor ‘blended learning’, voor gerichte inzet van online onderwijs in een goede mix met fysiek onderwijs. Nee, als gevolg van de maatregelen was het onderwijs verplicht en overwegend online gedurende een groot deel van het jaar. Studenten en docenten missen vooral de groepsdynamiek die er van nature is in fysieke lessen. Want studenten leren niet alleen van de docent, maar ook van elkaar. Van vragen van anderen, van discussie in de klas, van het informele contact met de docent om de les heen. En het sociale contact in en om de les is voor studenten ook belangrijk om zich gemotiveerd en betrokken te voelen bij een opleiding. Daar komt bij dat de omslag naar ‘online’ voor studenten en docenten samenviel met al die andere coronamaatregelen die forse impact hebben op stage- en toekomstmogelijkheden, op de thuissituatie, het sociale netwerk en contacten buiten school.

Belangrijk winstpunt is natuurlijk dat er in korte tijd bijna een ‘digitale revolutie’ in het onderwijs tot stand is gebracht. Scholen en álle docenten hebben zich sterk ontwikkeld als het gaat om een pedagogisch-didactisch verantwoorde opzet van online lessen. Ook de meerwaarde die online onderwijs kan hebben, is zichtbaar geworden. Online onderwijs biedt veel mogelijkheden voor gepersonaliseerd leren. Een mooie ontdekking was hoe goed het digitaal begeleiden van studenten ging. Vanaf de start is er online veel een-op-een-contact geweest tussen studieloopbaanbegeleiders en studenten. Docenten en scholen vonden dat goed werken en ook onderzoeken op verschillende scholen laten zien dat studenten zelf aangeven dat ze daar veel aan hebben. Online een-op-een-begeleiding is daarmee een instrument dat Mondriaan ook na corona wil blijven inzetten.

Ook voor de lange termijn wil Mondriaan de ontwikkeling van het online onderwijs die door corona is ingezet, doorzetten en faciliteren. Het project digitale didactiek, dat in 2020 is gestart en voorlopig door blijft lopen, ondersteunt docenten en scholen in de ontwikkeling van praktische vaardigheden, maar ook bij het ontwikkelen van een visie op blended learning en een gedegen curriculum, waarin een goede balans wordt gebracht tussen online en fysiek onderwijs.

Beroepspraktijkvorming

Beroepspraktijkvorming (bpv) vormt een belangrijk onderdeel van het curriculum. De coronamaatregelen hebben overal hun weerslag: van mondkapjes bij de kapper tot meer thuiswerken en stagelopen vanuit huis. De impact wisselt uiteraard sterk van sector tot sector. Bij sommige sectoren (handel, zorg) nam de vraag naar stagiairs toe. Terwijl in andere sectoren, zoals horeca of toerisme, het aanbod van stageplekken vrijwel tot stilstand is gekomen. Ook voor meer kwetsbare jongeren die meer begeleiding nodig hebben, zoals bij de entree-opleidingen, was het lastiger om een stageplek te vinden.

Gevolg was dat studenten vaak niet de stages liepen die ze vooraf voor ogen hadden: de begeleiding of omstandigheden waren minder goed en stages in het buitenland zaten er al helemaal niet in. Mondriaan is er gelukkig, mede dankzij de goede relatie met het werkveld, goed in geslaagd om studenten toch aan de benodigde praktijkervaring te helpen. Voor de sectoren waar het extra lastig is, heeft Mondriaan alternatieve vormen voor de bpv opgezet. Zo werd bijvoorbeeld in de horeca het eigen leerwerkbedrijf nadrukkelijker ingezet als stagebedrijf. De School voor Economie in Delft richtte een eigen leerbedrijf 'STAVERO' op, dat staat voor ‘stagevervangende opdrachten’. In een realistische bedrijfsomgeving werken studenten daar aan praktijkopdrachten, soms ook uit het werkveld.

Examinering en begeleide onderwijstijd

Een belangrijke prioriteit voor Mondriaan waren de laatstejaars en hun examinering. We moesten daarin wel op zoek naar andere vormen van examinering, zoals online examens in grote groepen of een criteriumgericht interview in plaats van een proeve van bekwaamheid in de praktijk. Omdat corona ‘pas’ in maart toesloeg, hadden studenten zich gelukkig eerder in het jaar (en in voorafgaande jaren) in de praktijk en bij toetsmomenten op school kunnen bewijzen. Een voordeel is dat zo de eerdere prestaties van de student mee konden wegen en dat de beoordeling van de studenten minder afhankelijk was van de momentopname die examinering altijd is. Een belangrijke randvoorwaarde is dat toetsmomenten door de opleiding heen goed zijn geborgd en vastgelegd. Een winstpunt is dat Mondriaan hiermee nu meer ervaring heeft opgedaan en het gesprek hierover nu ook landelijk met de sector, de inspectie en het ministerie voert.

Een vergelijkbare ontwikkeling is zichtbaar in de discussie over de begeleide onderwijstijd (bot). In coronatijd bleek het lastig om volledig te voldoen aan de formele eisen van de begeleide onderwijstijd (uren in de klas en voor stage). Maar deze tijd maakt ook zichtbaar dat dit niet ten koste hoeft te gaan van de kwaliteit. Zo kan minder bot, maar meer één-op-één-begeleiding of onderwijs in kleinere groepen leiden tot effectiever onderwijs en studievertraging voorkomen.

Online voorlichting

In het voorjaar heeft Mondriaan de eerste ervaringen opgedaan met online voorlichting. De Mondriaan Markten van april en juni werden online aangeboden via onder meer Facebook en Instagram. Een geheel nieuwe ervaring waar Mondriaan veel van heeft geleerd. Ook de open dag van 10 november werd online aangeboden, via Teams. Met een korte voorbereidingstijd hebben 25 scholen zich online gepresenteerd. De ervaringen waren wisselend. Deze leerervaring is meegenomen naar de volgende online open dagen.

Corona en medewerkers

Werken bij Mondriaan is als gevolg van corona snel veranderd. Dat vraagt veel van medewerkers, maar ook van leidinggevenden en Mondriaan als werkgever die oog willen houden voor het fysieke en mentale welzijn van de medewerkers. Zowel het online onderwijs als (gedeeltelijk) thuiswerken zullen ook in de toekomst ná corona onderdeel blijven van het ‘reguliere’ werk bij Mondriaan.

Ten slotte

Corona heeft grote verschuivingen teweeggebracht en Mondriaan heeft laten zien hier snel op in te kunnen spelen. Dat stemt tot tevredenheid, maar er leven bij veel collega's ook zorgen. Zorgen over Mondriaanstudenten die geen stageplek konden vinden, die toekomstplannen in duigen zagen vallen, die toch maar op school bleven omdat andere keuzes niet gemaakt konden worden, zorgen over studenten die studievertraging opliepen of helemaal 'van de radar' verdwenen. 2020 was voor veel studenten geen optimaal jaar. Dat daagt Mondriaan uit om na te denken over hoe studenten het best voorbereid kunnen worden op de wereld, die minder maakbaar bleek dan veel mensen tot nu toe dachten.

Hoofdstuk 1 - Onderwijs en studenten

Mondriaan is zichtbaar in de Haagse regio en was ook in 2020 dé opleider van Haaglanden. Dit hoofdstuk bespreekt de verschillende soorten onderwijs en de studenten, leerlingen en deelnemers van Mondriaan. Daarnaast belicht dit hoofdstuk het toelatingsbeleid, de begeleiding en zorg en de wijze waarop de kwaliteit van onderwijs en examinering is geborgd.

1.1 Onderwijsaanbod en -resultaten

Mondriaan is een regionaal opleidingencentrum (roc) met onderwijslocaties in Den Haag, Delft, Leiden en Naaldwijk. Mondriaan biedt onderwijs op veel gebieden: techniek en ICT, zorg en welzijn, economie, handel, gastvrijheid, volwasseneneducatie en vavo. Deze paragraaf beschrijft de opleidingen in de verschillende typen onderwijs: beroepsonderwijs, educatie, vavo en het onderwijs bij de Projecten bijzondere voorzieningen, dat in de loop van 2020 BAS is gaan heten (Begeleiden Adviseren Schakelen).

Beroepsonderwijs

Het opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs omvat opleidingen met verschillende leerwegen, opleidingsduur en uitvoeringslocaties. Bij het samenstellen van het aanbod houdt Mondriaan rekening met de doelmatigheid. Mondriaan toetst nieuwe opleidingen bijvoorbeeld op arbeidsmarktrelevantie, uitvoerbaarheid binnen het budget, onderwijskwaliteit en macrodoelmatigheid (een doelmatig aanbod van beroepsopleidingen op regionaal niveau).

Op 1 februari 2020 meldde Mondriaan 26 nieuwe opleidingen aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Hiervan worden zeven alleen in de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) aangeboden, twaalf ook in de beroepsopleidende leerweg (bol) en zeven alleen in de bol. Zie bijlage 2 voor het volledige overzicht. Het gaat hier om voornemens voor nieuwe opleidingen, zodat de macrodoelmatigheid besproken kan worden in de regio.

In totaal bood Mondriaan in 2020 in het beroepsonderwijs 243 opleidingen aan. Deze opleidingen waren verdeeld over bol en bbl. Daarbij telden de 101 opleidingen die zowel in de bol- als bbl-variant voorkomen één keer. Er zijn ook opleidingen waarbij het exacte niveau en de uitstroomrichting van de ingeschreven studenten nog niet zijn bepaald. Deze opleidingen staan in tabel 1.1 bij 'kwalificatiedossier'.

Mondriaan heeft in 2020 twee nieuwe opleidingen toegevoegd aan het opleidingenportfolio: Verkoopadviseur (bol) en Verkoopmanager mobiliteitsbranche (bol). De opleiding Verkoopmanager mobiliteitsbranche is een vervolg op de opleiding Verkoopadviseur mobiliteitsbranche, waardoor doorstromen bevorderd wordt.

Mondriaan is gestopt met het aanbieden van de opleiding Eerste scootertechnicus. Voor de opleiding was er al langere tijd nauwelijks belangstelling.

Tabel 1.1 Aantal opleidingen per niveau en leerweg

niveau	aantal in bol	aantal in bbl	aantal in zowel bol als bbl	door Mondriaan aangeboden
kwalificatiedossier	28	12	10	30
entree	7	5	5	7
niveau 2	31	27	22	36
niveau 3	51	42	27	66
niveau 4	91	50	37	104
totaal	**208**	**136**	**101**	**243**

Keuzedelen

Een mbo-opleiding bestaat uit een basisdeel, een profieldeel en keuzedelen. Met een keuzedeel kan de student zich verbreden of verdiepen. Aan iedere kwalificatie is een aantal keuzedelen gekoppeld dat aan de student wordt aangeboden. Studenten hebben ook de mogelijkheid om keuzedelen te volgen die niet gekoppeld zijn aan hun opleiding. Hiervoor kunnen ze toestemming aanvragen bij de examencommissie van hun opleiding. In 2020 zijn er 91 verzoeken ingediend voor het volgen van niet-gekoppelde keuzedelen. Alle verzoeken zijn toegewezen.

Afwijking urennorm

Onderwijsteams kunnen bij de programmering van de onderwijstijd afwijken van de urennorm, wanneer zij hiervoor met het oog op (onderwijs)kwaliteit goede argumenten hebben. Het CvB heeft alle besluiten tot afwijking van de urennorm genomen met instemming van de Studentenraad. Het betreffen de volgende opleidingen:

- De opleidingen Leisure en Hospitality en Travel en Hospitality hebben het aantal bot-uren (begeleide onderwijstijd) in het eerste leerjaar verlaagd ten gunste van het aantal bpv-uren in het tweede en derde leerjaar van de opleidingen. Hierdoor kunnen studenten gedurende een langere, aaneengesloten periode stagelopen. Het totale onderwijsprogramma voldoet aan de urennorm.
- De opleidingen Logistiek medewerker, Logistiek teamleider en Verkoper hebben het aantal bot-uren verlaagd ten gunste van het aantal bpv-uren. Hierdoor wordt beter ingespeeld op de doelgroep, die het best leert in de praktijk. Het totale onderwijsprogramma voldoet aan de urennorm.

- Bij de opleiding Ondersteunende administratieve beroepen (kwalificaties Medewerkers secretariaat en receptie en Medewerker financiële administratie) is het aantal bot-uren lager dan de norm. De doelgroep, die een beperkte spanningsboog heeft, volgt maximaal vijf uur les per dag.
- Bij de opleidingen Junior stylist en Junior productmanager is in het schooljaar 2019-2020 het aantal bot-uren lager dan de norm, om zo de studenten in de gelegenheid te stellen voldoende uren in de beroepspraktijk uit te voeren en het totale proces van het tot stand komen van een modecollectie mee te maken. Deze leerervaring heeft de student nodig bij het eindexamen, de proeve van bekwaamheid. Deze inrichting van het onderwijs is op verzoek van het werkveld. In het schooljaar 2020-2021 is na overleg met het werkveld besloten deze opleidingen weer te laten voldoen aan de algemene urennorm.

Door corona waren in 2020, naast de bovengenoemde opleidingen, ook andere opleidingen genoodzaakt flexibel om te gaan met de programmering van onderwijstijd en de mogelijkheid om op een andere manier invulling te geven aan praktijkonderdelen van de opleiding. Daarbij werd de onderwijskwaliteit scherp in het vizier gehouden.

Resultaten beroepsonderwijs

Een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van een mbo-opleiding op niveau 2, 3 en 4 is het studiesucces, dat wil zeggen het totaal van de indicatoren diplomaresultaat, jaarresultaat en startersresultaat (respectievelijk DR, JR en SR). Voor de inspectie zijn met name de driejaarsgemiddelden van de indicatoren van studiesucces van belang.

Het studiesucces 2017-2020 voldoet op niveau 2, 3 en 4 aan de normen van de inspectie. Per niveau moeten minimaal twee van de drie indicatoren voldoende zijn. Het driejaarsgemiddelde 2017-2020 is voor alle drie de indicatoren (DR, JR en SR) hoger dan de vorige periode van drie jaar (2016-2019).

Het totale studiesucces van 2019-2020 is hoger dan het studiesucces van 2018-2019. Ook per niveau is een stijging van vrijwel alle indicatoren te zien. Op niveau 3 heeft de grootste stijging plaatsgevonden. Het jaarresultaat is op dat niveau zelfs meer dan 4 procent gestegen. De zorgscholen en de economische scholen laten de grootste stijging van het jaarresultaat zien. Het startersresultaat is het meest gestegen bij de technische scholen en economische scholen. Mogelijk hebben de coronamaatregelen, zoals meer ruimte geven aan studenten ten aanzien van het bindend studieadvies en de mogelijkheid om tot uiterlijk 1 januari 2021 de opleiding af te ronden, een gunstig effect gehad op de omvang van de ongediplomeerde uitval en daarmee het studiesucces. Ook hebben de extra inzet van mensen en middelen voor het voorkomen van uitval en het verbeteren van de onderwijsresultaten vanuit de Kwaliteitsagenda bijgedragen aan de verbetering van de resultaten.

Voor de entreeopleidingen geldt een aparte indicator: onderwijsresultaat entree*. Mondriaan scoort in de periode 2017-2020 81,8 procent. Hiervoor is geen norm vastgesteld, maar de indicator wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde. Voor de periode 2017-2020 is dat 80,8 procent, waarmee Mondriaan bovengemiddeld presteert.

Tabel 1.2 Studiesucces Mondriaan 2017-2020

opleiding	diplomaresultaat*		jaarresultaat*		startersresultaat*	
		norm		norm		norm
mbo niveau 2	64,0%	61,0%	70,7%	67,0%	85,4%	79,0%
mbo niveau 3	72,1%	70,0%	66,7%	68,0%	83,8%	82,0%
mbo niveau 4	73,5%	70,0%	69,9%	68,0%	85,3%	82,0%
totaal	**70,5%**		**69,3%**		**85,0%**	

* Zie onderstaand kader voor definitie

Onderwijsresultaat entree (OR): het aantal ingeschreven entreestudenten aan het begin van het jaar dat een jaar later een diploma heeft gehaald of doorstroomt als percentage van het totaal ingeschreven entreestudenten per jaar.

Diplomaresultaat (DR): het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaar als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

Jaarresultaat (JR): het aantal gediplomeerden in een bepaald jaar (instellingsverlaters met diploma plus gediplomeerde doorstromers binnen de instelling) als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

Startersresultaat (SR): het aandeel van de nieuwe instromers in de instelling in een bepaald jaar dat in het eerste jaar gediplomeerd is uitgestroomd of het volgend jaar nog binnen de instelling studeert.

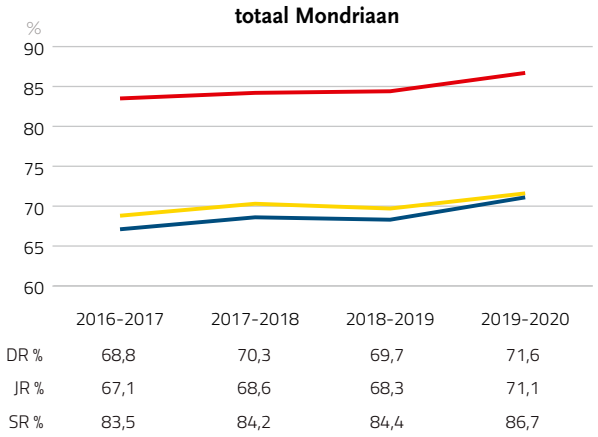

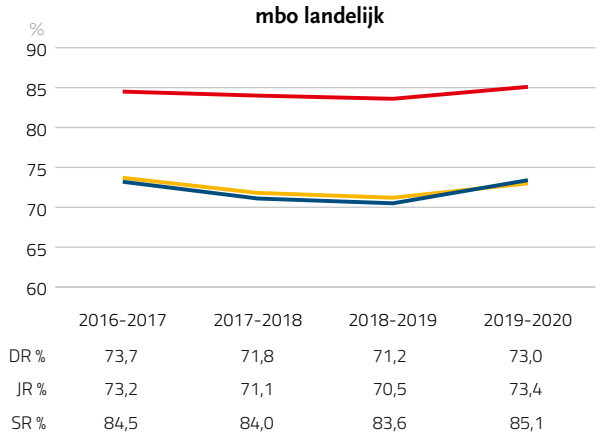

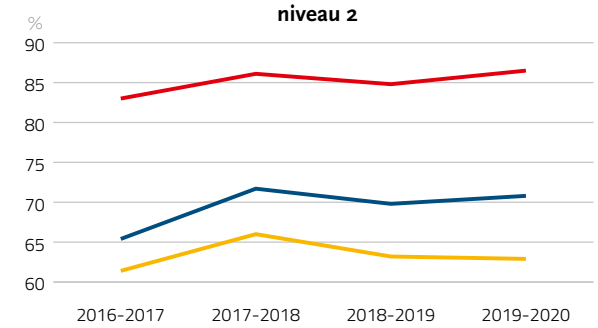

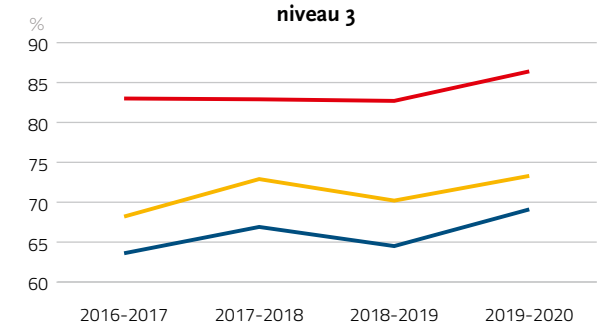

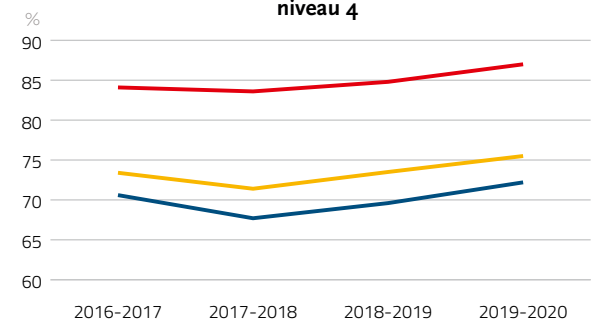

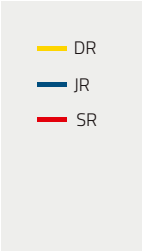

Figuur 1.1 Verloop resultaten Mondriaan totaal, per niveau en totaal mbo

Op alle drie de indicatoren laat Mondriaan in 2017-2018 een stijging zien, terwijl er landelijk sprake was van een daling. In 2018-2019 zijn de scores van Mondriaan op DR en JR licht gedaald, maar deze daling is minder sterk dan de daling van het landelijk gemiddelde. Het SR stijgt in 2018-2019 bij Mondriaan licht, afwijkend van de dalende landelijke trend. In 2019-2020 laat Mondriaan op alle drie de indicatoren een stijging zien, wat ook te zien is in de landelijke trend.

Bij niveau 2 was de stijging in DR en JR in 2017-2018 duidelijker zichtbaar dan bij Mondriaan als geheel. In 2018-2019 zijn de scores op DR en JR weer licht gedaald. DR is in 2019-2020 licht gedaald, terwijl dit Mondriaanbreed juist steeg. JR en SR zijn gestegen. De SR-scores schommelden de afgelopen jaren tussen 83 en 86 procent.

Bij niveau 3 zien we eenzelfde trend als Mondriaanbreed. In 2017-2018 een stijging van DR en JR en in 2018-2019 weer een daling. In 2019-2020 stegen alle drie de indicatoren met meer dan 3 procent en kwamen ze zelfs boven de piek van 2017-2018 uit.

Bij niveau 4 zijn de ontwikkelingen in DR, JR en SR anders verlopen dan bij niveau 2 en 3. Hier was pas een jaar later, in 2017-2018, een daling te zien. De afgelopen twee jaar zijn de scores op alle drie de indicatoren weer gestegen.

Mbo-certificaten

Na een succesvolle pilot in 2019 waar Mondriaan het mbo-certificaat 'Regievoering en vakontwikkeling in de zorg' ontwikkelde en uitvoerde, is Mondriaan in 2020 doorgegaan met de ontwikkeling van beroepsrelevante mbo-certificaten. Een mbo-certificaat omvat een deel van de kwalificatie-eisen van een mbo-opleiding en heeft een zelfstandige betekenis op de arbeidsmarkt. Met een certificaat kunnen werkenden en werkzoekenden hun positie op de arbeidsmarkt versterken.

Juist door de coronacrisis werd duidelijk dat Mondriaan met het reguliere aanbod potentiële studenten mist, namelijk de werkenden en werkzoekenden. Samen met de zorginstellingen in de regio Haaglanden heeft Mondriaan een selectie gemaakt van de meest noodzakelijke en aantrekkelijke certificaten, waardoor mensen eerder en sneller inzetbaar zijn in de uitvoering van onderdelen van de zorg.
In de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 namen er 111 studenten deel aan een traject met een mbo-certificaat. Komend jaar gaat Mondriaan ook met andere branches onderzoeken of een dergelijke aanpak met mbo-certificaten past bij actuele scholingsvraagstukken.

Educatie

De Taal+ school verzorgt in de regio Haaglanden cursussen Nederlands voor volwassen anderstaligen (NT2), voor Nederlandstaligen (NT1) en cursussen rekenen en digitale vaardigheden.

In 2020 heeft het vraaggerichte aanbod zich ontwikkeld tot allerlei vormen van afstandsleren of hybride onderwijs. Het aanbod voor Nederlandstaligen, EU-migranten, niet-inburgeringsplichtigen en inburgeraars van de Taal+ school is succesvol vormgegeven. De Taal+ school bereikte in 2020:

- een toename van het aantal deelnemers binnen het traject Talentstart in Den Haag Zuid-West;
- een op doorstroom gerichte begeleiding;
- de organisatie en ontwikkeling van het cursusaanbod binnen de anderhalvemetersamenleving en tijdens de lockdown;
- een ontwikkeling van digitale vaardigheden van docenten en deelnemers voor het online leren;
- een aanbod van leendevices voor afstandsleren;
- de ontwikkeling van een online Taalplatform waar moeders uit verschillende groepen aan deel kunnen nemen;
- de ontwikkeling van online NT2-toetsen voor Taal in de Buurt;
- een hoog slagingspercentage bij Inburgering;
- de samenwerking binnen het project Samen Haags en binnen de pilot Inburgering A2-B1 in Delft;
- een groot bereik van de campagne 'Doe weer mee!' door een speciale uitgave van een door laaggeletterden geschreven boekje over hun beleving van de coronaperiode.

Ondanks alle corona-aanpassingen die de school heeft doorgevoerd om het onderwijs te blijven verzorgen, stopten veel deelnemers tijdelijk met hun cursus. Dikwijls omdat ze zelf thuisonderwijs aan kinderen verzorgden. Voor Mondriaan leidde dit – in combinatie met de ingewikkelde bekostigingsregelgeving rondom Inburgering – tot een aanzienlijk verlies op de educatie-activiteiten. Tijdens de lockdown is Taal+ Den Haag verhuisd naar de Waldorpstraat. Het is een prachtige, lichte en goed bereikbare leslocatie geworden waar veel deelnemers terechtkunnen.

'Al kan je nog zoveel, als mindergeletterde mis je constant kansen.'

"Ik heb altijd geworsteld met rekenen en schrijven. Mijn nicht zit in het onderwijs en zij wees op volwassenenonderwijs van Doe Weer Mee bij ROC Mondriaan. Ik ben daar nu twee jaar bezig en onze klas is één grote familie. Zeven vrouwen en zes mannen met allemaal dezelfde problemen, die ook allemaal dezelfde stap durfden te nemen. De school is een warm bad. Je voelt je er thuis."

Anja leert beter lezen en schrijven op de Taal+ school in het Westland.

Vavo

Het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) biedt tweedekansonderwijs aan leerlingen die een mavo-, havo- of vwo-diploma willen behalen of een certificaat van een vak. Vavo Haaglanden werkt samen met het hbo, vertegenwoordigers uit de wijk en taalscholen. Vanaf 2020 biedt het vavo aanvullende schakelprogramma's aan, die bijdragen aan een meer succesvolle start, zowel voor leerlingen met een taalachterstand als voor leerlingen met psychische en maatschappelijke problematiek. Ook is Vavo Haaglanden in het schooljaar 2020-2021 opnieuw gestart met een schakeltraject havo-pabo. Inmiddels zijn er twee lesgroepen.

De nieuwe aanpak, waarbij leerlingen in de loop van het eerste schooljaar voor enkele vakken al examens afleggen, begon in 2020 zijn vruchten af te werpen. De resultaten zijn voldoende. Leerlingen volgden een examentraject voor ten minste drie vakken in het eerste schooljaar; in het tweede jaar volgen zij de resterende vakken. In het najaar van 2020 heeft Mondriaan deze aanpak opnieuw geëvalueerd. Hierbij is geconstateerd dat de leerlingenpopulatie verandert als gevolg van het nieuwe en ruimere doorstroomrecht per augustus 2020. Er komen naar verhouding meer leerlingen met leerdeficiënties naar het vavo. Mede als gevolg daarvan wordt voor 2021-2022 een bredere aanpak overwogen wat betreft het aanbod vakonderwijs in het eerste leerjaar. Dit naast de al in gang gezette ontwikkeling om deze doelgroep te plaatsen in homogene lesgroepen.

In maart 2020 heeft Vavo Haaglanden in korte tijd de omslag gemaakt naar afstandsonderwijs als gevolg van de coronacrisis. Na de zomer van 2020 is deze aanpak voortgezet in combinatie met lessen op locatie.

Tabel 1.3 Resultaten Vavo Haaglanden 2019-2020

traject	SE 19 - 20	verschil SE - CE 2016 - 2019	% CE voldoende 2016-2019
mavo	6,30	0,28	71,0%
havo	6,03	0,18	68,8%
vwo	6,28	0,40	66,8%
totaal	**6,13**	**0,24**	**68,8%**

In 2020 zijn er als gevolg van de coronacrisis geen centrale examens (CE) afgenomen. Het eindresultaat van de schoolexamens (SE) in 2019-2020 inclusief de afname van resultaatsverbeteringstoetsen was voor alle drie de trajecten hoger dan 6,00. De vorige driejaarsgemiddelden (verschil SE-CE 2016-2019 en percentage voldoende CE 2016-2019) voldeden voor alle trajecten aan de norm. Als het verschil tussen de schoolexamens (SE) en centrale examens (CE) minder dan 0,5 punt is, is er sprake van een gering verschil. De norm voor het percentage voldoende bij de CE is 65 procent.

BAS (Projecten bijzondere voorzieningen)

In 2020 is besloten de naam van Projecten bijzondere voorzieningen te wijzigen in BAS. BAS staat voor Begeleiden Adviseren en Schakelen, die activiteiten die de voorziening verbindt. BAS is een schoolse voorziening die zich richt op kwetsbare jongeren vanaf 16 jaar.
Met onderwijs in voorschakeltrajecten en ondersteuning buiten het reguliere aanbod wil Mondriaan kwetsbare jongeren binnenboord houden of weer krijgen. Doorstromen naar een reguliere opleiding is het doel van BAS. De aanpak vraagt om goede afstemming, zowel intern als extern, met het vo, mbo, gemeenten en de afdeling leerplicht van de dienst OCW.

Naast begeleiding en zorg (paragraaf 1.3) bood BAS in 2020 de volgende trajecten aan:

- **Schakeltrajecten Taal** biedt jongere statushouders en nieuwkomers een schoolprogramma aan dat doorstroom naar een beroepsopleiding in het mbo of naar het vavo-traject havo/vwo tot doel heeft.

Doelgroep Schakeltrajecten Taal: nieuwkomers en statushouders van 16-27 jaar uit de vsv regio Haaglanden.
Aantal trajecten 2020: 225

- **In-Gang** is een schoolse voorziening die zich richt op het begeleiden van jongeren die tussen wal en schip zijn geraakt. In-Gang biedt diverse programma's die jongeren helpen om met blijvend succes opnieuw aan te sluiten bij school, werk of zorg.

Doelgroep In-Gang: jongeren van 16-27 jaar, woonachtig in de Haagse regio. Voor een deel zijn ze ingeschreven bij een opleiding van Mondriaan, maar het overgrote deel van de jongeren wordt naar In-Gang doorverwezen door gemeenten.
Aantal trajecten 2020: 185

- **Studie Info Punt (StIP)** is een voorziening waarin starters maar ook herstarters (studie)loopbaanadvies krijgen. Door StIP wordt individuele (maar ook wel groepsgewijze) voorlichting gegeven en is het mogelijk om beroepsoriëntatie- en capaciteitentesten af te nemen.

Doelgroep StIP: iedereen die (nog) niet weet wat voor vervolgopleiding het meest passend is en/of wil weten wat de mogelijkheden zijn om bij Mondriaan in te stromen.
Aantal trajecten 2020: 961

- **Maatregel Onderwijs en Arbeid (MOA)** heeft als doel om jongeren met multiproblematiek die dreigen uit te vallen op school, te begeleiden naar een passende vervolgplek. Dat kan naar werk zijn, maar ook weer naar school of een andere plek die voor de jongere op dat moment passend is. De maatwerkcoaches van MOA zijn individuele (ambulante) begeleiders. Het project is onderdeel van de VSV-Nee Agenda en werkt regionaal voor vo en mbo.

Doelgroep MOA: jongeren van 16-27 jaar met multiproblematiek die staan ingeschreven bij een opleiding en dreigen uit te vallen op school.
Aantal trajecten 2020: 291

- **MonCoach (voorheen Zaak&Co)** biedt met coaching extra ondersteuning aan studenten, om schooluitval te voorkomen en bij te dragen aan een succesvolle afronding van de studie. Naast coaching bevordert MonCoach, met het bieden van een netwerk, de kansengelijkheid onder jongeren en biedt MonCoach een platform voor ontmoeting van de mbo-student en het werkveld.

Doelgroep MonCoach: studenten die studeren bij economische en juridische opleidingen en de Taal+ School.
Aantal trajecten 2020: 67

'Het leukste is om met andere studenten te praten, zij hebben toch de ervaring hoe het is om op deze school te zitten.'

"Ik ben al met mijn tweede opleiding bij Mondriaan bezig. Dat komt omdat ik ook in de Internationale Schakelklas (ISK) heb gezeten. Ik kom uit Syrië en heb in de ISK een goede voorbereiding op het mbo gehad met veel taallessen. Met vijf anderen uit mijn ISK-klas ben ik samen met onze docent naar de open dag van de School voor Economie gegaan. De open dag vond ik heel leuk, ik kon vragen stellen aan docenten en studenten. Met de studenten praten vond ik zelf eigenlijk het leukst. Zij hebben toch de ervaring en ze weten hoe het is om op die school te zitten."

Sevin (18) doet de opleiding Financiële administratie op de Brasserskade.

1.2 Studenten, deelnemers en leerlingen

Deze paragraaf geeft een cijfermatig overzicht van de studenten die een entree- of beroepsopleiding volgen, van de deelnemers bij de Taal+ school en van de vavo-leerlingen. De indeling is naar leerweg, niveau, persoonskenmerken, geografische herkomst en sociaal-economische kenmerken. In 2020 groeide het aantal studenten (entree en beroepsonderwijs), maar het aantal deelnemers (Taal+ school) en leerlingen (vavo) daalde.

Studenten beroepsonderwijs

Op 1 oktober 2020 telde Mondriaan in totaal 20.517 actieve studenten in het beroepsonderwijs[1].

Het aantal studenten steeg in vergelijking met 2019 met 4,1 procent. Het aantal studenten in de bbl steeg met 3,8 procent en het aantal bol-studenten steeg met 4,1 procent. De grootste groei in aantallen kwam van de sector zorg en welzijn.

Het aantal entreestudenten daalde met 10 procent. Dit heeft een aantal oorzaken. Allereerst wordt het aantal jongeren dat binnen het voorliggend onderwijs actief een entreeopleiding volgt ieder schooljaar groter. Daarnaast daalt het aantal ISK-jongeren dat doorstroomt naar entree, omdat ze vaker direct doorstromen naar niveau 2 en hoger. Ten slotte zijn er meer diploma's afgegeven in het voortgezet onderwijs, wat leidde tot minder inschrijvingen bij entree.

Een andere oorzaak is dat de entreeopleidingen binnen MBO Westland vanaf schooljaar 2020-2021 worden verzorgd door Albeda. Dit scheelt ca. 40 studenten.
Het aantal studenten op niveau 2 steeg met 4,8 procent en op niveau 3 steeg het aantal studenten met 2,5 procent. Niveau 4 groeit al sinds 2013 en kende in 2020 een groei van 5,2 procent.

1 bron: Mondriaan

De stijging bij de andere niveaus is te zien bij beide leerwegen: bol is gestegen met 5,1 procent en bbl met 3,8 procent.
De grootste groei is te vinden bij de techniek en in de zorg, maar ook de economische scholen laten na een daling in 2019 weer een groei zien in 2020.

De groei wordt met name veroorzaakt doordat de groep studenten die bij Mondriaan blijft is gegroeid. Maar ook het aantal studenten dat bij Mondriaan terugkeert voor een vervolgopleiding groeit.

Tabel 1.4 Aantal studenten beroepsonderwijs (inclusief entreeopleidingen)

datum	totaal	bol*		bbl*		ovo*		odt*	
1 oktober 2019	19.715	15.140	76,8%	4.495	22,8%	80	0,4%	0	0,0%
1 oktober 2020	20.517	15.765	76,8%	4.666	22,7%	11	0,1%	75	0,4%

*bol = beroepsopleidende leerweg (tussen de 20 en 60 procent van de opleiding is werk/stage)
*bbl = beroepsbegeleidende leerweg (meer dan 60 procent van de opleiding is werk/stage)
*ovo = overig onderwijs (derde leerweg) is een opleiding op dezelfde wijze vormgegeven als andere mbo-opleidingen, maar zonder wettelijk vastgestelde urennorm of studieduur
*odt = overige opleidingen deeltijd

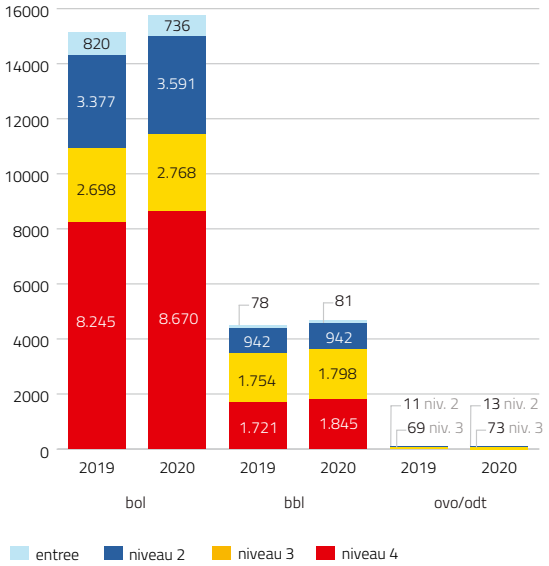

Figuur 1.2 Aantal studenten per niveau

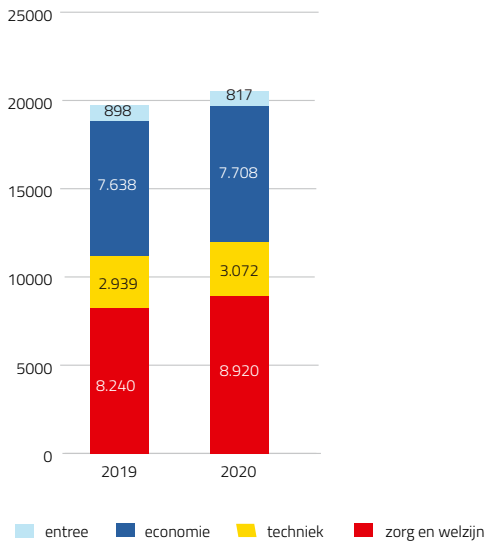

Figuur 1.3 Aantal studenten per sector

Persoonskenmerken

Bij Mondriaan nam in 2020 het aantal studenten in het beroepsonderwijs van 23 jaar of ouder toe van 20 tot 22 procent. De vrouwen waren in de meerderheid bij niveau 3 en 4, de mannen bij entree en niveau 2.

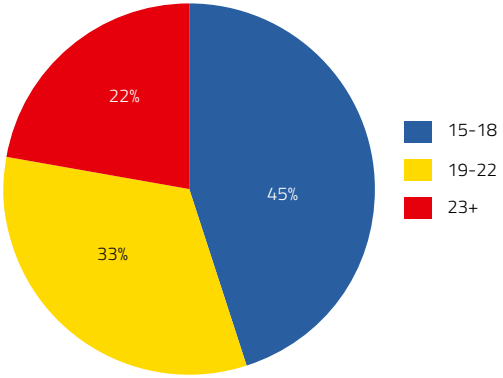

Figuur 1.4 Leeftijdsopbouw

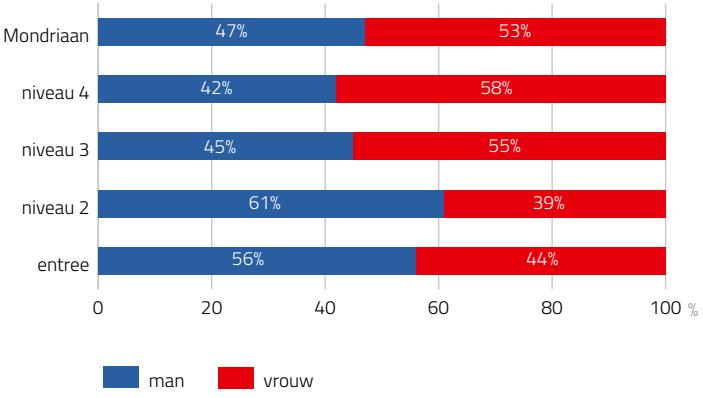

Figuur 1.5 Verdeling naar geslacht

Geografische herkomst

Mondriaan bood in 2020 onderwijs aan 54,8 procent van alle mbo-studenten in de regio Haaglanden. Dit aandeel is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Bij de berekening van dit percentage zijn ook de studenten meegeteld die een opleiding volgen die Mondriaan niet aanbiedt. Als deze groep studenten niet wordt meegeteld, bedraagt het marktaandeel 64,8 procent.

77,5 procent van de Mondriaanstudenten in het beroepsonderwijs kwam uit de regio Haaglanden. 9,5 procent kwam uit de regio Leiden en Bollenstreek en 7,9 procent uit de regio Rijnmond. De laatste 5 procent is afkomstig uit overige regio's en provincies.

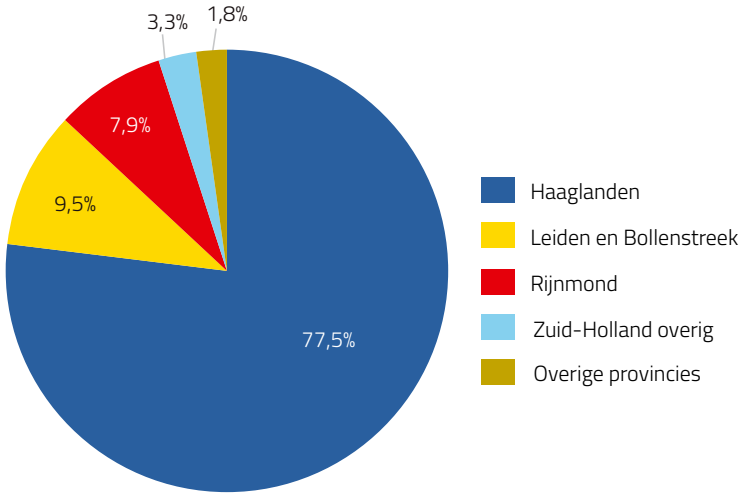

Figuur 1.6 Geografische herkomst

58,6 procent van de studenten uit de regio Haaglanden* komt uit Den Haag. 10,4 procent komt uit het Westland. Daarna volgen Zoetermeer en Delft met respectievelijk 7,9 en 7,4 procent.

* Regio Haaglanden bestaat uit de volgende gemeenten: Den Haag; Westland; Zoetermeer; Delft; Pijnacker-Nootdorp; Rijswijk; Leidschendam-Voorburg; Midden-Delfland en Wassenaar

Sociaal-economische kenmerken

Een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) is een postcodegebied waarin de volgende drie percentages hoger liggen dan in 80 procent van alle postcodegebieden in Nederland: het percentage huishoudens met lage inkomens, het percentage huishoudens met een uitkering én het percentage niet-westerse allochtonen. Van de mbo-studenten bij Mondriaan kwam in 2020 35 procent uit een apc-gebied, 1 procent minder dan vorig jaar. Bij entree en niveau 2 waren relatief meer studenten afkomstig uit een apc-gebied dan bij de hogere niveaus.

Tabel 1.5 Percentage studenten uit een apc-gebied

niveau	2019	2020
entree	58%	55%
niveau 2	47%	45%
niveau 3	33%	32%
niveau 4	29%	31%
totaal	**36%**	**35%**

Leerlingen vavo

Het aantal vavo-leerlingen daalde in 2020 met 30 procent naar 404. Doordat er in het schooljaar 2019-2020 in het reguliere voortgezet onderwijs meer leerlingen geslaagd zijn, stroomden er in 2020-2021 minder leerlingen bij het vavo in. Landelijk en bij de G4 is de daling zelfs 40 procent.

Tabel 1.6 Aantal leerlingen vavo (per 1 oktober)

	mavo	havo	vwo	totaal
1 oktober 2017	95	311	109	**515**
1 oktober 2018	91	350	108	**549**
1 oktober 2019	95	365	117	**577**
1 oktober 2020	51	291	62	**404**

Deelnemers Taal+ school

Het totaal aantal deelnemers educatie op de Taal+ school is met 36 procent gedaald ten opzichte van 2019. Deze daling is te verklaren door een sterke daling van inburgeraars in het eerste en tweede kwartaal. Corona heeft ook hierin een rol gespeeld: vanwege de lockdown zijn er weinig nieuwe groepen gestart en konden of wilden actieve deelnemers in deze periode tijdelijk stoppen met hun cursus. Er is een daling te zien bij zowel deelnemers Nederlands als tweede taal (NT2) als bij deelnemers Nederlandse taal en rekenen (NTR).

Tabel 1.7 Aantal deelnemers educatie

	NT2	NTR	totaal
2017	5.803	1.038	**6.841**
2018	5.739	1.057	**6.796**
2019	6.531	875	**7.406**
2020	4.027	705	**4.732**

Naast deze 4.732 deelnemers werden er in wijken waar veel migranten wonen nog 1.760 extra deelnemers bediend door de Taal+ school. Dit gebeurde op locaties zoals buurthuizen en basisscholen.

De gemeente Den Haag bekostigde dit vanuit de subsidie voor de taalketenaanpak in de wijk.

1.3 Toegankelijkheid, begeleiding en zorg

Mondriaan wil toegankelijk onderwijs bieden voor een ieder uit de regio Haaglanden. In deze paragraaf wordt uitgelegd hoe de toelating is geregeld en welke begeleiding, financiële tegemoetkoming en zorg studenten kunnen krijgen.

Toelatingsbeleid

Mondriaan wil een welkom roc zijn. Alle studenten die wettelijk toelaatbaar waren, zich uiterlijk 1 mei aanmeldden en deelnamen aan de verplichte studiekeuzeactiviteiten, werden in 2020 geplaatst bij de opleiding van hun keuze. Ook studenten die zich na 1 mei aanmeldden, plaatste Mondriaan zoveel mogelijk bij de opleiding van hun keuze.

Opleidingen met beperkte toelating

Een klein aantal opleidingen kende in het schooljaar 2020-2021 een beperkte toelating voor studenten. Zie bijlage 3 Opleidingen met beperkte toelating (2020-2021). De betreffende opleidingen zijn bekendgemaakt op de Mondriaanwebsite, in het voorlichtingsmateriaal en de voorlichtingscampagnes. Mondriaan is terughoudend met het instellen van beperkingen in de toelating. Waar dit wel gebeurde, werd dit ingegeven door landelijke afspraken, het werkveld, beperkingen in het aantal bpv-plekken of de beroepseisen.

Passend onderwijs

In tegenstelling tot het voortgezet onderwijs kent het mbo geen aparte onderwijsvorm waar studenten specialistische of intensieve begeleiding krijgen. Dit betekent dat mbo-scholen hun onderwijs en examinering zo inrichten dat er al bij de start van de opleiding rekening wordt gehouden met wat de student nodig heeft om te kunnen kwalificeren.

Bij Mondriaan kunnen (aspirant-)studenten terecht bij het Steunpunt Passend Onderwijs. Op de website van Mondriaan kunnen zij zich daarop oriënteren. Tijdens de intake wordt de ondersteuningsbehoefte gesignaleerd en in kaart gebracht. In overleg met de student stelt het steunpunt een plan van aanpak op voor de opleiding. Iedere campus heeft een contactpersoon en coaches voor passend onderwijs. In bijzondere gevallen worden studenten doorverwezen naar externe specialisten.

Het aanbod bestaat uit coaching passend onderwijs, ambulante begeleiding, screening dyslexie, extra ondersteuning in de klas en aangepaste examinering. De ondersteuning wordt zo veel mogelijk geïntegreerd in de lespraktijk. Voor sommige studenten is het nodig passend onderwijs aan te vullen met schoolmaatschappelijk werk. Medewerkers passend onderwijs uit de hele organisatie wisselden in 2020 kennis uit en vergrootten mede op basis van de bespreking van casuïstiek hun deskundigheid. Afgelopen jaar is er, ter ondersteuning van de professionals, een handelingskader neergezet: 'Wie doet wat in het passend onderwijs?'.

In het kalenderjaar 2020 hebben 365 studenten gebruikgemaakt van een vorm van ondersteuning. Hiervan hebben 74 studenten een traject gevolgd, uitgevoerd door coaches passend onderwijs en/of ambulant begeleiders. Er zijn vijftien dyslexiescreenings uitgevoerd. De meeste studenten bij Mondriaan hebben in het voorliggend onderwijs al een dyslexieverklaring ontvangen.

Tegemoetkoming Studiekosten Mondriaan (voorheen Weerstandfonds)

Studenten die buiten hun schuld in de financiële problemen zijn geraakt, kunnen ondersteuning krijgen uit de Tegemoetkoming Studiekosten Mondriaan (TSM). Dit kan in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van studieboeken en andere leermiddelen of andere aan de opleiding verbonden kosten.

Lesgeld en cursusgeld komen niet in aanmerking voor vergoeding uit de TSM. De medewerkers van de TSM kennen aanvragen toe op basis van vooraf geformuleerde criteria en leggen daarover verantwoording af aan het CvB.

De particuliere giften die worden gedaan komen in een speciale voorziening voor studenten die financieel niet daadkrachtig zijn (voorheen het Weerstandsfonds). Op dit moment wordt deze voorziening niet gebruikt, omdat alle tegemoetkomingen aan studenten worden betaald uit de subsidie voor minimagezinnen vanuit het ministerie van OCW.
De uitvoering van de Tijdelijke regeling voorziening leermiddelen voor studenten uit minimagezinnen is belegd bij de Tegemoetkoming Studiekosten Mondriaan. Het doel van deze landelijke regeling is te voorkomen dat een minderjarige om financiële redenen afziet van het volgen van de beroepsopleiding van zijn keuze.

In 2020 dienden 730 studenten een aanvraag in, ten opzichte van 556 studenten in 2019. Een stijging van ruim 30 procent. Van de 730 aanvragen werden er 591 toegekend, ten opzichte van 469 in 2019. De belangrijkste oorzaak van de toename is de coronacrisis. Studenten zijn hun bijbaan kwijtgeraakt, waarmee zij in voorgaande jaren hun leermiddelen betaalden. In totaal werden 18 aanvragen afgewezen omdat het dossier niet compleet was of er niet aan criteria werd voldaan. Eind 2020 waren er nog 121 aanvragen in behandeling.

Tabel 1.8 TSM in 2020

	1-1-2020	toevoeging	onttrekking	31-12-2020	toekenningen	toekenningen
	€	€	€	€	2020	2019
particuliere giften	87.820	9.172	-	96.992	0	0
tijdelijke voorziening leermiddelen	330.425	367.090	311.266	316.428	591	469
totaal	**418.245**	**376.262**	**311.266**	**413.420**	**591**	**469**

Schoolmaatschappelijk werk

Iedere campus(voorziening) heeft zijn eigen schoolmaatschappelijk werker, toegankelijk voor studenten en ingebed in de begeleidingsstructuur van de school. Het schoolmaatschappelijk werk is er voor studenten bij wie persoonlijke problematiek de studieresultaten belemmert. De voornaamste gesignaleerde problemen zijn psychisch, financieel of betreffen de huisvesting. Daarnaast hebben schoolmaatschappelijk werkers een adviserende en consulterende rol naar de schoolmedewerkers. Zo nodig verwijzen zij door naar externe hulpverlening.

In 2020 maakten 949 studenten gebruik van schoolmaatschappelijk werk. In het kalenderjaar 2019 waren dat er 1580.
Tijdelijke sluiting van de schoolgebouwen, het dringende advies om thuis te blijven, op afstand leren en werken en andere veiligheidsmaatregelen om verspreiding van het virus te voorkomen, lijken een daling in het eerste half jaar te kunnen verklaren. Na de zomer liep het aantal doorverwijzingen weer op.

Elkaar ontmoeten is een voorwaarde voor de schoolmaatschappelijk werker om trajecten te starten en passende ondersteuning te bieden. Dat die kennismaking plaatsvindt binnen een vertrouwde of bekende omgeving draagt bij aan de laagdrempeligheid van het schoolmaatschappelijk werk. Opeens moest dat hele proces zich online voltrekken. Vanaf dag één is alles in het werk gesteld om ondersteuning te blijven voortzetten. Dat is vaak gelukt. Er zijn echter ook zorgen. Over studenten die van de radar waren verdwenen. Maar ook over financiële problematiek die ontstond of verergerde. Daarnaast zijn er zorgen over kwetsbare studenten met (psycho)sociale problematiek en studenten in onveilige (thuis)situaties.
Als extra ondersteuning is in samenwerking met Jeugdformaat door de kwartiermaker onder de schoolmaatschappelijk werkers een overzichtskaart verspreid over (financiële) hulpverlening aan hulpbehoevende jeugdigen en gezinnen tijdens de coronacrisis. De schoolmaatschappelijk werkers van de campusvoorzieningen hebben de contacten met studenten actief onderhouden. Samen met Leerplicht is gekeken hoe contact onderhouden kon worden met studenten die onbereikbaar waren.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Iedere beroepsbeoefenaar in het onderwijs wordt geacht signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld te melden. De aandachtfunctionaris voor kindermishandeling en huiselijk geweld en de schoolmaatschappelijk werker zijn hiervoor het aanspreekpunt. Het afwegingskader beschrijft wanneer een melding noodzakelijk is en hoe goede hulp eruitziet.

In 2020 waren er negen casussen met vermoedens van kindermishandeling en of huiselijk geweld (in 2019: 20) en vier casussen met vermoedens van verwaarlozing (in 2019: 15). Deze casussen werden gemeld bij schoolmaatschappelijk werk.

Het aantal meldingen is in 2020 fors afgenomen. Met het oog op berichtgeving in de media over huiselijk geweld is deze afname opvallend. Mondriaan heeft besloten hier onderzoek naar te doen.

1.4 Kwaliteitszorg

Mondriaan werkt systematisch aan het verbeteren en borgen van de onderwijs- en examenkwaliteit. Deze paragraaf beschrijft de resultaten van audits en metingen en geeft weer wat Mondriaan nog meer heeft gedaan aan kwaliteitszorg.

Interne audits

Mondriaan hanteert de volgende auditsystematiek: in principe krijgt iedere school om de drie jaar een interne audit. De teams die de audits uitvoeren bestaan meestal uit twee interne auditoren (medewerkers van Mondriaan die niet werkzaam zijn bij de betreffende scholen) en een externe voorzitter. Bij de dienstenaudit zijn alle auditoren extern.

In de regel worden er binnen Mondriaan twaalf tot vijftien audits per kalenderjaar uitgevoerd. Als gevolg van de coronamaatregelen is hiervan afgeweken. In 2020 zijn daardoor alleen de audit bij de International Hotel and Management School (IHMS) uitgevoerd en een review bij de School voor Economie en Juridische beroepen. De aanvraag voor een review was op verzoek van de School voor Economische en Juridische beroepen zelf en bedoeld als nulmeting. Bij IHMS betrof het een onderwijsaudit. Deze haalde een voldoende resultaat.

Alle overige interne audits zijn opgeschort. De auditoren hebben zich in de tweede helft van 2020 bekwaamd in het online auditen om in 2021 het auditen ook binnen de kaders van het RIVM op te kunnen pakken.

Onderzoeken Onderwijsinspectie

In 2020 voerde de Onderwijsinspectie geen onderzoeken uit bij Mondriaan. Geplande themaonderzoeken zijn als gevolg van de coronamaatregelen geannuleerd. Het voor 2020 geplande onderzoek vond begin 2021 plaats. De inspectie liet weten onder de indruk te zijn van het onderwijs bij Mondriaan in coronatijd.

Externe audits

Mondriaan is lid van de Auditpool Diagonaal, een samenwerkingsverband van veertien roc's die audits bij elkaar uitvoeren op het vlak van onderwijskwaliteit, examinering en/of onderwijsgerelateerde onderwerpen. In 2020 voerden auditoren van Mondriaan geen externe audits uit als gevolg van de coronamaatregelen.

Controle op wettelijke vereisten

Mondriaan voldoet aan de wettelijke vereisten voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de examinering. Dit wordt getoetst aan de hand van de relevante actuele wet- en regelgeving, richtlijnen en beleidsdocumenten. Vanwege de snel wisselende actualiteit en regelgeving in verband met corona zijn de servicedocumenten en richtlijnen van het ministerie van OCW om de kwaliteit van het onderwijs en de examinering te waarborgen nauwlettend in de gaten gehouden. Zij hebben gefunctioneerd als toetsingskader.

JOB-monitor

De verkorte en herziene JOB-monitor is in de periode december 2019 tot maart 2020 door 43,2 procent van de studenten van Mondriaan ingevuld. De algemene tevredenheid van de studenten van Mondriaan is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde. Zij geven hun opleiding het rapportcijfer 6,6 en hun school het cijfer 6,4. Mondriaan heeft een iets lagere score op de verschillende thema's in vergelijking met het landelijk gemiddelde en scoort gemiddeld gelijk aan de G4-roc's, met uitzondering van Midden Nederland, dat beter scoort. Door de herziening van de vragenlijst zijn de resultaten van de JOB-monitor 2020 niet te vergelijken met eerdere edities, waardoor trendanalyses niet mogelijk zijn.

‘Ik heb nooit moeite gehad met het vasthouden van de aandacht van de studenten.’

“Het is eigenlijk altijd al een jongensdroom geweest om bij Defensie te gaan werken, de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (VEVA) was een logische eerste stap. Daarna ging ik verder met de opleiding tot sergeant op de KMS, de Koninklijke Militaire School in Ermelo. Daar leer je moeilijke beslissingen nemen en situaties oplossen terwijl je met je voeten in de klei staat. En dat is echt iets voor mij. Ik denk niet dat ik nog doorga op de KMA. Daar leer je ook beslissingen nemen, maar dan meestal vanuit een meer comfortabele positie, dus zonder dat je met je voeten in de klei staat.”

Alwin (26) is alumnus van de School voor Orde en Veiligheid en geeft af en toe gastles op zijn oude school.

Examinering en diplomering

De kwaliteit van examinering en diplomering wordt binnen Mondriaan gewaarborgd door de examencommissies. Mondriaan heeft 21 examencommissies die jaarlijks verantwoording afleggen over hun werkzaamheden in een openbaar jaarverslag examinering. Deze jaarverslagen zijn te vinden op de website van Mondriaan. Het CvB wordt over beleid op het gebied van examinering en diplomering geadviseerd door de Examenraad.

Het coronavirus heeft in 2020 tot de nodige druk op de examinering en diplomering geleid. Fysieke bijeenkomsten met examencommissies waren niet meer mogelijk, waardoor uitwisseling van casuïstiek en leren van elkaar op een andere manier moest worden vormgegeven. Er is veel aandacht uitgegaan naar de geboden ruimte in de regels vanuit de overheid. Flexibilisering van de examinering en het leveren van maatwerk naar de student zijn belangrijke opbrengsten hiervan geweest. De diplomawaarde werd daarbij steeds geborgd.

Validatie examenproducten

Mondriaan volgt de landelijke afspraak en kocht ook in 2020 de examenproducten in (route 1). Een enkele keer construeert Mondriaan zelf (validatie via route 2) of worden examens extern gevalideerd (route 3). Mondriaan volgt route 2 en 3 alleen als er geen landelijke examenproducten zijn. Dat geldt ook voor de instellingsexamens van Nederlands en Engels, die uit de examenbank van Mondriaan komen.

De coronacrisis heeft deze afspraak niet veranderd. Wel moesten examenproducten soms aangepast worden om maatwerk voor studenten beter mogelijk te maken. In goed overleg met de examenleverancier zijn de nodige aanpassingen gedaan.

De examencommissies lichten in hun jaarverslag de gevolgde routes van de examenproducten toe.

Hoofdstuk 2 - Bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gebeurtenissen op het gebied van de bedrijfsvoering beschreven. De paragraaf Medewerkers gaat onder andere in op de personele ontwikkelingen en de werkgeversvisie. In het Sociaal Jaarverslag 2020 rapporteert Mondriaan over alle zaken die te maken hebben met zijn werknemers. Achtereenvolgens komen in paragraaf 2.2 Facilitaire zaken en IT aan de orde.

2.1 Medewerkers

Personele ontwikkelingen

Eind 2020 werkten bij Mondriaan 2.243 medewerkers. Een groei van ruim 2 procent ten opzichte van 2019. Dit is in lijn met de stijgende studentenaantallen. De instroomratio van Mondriaan was in 2020 11,5 procent, tegenover een uitstroomratio van 9,3 procent. 3,5 procent daarvan betreft medewerkers die met (keuze)pensioen gingen.

Tabel 2.1 Personeel in 2020, in aantal en fte's

	medewerkers		fte's	
	aantal	percentage	aantal	percentage
scholen	1.777	79%	1.437	77%
diensten	466	21%	421	23%
totaal	**2.243**	**100%**	**1.858**	**100%**

Tabel 2.2 Personeelsverloop

	2020	2019
instroomratio	11,5%	11,9%
uitstroomratio	-9,3%	-9,6%
personeelsverloop	2,2%	2,3%

Net als de meeste onderwijsinstellingen heeft Mondriaan relatief veel oudere werknemers. Dit is ook terug te zien in de gemiddelde leeftijd van docenten en het aantal collega's dat vertrekt met (vroeg)pensioen. De gemiddelde leeftijd in 2020 was 47,4 jaar, een daling van 0,4 jaar ten opzichte van 2019.

Door (vroeg)pensionering vertrokken er 77 medewerkers, ten opzichte van 56 medewerkers in 2019. Dat betekent dat vertrek om andere redenen is afgenomen. Dat is overigens een bredere ontwikkeling op de arbeidsmarkt sinds corona: de mobiliteit van medewerkers met een vaste baan is afgenomen. Ook bij Mondriaan is dit zichtbaar.

Goed werkgeverschap betekent ook goed afscheid nemen van vertrekkende medewerkers én een warm welkom voor nieuwe medewerkers. Als gevolg van corona was dat in 2020 een uitdaging. Medewerkers die met pensioen gingen namen vaak online afscheid, met de belofte het live over te doen als het weer kan. En de centrale introductiedag moest ook online plaatsvinden.

Werkgeversvisie

In 2020 heeft Mondriaan zijn werkgeversvisie op papier gezet. De werkgeversvisie draagt eraan bij dat Mondriaan een goede plek is om te werken, met bevlogen medewerkers en een betrokken werkgever. In de werkgeversvisie staan tien sleutelbegrippen centraal. Figuur 2.1 illustreert dit.

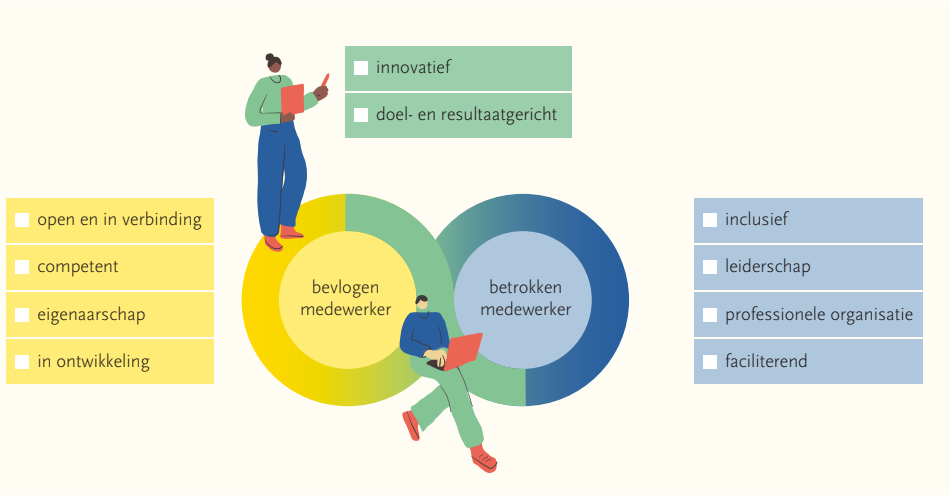

Figuur 2.1 sleutelbegrippen werkgeversvisie

De werkgeversvisie biedt de komende jaren richting bij de ontwikkeling van samenhangend beleid op het gebied van organisatie-inrichting, cultuur en human resources. De visie is een toetssteen voor nieuwe besluiten en instrumenten, maar ook voor het terugdraaien en aanpassen van bestaande besluiten en instrumenten. Tot slot ondersteunt de visie bij de inzet van instrumenten zoals werving & selectie, bijvoorbeeld bij het opstellen van een aantrekkelijke werkgeverspropositie. De werkgeversvisie maakt duidelijk wat de organisatie en medewerkers van elkaar mogen verwachten.

Professionele ontwikkeling

Mondriaan investeert in de competentieontwikkeling van medewerkers. Scholen en diensten initiëren daartoe eigen scholingsactiviteiten en voeren ze uit. Mondriaan ondersteunt dit met een aanbod van opleidingen en scholing.

Er werden organisatiebreed programma's aangeboden voor zij-instromers, zowel het pedagogisch-didactisch getuigschrift voor docenten als de instructeursopleiding voor instructeurs. In totaal waren er ruim tachtig onderwijsgevende medewerkers in opleiding.

Breinkunde: pijler voor professionele ontwikkeling

In het programma leren medewerkers meer over de werking van het (jonge) brein en hoe ze die kennis kunnen gebruiken als ze voor de klas staan. Dat draagt bij aan eigentijds en effectief onderwijs en het ondersteunt de pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten: het hart van de Kwaliteitsagenda van Mondriaan. De collegereeks is in 2020 voor de derde keer aangeboden: 200 collega's hebben er inmiddels aan deelgenomen. Het afgelopen jaar volgden 60 collega's het programma, deels via een 'livestream' als gevolg van de coronaregels.

In oktober is als aanvulling hierop de workshopreeks 'Skills for Life' gestart. In deze workshops staan de competenties centraal waarover jongeren moeten beschikken om weerbaar en vaardig in het leven te staan. Ze zijn bedoeld voor studieloopbaanbegeleiders en medewerkers die in 'kansklassen' met kwetsbare studenten werken.

Diversiteit en inclusie

Mondriaan wil een diverse en inclusieve leer- en werkgemeenschap zijn waar iedereen zich veilig voelt en waar lastige gesprekken met respect worden gevoerd. Dat is niet vanzelfsprekend. Zeker voor een grootstedelijk mbo is dit een continu leerproces voor docenten, ondersteuners én studenten, waar Mondriaan blijvend aandacht aan wil geven. Zo is in december de workshop 'Lastige gesprekken in de klas' georganiseerd om docenten en ondersteuners handvatten te bieden voor het gesprek met studenten en met elkaar, in een tijd waarin polarisatie toeneemt. Of het nu om opvattingen over de corona-aanpak gaat of om respectvol omgaan met elkaars achtergrond en opvattingen.

Intern managementprogramma

Ook startte in december voor de vijfde keer het interne opleidingstraject van Mondriaan, dat medewerkers de kans biedt door te groeien naar een leidinggevende functie. De groep krijgt onder meer in- en externe kennismodules en volgt een stage bij een andere school. Het programma biedt aan twaalf medewerkers een loopbaanperspectief en levert Mondriaan goede, passende directeuren op. Bijvangst is de kennisuitwisseling door de hele organisatie heen: medewerkers uit verschillende organisatieonderdelen komen met elkaar in contact en lopen over en weer stage.

Online lesgeven blijvend op de professionaliseringsagenda

Ook in 2020 hadden de scholen en diensten hun eigen professionaliseringsplan met teamscholingen en individuele scholingsmogelijkheden. Vanzelfsprekend stonden deze vanwege corona vooral in het teken van online lesgeven. Na de zomer werd een 'Taskforce digitale didactiek' gestart. De eerste opdracht van deze taskforce: ondersteuning bieden aan docenten die nog moeite hadden met de eerste stappen van online lesgeven.

Mondriaan als opleidingsschool

In 2020 bood Mondriaan 45 zij-instromers en 85 docenten in opleiding (dio's = stagiairs van de lerarenopleiding) een leerwerkplek binnen Mondriaan. Zij krijgen begeleiding van Opleidingsschool Mondriaan: een partnerschap van Mondriaan en Hogeschool Rotterdam, Instituut voor Lerarenopleidingen sinds 2017. Mondriaan en de lerarenopleiding van de Hogeschool Rotterdam ontwikkelen een gezamenlijke visie op een doorgaande lijn van opleiden en begeleiden van startende leraren en het professionaliseren van huidige docenten. Goede begeleiding van starters kan vroegtijdige uitval voorkomen. Zo draagt 'Samen opleiden en professionaliseren' bij aan het terugdringen van het lerarentekort en de aantrekkelijkheid van het beroep.

'Ik wil dat ze geloven dat ze echt wat kunnen en dat ze niet denken dat ze niet goed genoeg zijn.'

"Tien jaar geleden ben ik op de School voor ICT komen werken, daarvoor werkte ik als freelancer in hetzelfde werkveld als waar ik nu les in geef. Ik kreeg te horen dat er een docent vrij plotseling was gestopt en kon dus eigenlijk meteen beginnen. Als freelancer had ik veel werk, steeds meer opdrachten en ik zat ontzettend veel in de auto. Het grote voordeel is dat ik nu veel meer tijd heb voor mijn kinderen."

Jeen de Jong is zij-instromer en geeft nu les op de School voor ICT.

Formatiebeleid

In 2020 bracht Mondriaan een concept-formatiebeleid tot stand dat in de eerste helft van 2021 wordt afgerond. In het formatiebeleid staat vastgelegd hoeveel functies Mondriaan nastreeft, van welk type en op welk niveau. Vanwege de financiële impact ervan maakt het formatiebeleid ook onderdeel uit van het meerjarig financieel beleid. In het concept-formatiebeleid is gekozen voor de zogenoemde LC-functie, als kernfunctie voor de docenten. Daarnaast is ook de 'hogere' LD-functie toegevoegd aan het functiegebouw. Dat versterkt het loopbaanperspectief voor docenten en draagt bij aan het nog verder verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs.

In het formatiebeleid is afgesproken dat scholen en diensten op basis van hun strategische personeelsplanning binnen afgesproken bandbreedtes keuzes kunnen maken om hun formatie in lijn te brengen met wat er in de (nabije) toekomst nodig is. Ontwikkelingen in de samenleving, ontwikkeling van studentenaantallen en de benodigde competenties voor eigentijds onderwijs zullen daarbij richting geven.

Arbeidsomstandigheden en werkdruk in tijden van corona

In 2020 is de uitvoering van het 'Plan van aanpak werkdruk 2019-2023' gestart. Er werd vaak gebruikgemaakt van de pensioenvoorlichting, een van de nieuwe middelen die collega's die richting pensioenleeftijd gaan de gelegenheid geven om het werk af te bouwen. 126 medewerkers meldden zich in 2020 voor een of meer gesprekken. Onderdeel van het werkdrukplan was ook het ondersteunen van teams en leidinggevenden bij het voeren van het gesprek over werkdruk en het zoeken naar mogelijke oplossingen. Dit kwam door corona niet van de grond.

Corona verandert ieders werk. Steeds opnieuw alle zeilen bijzetten om het onderwijs – live, digitaal en in combinatie – aan te passen aan de nieuwe regelgeving.

Thuiswerken vraagt veel van medewerkers. De een voelt dat als een verarming en extra belasting. De ander geniet ook van de boost die het geeft aan online werken en de regelruimte die thuiswerken met zich meebrengt.

Bij leidinggevenden ligt de zorg om te zien wat dit van medewerkers vraagt en waar bovenmatige werkdruk ontstaat. Aandacht en maatwerk per medewerker zijn belangrijke voorwaarden om de klus samen te klaren, zowel in de scholen als diensten.

Daarnaast was een forse extra inspanning nodig om te zorgen voor veilige en prettige arbeidsomstandigheden. De borging van anderhalve meter, hygiëne op de werkvloer en heldere communicatie over de regels droegen hieraan bij. De anderhalvemeterbrigade, met sleutelfiguren uit de organisatie, gaf vorm aan het beleid. De preventiemedewerker onderhield de contacten over de besmettingen met de GGD en stond bestuur en management bij met deskundig advies. De arbeidsdeskundige en het team duurzame inzetbaarheid gaf organisatiebreed informatie aan medewerkers over hoe zij fysiek en mentaal gezond konden blijven.

Met een thuiswerkvergoeding van € 250,- netto werden medewerkers die geen locatiegebonden functie hadden in november gefaciliteerd in de kosten van het thuiswerken en het arbo-proof inrichten van hun thuiswerkplek. En van maart tot november konden medewerkers noodzakelijke uitgaven voor de inrichting van hun thuiswerkplek declareren.

Lerarentekort

Het onderwijs heeft te maken met een gespannen arbeidsmarkt. De coronacrisis brengt daar geen verandering in. Mondriaan is erin geslaagd om in 2020 nagenoeg alle vacatures te vervullen. Tegelijkertijd zien we dat het vinden van de juiste kandidaat voor specifieke functies zoals docent in de zorg, ICT of techniek heel lastig blijft. Het invullen van deze vacatures duurt lang en zal naar verwachting een steeds grotere uitdaging worden, omdat de vraag naar personeel in deze sectoren in de hele regio erg groot is. Ook docenten voor algemeen vormende vakken en schooldirecteuren zijn steeds moeilijker te vinden.

Mondriaan investeert dus in de werving van nieuwe medewerkers. Het doel is om een bredere en diverse doelgroep te bereiken en deze te enthousiasmeren voor het onderwijs. Daardoor hoopt Mondriaan het aantal potentiële kandidaten te vergroten. Om dit proces in goede banen te leiden heeft Mondriaan met behulp van subsidie van de gemeente Den Haag een programmamanager lerarentekort aangesteld. De programmamanager zet in op een slimme en vruchtbare samenwerking met het primair onderwijs (po), het voortgezet onderwijs (vo) en het werkveld in de regio. In 2020 is in samenwerking met het po en het vo de website Wordleraarindenhaag.nl gelanceerd. Daar kunnen geïnteresseerden zich oriënteren op een baan in het onderwijs in de regio Den Haag.

Verder heeft Mondriaan ingezet op arbeidsmarktcommunicatie. In 2020 is het werken bij-onderdeel van de website in een nieuw jasje gestoken om Mondriaan als werkgever prominenter en aantrekkelijker in beeld te brengen. Ook is het makkelijker om te solliciteren en kunnen geïnteresseerden een vacature-alert instellen. (Online) open dagen voor studenten worden ook benut om potentiële kandidaten te informeren over en te interesseren voor een baan bij Mondriaan. Daarnaast hoort een dag meelopen met een ervaren docent tot de mogelijkheden.

Al deze initiatieven worden ingezet om het lerarentekort nu en in de toekomst aan te pakken en mensen te interesseren voor een baan in het onderwijs.

‘Lesgeven houdt je jong.’

“Als je aan mij vraagt wat ik het mooist vind aan het vak docent, dan zijn dat voor mij de studenten. Het is niet alleen dat ik lesgeef aan ze, ik krijg ook altijd weer wat van ze terug. Ze geven me feedback en ik hoor hoe zij in het leven staan en tegen zaken van deze tijd aankijken. Dat kan over van alles gaan: over muziek, over corona of zelfs over maanlandingen. Op de School voor Sociaal werk ben ik docente Engels. Ik sta nu zeven jaar voor de klas. Daarvoor gaf ik ook Engels, maar toen in de vorm van korte cursussen in het bedrijfsleven. Daar heb ik vaak meegemaakt dat mensen de taal toch niet zo goed beheersen als vaak gedacht wordt en dat heeft me ertoe gebracht om zelf Engels te gaan geven aan jongeren.”

Linda Preston is docent Engels op de School voor Pedagogische en Sociale beroepen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij Mondriaan daalde van 6,3 procent in 2019 naar 5,6 procent in 2020. De verzuimdoelstelling van 5,5 procent is daarmee net niet gehaald. Opvallend is dat de meldingsfrequentie is gedaald. Medewerkers meldden zich in 2019 gemiddeld 1,3 keer per jaar ziek; in 2020 was dit 0,8 keer per jaar. Het percentage medewerkers dat langer dan een jaar verzuimt, is licht gedaald.

Het verzuim onder het onderwijsgevende personeel ligt iets hoger (5,6 procent) dan bij het algemeen ondersteunende personeel (5,5 procent). Het verzuimpercentage is het hoogst onder de groep van 65 jaar en ouder, direct gevolgd door de leeftijdsgroep 55-64 jaar.

De begeleiding van (langdurig) zieke medewerkers ligt bij de direct leidinggevenden, die daarbij advies en ondersteuning krijgen van deskundigen. In 2020 was er regelmatig multidisciplinair overleg tussen de sleutelfiguren op het gebied van verzuim. Daarbij stond ook het ‘frequent verzuim’ (het kort maar vaak verzuimen) op de agenda. Waar langdurig verzuim vaak niet te beïnvloeden is door leidinggevende en medewerker, is dat bij kort en frequent verzuim meestal anders. Van belang is met elkaar na te gaan wat mogelijke oorzaken zijn van een verzuimcultuur.

Banenafspraak

In 2019 is Mondriaan er nog in geslaagd om 25 participatiebanen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te creëren. Het jaar 2020 laat helaas een ander beeld zien.

Door de coronacrisis is thuiswerken de standaard en wordt het onderwijs voor een groot gedeelte op afstand gegeven. Het bieden van noodzakelijke hulp en ondersteuning aan participatiemedewerkers is hierdoor niet in alle situaties mogelijk (geweest). Helaas heeft Mondriaan dan ook van een aantal participatiecollega’s afscheid moeten nemen en is de instroom van nieuwe participatiemedewerkers nagenoeg stil komen te liggen.

Omdat Mondriaan de uitgangspunten van de banenafspraak onverminderd onderschrijft, is onderzocht op welke wijze toch uitvoering kan worden gegeven aan de doelstelling van de banenafspraak. Mondriaan heeft daarom eind 2020 contact gezocht met het UWV om samen te zoeken naar mogelijkheden. Daarnaast heeft Mondriaan zich aangesloten bij een door de MBO Raad geïnitieerd platform om samen met andere roc’s te komen tot een hernieuwd plan van aanpak voor de banenafspraak. De bedoeling is dat dit in 2021 zal resulteren in meer participatiebanen.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek 2020

In maart 2020 nam Mondriaan zijn MTO weer af. De eerste lockdown had flinke impact op de respons. Normaal ligt de respons bij Mondriaan rond de 65 procent; nu was die slechts 42 procent. De resultaten waren wel vergelijkbaar met twee jaar ervoor: dikke zevens als waardering voor het werken bij Mondriaan. Resultaten die net iets boven het gemiddelde van de totale mbo-sector liggen.

Op basis van het MTO heeft Mondriaan twee thema’s gekozen die organisatiebreed meer aandacht verdienen: het (kunnen) omgaan met agressie en meer eigen regie voor de teams.

2.2 Facilitaire zaken en IT

Huisvesting

Het huisvestingsbeleidsplan (2020-2024) gaat uit van een toename in de studentenpopulatie voor de middellange termijn. Deze verwachting is onder andere gebaseerd op de uitstroom van het vmbo, de doorstroom binnen het mbo en de prognoses van de Mondriaanscholen. In de periode 2017-2022 is de verwachting dat het aantal te huisvesten studenten zal stijgen met ca. 3.000. De toename van studentenaantallen geeft aanleiding voor uitbreiding van de vierkante meters. Er is voor de komende jaren een additionele ruimtebehoefte ontstaan van ongeveer 20.000 m² bruto vloeroppervlakte. Mondriaan heeft hiertoe een pand aan de Meppelweg verworven en is zich aan het voorbereiden op een nieuwbouwtraject aan de Henri Faasdreef in Den Haag. Dit pand zal een vervanging zijn voor het semipermanente pand op deze locatie. Het oude pand is overgedragen aan een bedrijf dat het gebouw, in het kader van circulariteit, elders zal opbouwen.
De Brouwersgracht 50 is verbouwd ten behoeve van de school voor Sociale en Pedagogische beroepen. In augustus heeft de school haar intrek genomen in dit pand. In maart is aan de Aspasialaan het Centrum voor Vakmanschap en Innovatieve zorg (CIV) opgeleverd. Verder is de Waldorpstraat 120 ten behoeve van de Taal+ school in mei 2020 in gebruik genomen.

Technisch gebouwenbeheer en duurzaamheid

Mondriaan spant zich in om zijn gebouwen te verduurzamen, mede vanuit het oogpunt van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Een externe partij heeft in de loop van 2020 de gebouwen aan een duurzaamheidsonderzoek onderworpen. Na het toetsen van de verschillende scenario's heeft het facilitair bedrijf het advies gegeven om de scholen volgens het plan de komende jaren 'Paris Proof' te maken.

In de eerste helft van 2020 is het huidige meerjarenonderhoudsplan (MJOP) herijkt. Dit om een beter beeld te krijgen van de kosten, een meer adequate uitvoering te kunnen geven aan de beschreven acties in het plan en te kunnen voldoen aan de wettelijke eis. Het MJOP is leidend in de dagelijkse praktijk van de afdeling technisch gebouwenbeheer en is momenteel gebaseerd op een looptijd van twintig jaar.

Aanbestedingen

Zoals ieder jaar heeft Mondriaan ook in 2020 diverse aanbestedingen doorlopen, zowel meervoudig onderhands als Europees. Er werden onder andere aanbestedingen uitgeschreven voor schoonmaakartikelen, meubilair, verzekeringen, onderhoud en liften. Mondriaan zet zich in voor een duurzaam inkoopbeleid, zoals afgesproken in het convenant Duurzaam inkopen. Binnen het convenant beloofden mbo-scholen, samen met universiteiten en hogescholen, zich in te zetten voor een duurzaam inkoopbeleid. Zo wil Mondriaan zoveel mogelijk overstappen op groene energie en staan er 'groene' eisen in de aanbestedingen. Daarnaast hield Mondriaan bij iedere aanbesteding rekening met het aspect social return, voor zover de aanbesteding dat toeliet. Mondriaan concretiseerde dit door inschrijvende partijen te vragen een aantal stageplaatsen beschikbaar te stellen en/of bijvoorbeeld gastlessen te verzorgen.

'Je bent nooit te oud om te leren, het is een oud spreekwoord, maar zeker waar!'

"Het is alweer lang geleden hoor, maar ik ben ooit bij Mondriaan begonnen. Ik heb er de opleiding tot timmerman gedaan. Toen nog op de Mijnbouwstraat, een locatie die niet meer bestaat. Maar ik heb er nog goede herinneringen aan."

Dennis (38) is bbl-student op de School voor Metaal-, Elektro- en Installatietechniek.

Veiligheid

Mondriaan spande zich ook in 2020 in voor een fysiek en sociaal veilige omgeving voor studenten en medewerkers. Elke locatie heeft huisregels en er geldt een gedragscode voor studenten, medewerkers en bezoekers. Er is een zorgstructuur die de sociale veiligheid waarborgt, met vertrouwenspersonen voor studenten en medewerkers, schoolmaatschappelijk werk, bedrijfsmaatschappelijk werk en interne zorgspecialisten. Voor de fysieke veiligheid is op elke locatie een team van bedrijfshulpverleners werkzaam. Mondriaan beschikt over een eigen bedrijfsbeveiligingsdienst voor alle campussen. De studenten van de School voor Orde en Veiligheid lopen er stage.

Een belangrijke ontwikkeling in het denken over veiligheid is de versterking van de integraliteit. Meer dan voorheen worden veiligheidsvraagstukken benaderd vanuit verschillende deskundigheidsgebieden. De coronacrisis, waarbij in korte tijd richtlijnen moest worden opgesteld en maatregelen genomen, heeft deze ontwikkeling versterkt. In het verslagjaar is er tevens aandacht geweest voor zowel LHBTI+ binnen de scholen als voor ondermijnende criminaliteit. In 2020 zijn er in totaal 264 incidenten gemeld in de Mondriaan Incidenten Monitor (MIMO), waarvan 187 veiligheidsincidenten en 77 bhv-incidenten. Dit zijn alle incidenten waarbij de beveiliging en/of bhv'ers betrokken zijn geweest. Bij een feitelijke of dreigende crisis werd een getraind crisismanagementteam bijeengeroepen.

IT

Op het moment dat de scholen half maart dichtgingen moest er een nieuwe manier van lesgeven en werken worden gefaciliteerd. Online lesgeven en thuiswerken werden de standaard. De IT-infrastructuur was hierop berekend: lessen konden online plaatsvinden en medewerkers konden thuiswerken. Verder zijn er ruim 2.000 laptops uitgeleend aan studenten die niet de beschikking hadden over een device. Deze studenten kregen hierdoor toch de mogelijkheid om online onderwijs te volgen. Verder zijn hiervoor ook 1.500 nieuwe laptops aangeschaft en uitgegeven op verschillende locaties.

Informatiebeveiliging heeft dit jaar belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt. Met name door het invoeren van Multi Factor Authenticatie op onze applicaties en het formuleren van beleid voor mobiel werken en leren. Dit beleid wordt in 2021 verder geïmplementeerd. Door gebruik van de cloud is er een nieuwe manier van het veiligstellen van data in onze Office 365-omgeving. Hierdoor is een betere bescherming gecreëerd tegen dataverlies en eventuele cyberaanvallen. Verder zijn er grote delen van het netwerk overgezet op een nieuwe netwerkinfrastructuur, gebaseerd op Software Defined Networking. In 2020 zijn er ook diverse Proof of Concepts doorlopen om te onderzoeken hoe data beter kunnen worden ingezet binnen het onderwijs. Dit betekent dat er gekeken wordt naar toepassing van innovatieve ideeën binnen het onderwijs.

Hoofdstuk 3 - Strategie

In dit hoofdstuk wordt teruggekeken op de realisatie van de Strategie 2020-2024 en de Kwaliteitsagenda 2019-2022. Verder geeft het CvB een reflectie op de voortgang van de realisatie.

De Strategie en de Kwaliteitsagenda zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Strategie omvat de Kwaliteitsagenda volledig en bevat daarnaast ambities die betrekking hebben op werkgeverschap, ontwikkelingen op het gebied van technologie en ICT en duurzaamheid.

Hieronder wordt beschreven wat er in het verslagjaar is ondernomen op het gebied van de strategische ambities en de speerpunten en onderliggende doelstellingen van de Kwaliteitsagenda. De verantwoording van de Kwaliteitsagenda voor de Commissie Kwaliteitsafspraken MBO (CKMBO) is toegevoegd in bijlage 1, verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda.

"De docenten van ROC Mondriaan hebben ons zowel inzichten als vaardigheden bijgebracht die wij in ons werk bij de brandweer goed kunnen gebruiken. We willen jullie bedanken voor deze ervaring en de gastvrijheid van alle medewerkers en studenten!"

Jelle van der Boon en Lorijn Buijse werken bij de brandweer in de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH).

Tabel 3.1 De ambities van de Strategie en de speerpunten van de Kwaliteitsagenda.

Ambities Strategie 2020-2024	Speerpunten Kwaliteitsagenda 2019 -2022
1. Mondriaan, de huisopleider in Haaglanden	**1. Jongeren in kwetsbare positie**
Herkenbaar en zichtbaar in de regio	Aantal voortijdig schoolverlaters omlaag
Digitaal en fysiek platform voor LLO	Aanbod voor herstarters uitbreiden
Zichtbaar binnen regionale bedrijven en instellingen	Rendement omhoog
2. Mondriaan, de wendbare en flexibele netwerkorganisatie	**2. Gelijke kansen in het onderwijs**
Kleinschalige en zo autonoom mogelijke scholen	Pedagogisch-didactische vaardigheden
Stimuleren interne samenwerking	Doorstroom bevorderen
Actieve externe samenwerking met stakeholders	Meer excellentie
3. Mondriaan, voor gelijke kansen voor iedereen	**3. Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst**
Pedagogisch-didactische ontwikkeling en innovatie	Meer (technologische) innovatie
Differentiëren in begeleide onderwijstijd en studieduur	Meer regionale samenwerkingsverbanden
Maatwerk	Aanbod voor doorstarters uitbreiden: bbl en LLO
4. Mondriaan, dat technologie en ICT breed inzet	
Digitalisering onderwijsproces en -inhoud	
Digitalisering werkprocessen	
Data analytics t.b.v. verbetering onderwijs	
5. Mondriaan, de betrokken werkgever	
Inclusieve werkgever	
Medewerkers genieten ruimte en vertrouwen	
Talenten behouden en schaarste aanpakken	
6. Mondriaan, duurzaam en klimaatneutraal	
Duurzame bedrijfsvoering	
Energietransitie en circulariteit bevorderen	

3.1 Strategie 2020-2024

Begin 2020 heeft het CvB met het management (onderwijsdirecteuren en dienstdirecteuren) gesproken over de uitvoering van de Strategie. Per ambitie zijn trekkers benoemd. Met hen zijn afspraken gemaakt over de oplevering van voorstellen om de uitvoering van de Strategie vorm te geven. Echter, voordat deze eerste fase van de uitvoering van de Strategie kon worden afgerond, werd de eerste lockdown afgekondigd. Hierdoor was de aandacht van het management volledig gericht op het ondersteunen van de scholen om zo snel mogelijk online onderwijs mogelijk te maken. Richting geven aan de uitvoering van de Strategie is hierdoor in de eerste helft van 2020 op de achtergrond geraakt. Hierdoor zijn geen concrete afspraken gemaakt over de focus en prioritering van de ambities en deelambities. Overigens wil dat niet zeggen dat er geen resultaten zijn geboekt. Integendeel. Vanwege de noodzaak online les te geven is een aantal deelambities gerealiseerd. Zo zijn het onderwijsproces en de onderwijsinhoud gedigitaliseerd (deel van ambitie 4), zijn docenten geschoold in het online lesgeven (deel van ambitie 3 en ambitie 5) en hebben experts van de scholen en diensten intensief samengewerkt om het online onderwijs mogelijk te maken (deel van ambitie 2).

Daarnaast is in 2020 de werkgeversvisie (zie hoofdstuk 2.1) vastgesteld, die een gedeelte omvat van ambitie 5: Mondriaan is een betrokken werkgever. Er is een rapportage gemaakt over ICT binnen Mondriaan, die als vertrekpunt zal dienen voor de realisatie van ambitie 4: Mondriaan zet technologie en ICT breed in. Tot slot is er een duurzaamheidsnotitie gemaakt die ingaat op ambitie 6: Mondriaan is een duurzame organisatie.

De verantwoording over de realisatie van de ambities en deelambities die ook verbonden zijn aan de speerpunten van de Kwaliteitsagenda staat beschreven in de paragraaf over de Kwaliteitsagenda.

In het najaar van 2020, nadat het online onderwijs op de rails stond, heeft het CvB de uitvoering van de Strategie op de agenda gezet. Geconstateerd is dat de ambities uit de Strategie opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden, omdat de omstandigheden veranderd zijn. Wellicht zal er ook geprioriteerd moeten worden. In 2021, wanneer de corona-omstandigheden het toestaan, wordt dit opgepakt.

'Ik vond de opleiding Onderwijsassistent zo leuk dat ik er zelf misschien ook ooit wel les in wil geven.'

"Ik heb de opleiding Onderwijsassistent gedaan, want ik wilde altijd al heel graag met kinderen werken. Van jongs af aan al, toen ik zelf nog een kind was. Momenteel heb ik een eigen klas, de kleuters van groep vier, en daar geef ik drie dagen in de week les. Via een deeltijdopleiding ben ik met de pabo bezig. Dat is dus best druk, maar op mijn werk krijg ik veel ondersteuning. Als ik ergens niet uitkom, bijvoorbeeld met een huiswerkopdracht, dan kunnen mijn collega's me vaak prima helpen. Op woensdagmiddag ga ik naar de pabo in Leiden."

Sara Verhoeve (23) heeft de opleiding Onderwijsassistent gedaan op de Henri Faasdreef.

3.2 Kwaliteitsagenda 2019-2022

In deze paragraaf reflecteert het CvB op de voortgang van de Kwaliteitsagenda in 2020 en de stand van zaken per speerpunt.

De Kwaliteitsagenda is opgesteld voor de periode 2019-2022. De agenda laat zien waar Mondriaan prioriteit aan geeft en waarin Mondriaan wil investeren.

Mondriaan heeft negen doelstellingen geformuleerd, die zijn verdeeld over de drie landelijke speerpunten: de zogenoemde 3x3-ambities. Dan gaat het bijvoorbeeld om het voorkomen van voortijdige schooluitval en het bevorderen van doorstroom en innovatie. Maar ook om belangrijke voorwaarden om dat voor elkaar te krijgen, zoals investeren in pedagogisch-didactische vaardigheden.

De realisatie hiervan wordt gemonitord. Niet alleen om voor Mondriaan scherp te krijgen wat werkt, maar ook om verantwoording af te leggen aan de CKMBO. Het bezoek van de CKMBO in december 2020 gaf Mondriaan vertrouwen. De CKMBO kon vaststellen dat ondanks corona zowel in 2019 als in 2020 forse stappen zijn gezet in de 3x3-ambities van de Kwaliteitsagenda.

Bijlage 1 verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda, geeft op instellingsniveau de voortgang weer die is geboekt op de gestelde ambities van de Kwaliteitsagenda in 2019 en 2020.

De Kwaliteitsagenda in 2020

De invloed van corona op de uitvoering van de Kwaliteitsagenda is voor Mondriaan uiteraard merkbaar, maar heeft niet geleid tot grote koerswijzigingen van de agenda. Wel heeft het CvB gekozen voor een aanscherping en focus op een viertal doelstellingen. In figuur 3.1 is de verschuiving van de focus weergegeven. Het pedagogisch-didactisch klimaat, innovatie en het aanbod voor her- en doorstarters in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) zijn cruciaal in deze tijd van crisis.

De CKMBO was in 2020 positief over de voortgang van Mondriaan op de Kwaliteitsagenda. Ook uit gesprekken met de Ondernemingsraad en de Studentenraad blijkt dat er vertrouwen is dat Mondriaan de juiste koers volgt en concrete stappen zet. Vooral de impuls aan het vergroten van de studentbetrokkenheid springt daarbij in het oog. Binnen innovatieve projecten kregen studenten kansen om samen te werken met overheid en bedrijfsleven. Dit gebeurde bijvoorbeeld in het Techniek Innovatie Huis. Hier leren studenten door techniek toe te passen. Met behulp van de nieuwste technieken en innovaties als Virtual Reality, 3D Printing, Robotisering en Serious Gaming lossen studenten problemen en vraagstukken op die ze ook in het werkende leven tegen kunnen komen.

Jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie.	Gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen.	Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst.
Doelstellingen 2020 • VSV omlaag • Aanbod herstarters (LLO) • Rendement omhoog	**Doelstellingen 2020** • Pedagogisch-didactisch klimaat • Doorstroom bevorderen • Meer excellentie	**Doelstellingen 2020** • Meer innovatie • Regionale samenwerking • Aanbod doorstarters (LLO)

impact corona

Doelstellingen 2021-2022 • VSV omlaag • Aanbod herstarters (LLO) • Rendement omhoog	**Doelstellingen 2021-2022** • Pedagogisch-didactisch klimaat • Doorstroom bevorderen • Meer excellentie	**Doelstellingen 2021-2022** • Meer innovatie • Regionale samenwerking • Aanbod doorstarters (LLO)

Figuur 3.1 Nieuwe focus Kwaliteitsagenda

Reflectie van het CvB op de drie speerpunten

Speerpunt 1: jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie
Het bleek in 2020 soms moeilijk om het contact met de kwetsbare studenten te onderhouden. Dit had vaak te maken met een gebrek aan digitale middelen en/of studieruimte in de thuisomgeving van de student. Er is in het verslagjaar extra aandacht geweest om deze studenten te blijven motiveren en faciliteren.

Mondriaan heeft natuurlijk oog voor kwalitatief goed onderwijs. Dat blijkt onder meer uit het feit dat we op alle niveaus een voldoende voor studiesucces scoren. We voldoen hiermee aan de norm van de inspectie. Er is een strakke controle en sturing op opleidingen met onvoldoende studiesucces. Daarmee ontwikkelen we ons steeds verder, op weg van goed naar beter.

Bij goed onderwijs hoort ook de juiste zorg, begeleiding en coaching van studenten. Met een breed scala aan mogelijkheden biedt Mondriaan studenten veel kansen om een startkwalificatie te behalen. Of het nu gaat om potentiële voortijdig schoolverlaters of herstarters die op latere leeftijd hun arbeidsmarktkansen willen vergroten met een diploma of certificaat; Mondriaan is er voor alle studenten die hun positie willen verbeteren.

Speerpunt 2: gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen
Docenten vormen bij Mondriaan het hart van het onderwijs. De coronamaatregelen vragen het uiterste van hen om de kwaliteit van het onderwijs te handhaven en te blijven verbeteren. Alle docenten breidden hun digitale vaardigheden in een kort tijdsbestek uit en pasten deze toe in het online onderwijs.

Mondriaan heeft in de afgelopen twee jaar de doorstroom succesvol bevorderd. De coronacrisis maakte dat veel studenten in 2020 doorstroomden naar een hoger niveau in plaats van naar de arbeidsmarkt. Dit om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Hoewel we tevreden zijn met deze resultaten, blijven we doorstroom stimuleren. Zo kunnen studenten het beste uit zichzelf blijven halen.

Het excellentieprogramma van Mondriaan is door corona flink doorkruist. Het was vanaf februari voor studenten niet meer mogelijk om ervaring in het buitenland op te doen.
Ook veel vakwedstrijden werden afgelast. Dit was een grote teleurstelling voor de studenten en alle andere betrokkenen bij Mondriaan. Een aantal wedstrijden ging gelukkig online door, waarbij Mondriaan zeer succesvol was.

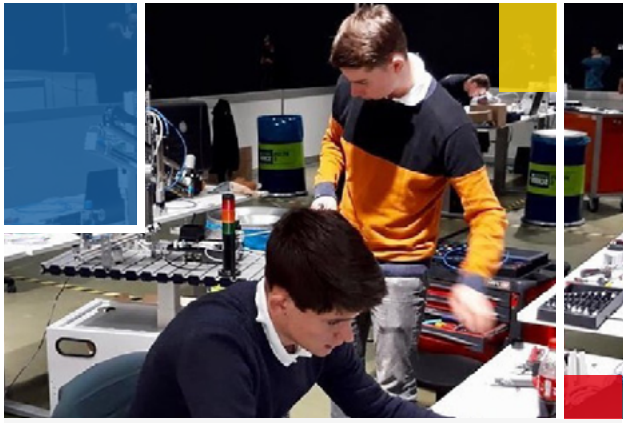

'Mondriaan doet het al jaren heel goed met Mechatronica. Vroeger hadden we weinig concurrentie, maar andere roc's worden steeds beter.'

"We zijn gewoon door onze docent gevraagd om hieraan mee te doen en dat leek ons wel leuk. Er waren ook nog twee andere groepjes van twee studenten gevraagd en daarvoor werd een onderling wedstrijdje georganiseerd in Naaldwijk. Daar waren wij de winnaars van."

Ben (19) en Bas (17) haalden de tweede prijs tijdens de Skills Heroes-wedstrijden in Leeuwarden.

Speerpunt 3: onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst
Mondriaan heeft veel aandacht voor regionale samenwerkingsverbanden en innovatie en hun onderlinge samenhang. Onderwijs en het werkveld sluiten zo daadwerkelijk op elkaar aan en zorgen er samen voor dat studenten goed voorbereid worden op hun toekomstige werkplek.

In 2020 zijn er in het kader van de doelstelling 'Meer innovatie' zes practoraten actief binnen Mondriaan.

Mondriaan draagt op verschillende manieren bij aan een Leven Lang Ontwikkelen. De scholen voor Zorg en Welzijn lopen hierin voorop. Ziekenhuizen en welzijnsorganisaties in onze regio trekken gezamenlijk op en hebben gerichte opleidingsvragen voor Mondriaan. Diplomagericht opleiden in de bbl, (nieuwe) mbo-certificaten voor de beroepsgerichte onderdelen en de certificeerbare keuzedelen helpen werknemers bij het ontwikkelen van hun kennis en vaardigheden.

Mondriaan heeft in 2020 programmamanagers aangesteld om LLO verder te ontwikkelen voor de sectoren zorg en welzijn, techniek en ICT, economie, handel en gastvrijheid. Er is in alle sectoren inspanning nodig om tot een gezamenlijke vraag vanuit de branche te komen waar een gericht en haalbaar aanbod van opleiden bij past.

De onderstaande tabel geeft de stand van zaken weer met betrekking tot de speerpunten van de Kwaliteitsagenda.

Tabel 3.2 Resultaten op de drie speerpunten

speerpunt 1	speerpunt2	speerpunt3
vsv-percentage daalt	pedagogisch-didactisch klimaat verbeteren	meer (technologische) innovatie
☺	☺	☺
meer aanbod voor herstarters	doorstroom bevorderen binnen en buiten Mondriaan	meer regionale samenwerkingsverbanden
☺	☺	☺
onderwijsresultaat omhoog	meer excellentie	meer aanbod doorstarters
☺ 😐	✹	☺

'Vooral het sociale gedeelte van het werk vind ik belangrijk.'

"Florein in Rijswijk is een zorgorganisatie die zelf het eigen personeel opleidt. Ik kon er een mooi traject volgen. Mijn moeder las toevallig op Facebook over deze kans en daar ben ik op ingegaan. Het is een traject waarbij je 's ochtends bij Florein les krijgt van Mondriaandocenten die normaal op de Brasserskade werken. In de middag werden we met de auto opgehaald en gingen we samen met een werkbegeleider aan de slag. Zo leerden we dus hoe het in de zorg allemaal werkt. Ik had zelf al ervaring met werken in een verzorgingshuis, maar het was voor mij ook hartstikke leerzaam."

Shalisa (18) volgde het traject bol op de werkvloer.

Hoofdstuk 4 - Besturing en toezicht

Dit hoofdstuk beschrijft de manier waarop Mondriaan bestuurd wordt. In de eerste paragraaf wordt de organisatie omschreven, de tweede paragraaf gaat in op de vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken. De laatste twee paragrafen gaan over governance en medezeggenschap.

4.1 Organisatie

Mondriaan is een regionaal opleidingencentrum, dat beroeps-, privaat- en volwassenonderwijs verzorgt. De hoofdlocatie is gevestigd aan het Leeghwaterplein 72 in Den Haag.

Juridische structuur

Mondriaan is een stichting, statutair gevestigd in Den Haag en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als 'Stichting ROC Mondriaan'. Mondriaan is volledig aandeelhouder van de holding EBC regio Haaglanden e.o. Holding BV. De holding bezit alle aandelen van de Contract BV (waarbinnen de met btw belaste activiteiten plaatsvinden) en de Contractgroep BV (waarbinnen de activiteiten plaatsvinden die zijn vrijgesteld van btw).

Organisatiestructuur

Het CvB is het bevoegd gezag van Stichting ROC Mondriaan en belast met het besturen van de stichting. In 2020 bestond het CvB van Mondriaan uit drie personen: de heer H.C. de Bruijn (lid), mevrouw drs. E.C.A. Sinnige (lid) en tot 1 maart 2020 de heer drs. P.M.M. Heijnen (voorzitter). De heer Heijnen is per 1 augustus 2021 opgevolgd door de heer drs. J.H. Schutte (zie het jaarverslag van de Raad van Toezicht).

Het bevoegd gezag van Stichting ROC Mondriaan treedt op als directie van de Holding BV en de daaronder vallende rechtspersonen.

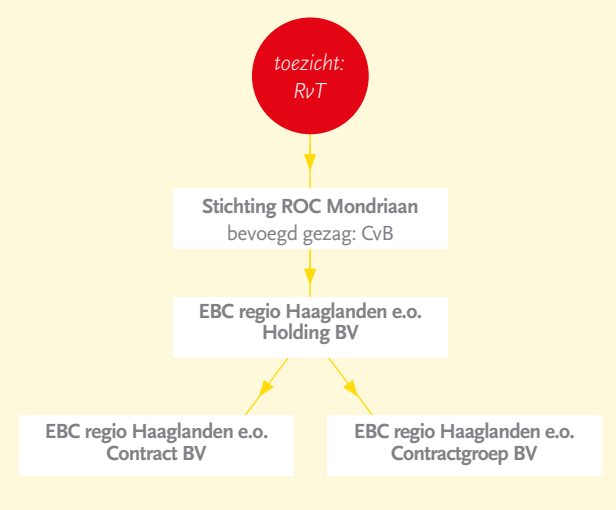

Figuur 4.1 Juridische entiteiten

De RvT houdt toezicht op het beleid van het CvB en de algemene gang van zaken, met inachtneming van de 'Branchecode goed bestuur in het mbo'. De RvT houdt ook toezicht op de Holding BV en de daaronder vallende rechtspersonen.

Mondriaanscholen

Bij de inrichting van de instelling is 'klein binnen groot' een belangrijk uitgangspunt. Een Mondriaanschool telt gemiddeld achthonderd studenten. De scholen hebben een eigen plek op een campus. De campusgebouwen hebben een gemeenschappelijke entree; het schoolleven vindt plaats op een afgescheiden en herkenbaar deel van de campus. Dankzij deze manier van organiseren ervaren studenten en docenten dat ze onderdeel zijn van een overzichtelijke school waar mensen elkaar kennen. Aan het hoofd van een school staat de schooldirecteur. De schooldirecteur legt verantwoording af aan het CvB over de resultaten van de school. Elk CvB-lid is voor een aantal scholen bestuurlijk de eerstverantwoordelijke en krijgt daarbij ondersteuning van een onderwijsdirecteur. Er zijn vijf onderwijsdirecteuren. Zij geven leiding aan en ondersteunen een aantal schooldirecteuren. In het verslagjaar is gewerkt aan een aanpassing in de rol van de onderwijsdirecteur, als gevolg waarvan deze meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden krijgt. Deze aanpassing zal naar verwachting in 2021 worden geformaliseerd.

Organisatie in 2020

Eind 2020 bestond Mondriaan uit 25 scholen voor beroepsonderwijs, entree, vavo en volwasseneneducatie (Taal+ school). Daarnaast zijn er: Menskracht 7 en het organisatieonderdeel BAS (voorheen Projecten Bijzondere Voorzieningen), van waaruit verschillende voorzieningen voor studenten worden aangeboden, zoals de internationale schakelklas en het Studie Info Punt.

De volgende diensten ondersteunen in 2020 de organisatie: Bureau Informatie Management, Communicatie, Facilitair Bedrijf, Financiën en Control, Human Resource Management en Onderwijsondersteuning en -advies. Het Bestuursbureau ondersteunt het CvB en de RvT.

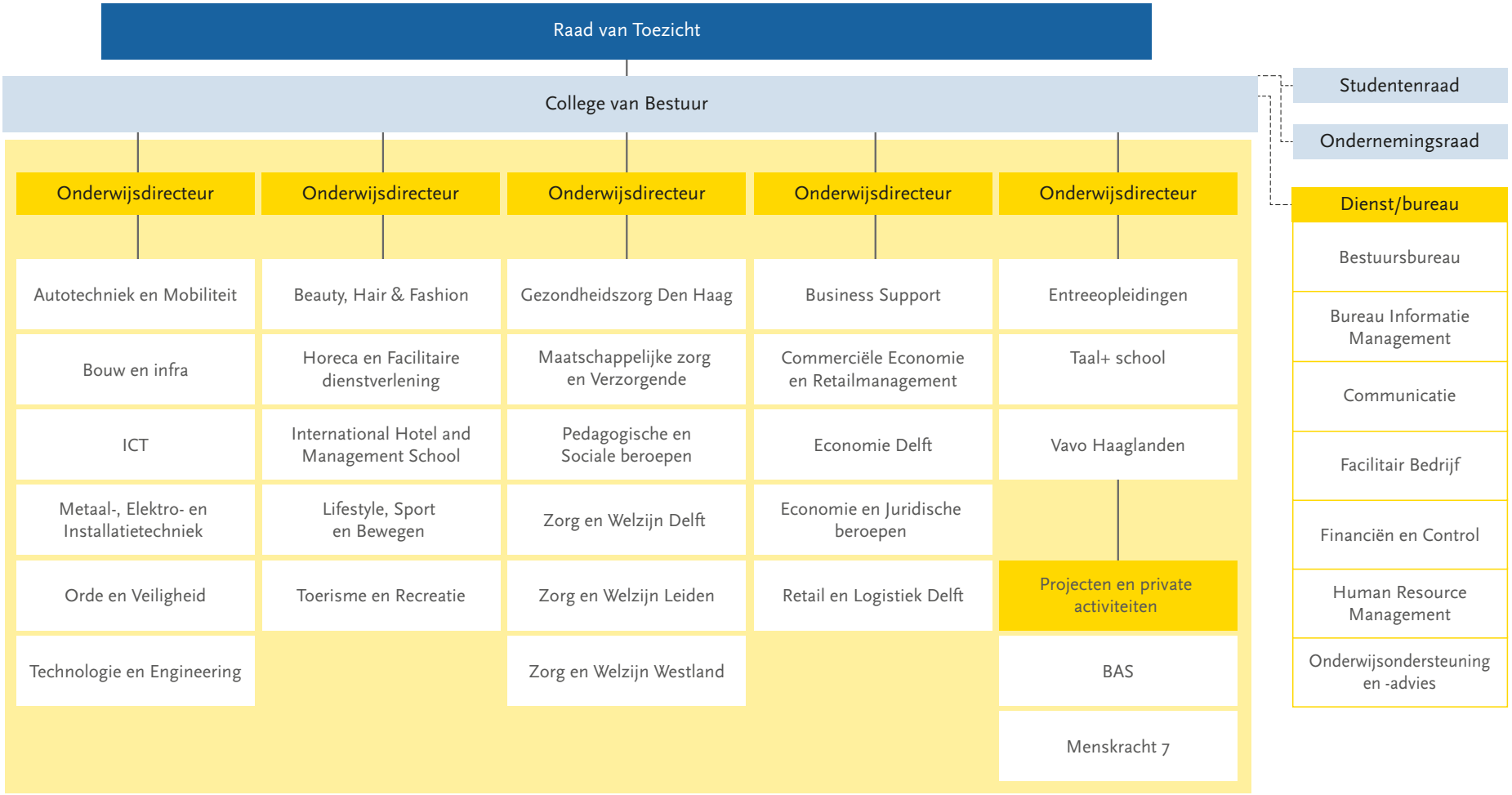

Figuur 4.1 Organogram ROC Mondriaan per 31 december 2020

Organisatorische veranderingen

In 2020 hebben de volgende organisatiewijzigingen plaatsgevonden:

- De School voor Mode en de School voor Uiterlijke Verzorging zijn samengevoegd vanwege de verwantschap van de opleidingen. Beide scholen werken, mede vanwege de beperkte omvang, al geruime tijd samen in zaken die de bedrijfsvoering betreffen. De nieuwe school heeft de naam School voor Beauty, Hair & Fashion gekregen, waarmee de school zich wil onderscheiden ten opzichte van scholen in de regio.
- De School voor Lifestyle, Sport en Bewegen is ondergebracht bij een andere scholengroep waarmee meer verwantschap bestaat, met name op de gebieden recreatie (leisure) en internationalisering.
- De opleidingen van de School voor Retail Den Haag zijn ondergebracht bij de School voor Business Support (voorheen School voor Administratie Den Haag) en de School voor Commerciële economie en Retailmanagement (voorheen School voor Commerciële economie). Daarmee is de eerstgenoemde school opgeheven. Mondriaan wil met deze herschikking van opleidingen beter inspelen op de vraag van de arbeidsmarkt naar breder opgeleide medewerkers.
- De naam van de School voor Dienstverlening, Zorg en Welzijn Den Haag is veranderd in School voor Zorg en Welzijn Den Haag. Deze naam sluit beter aan bij de andere zorgscholen en het werkveld.

Samenwerkingsverbanden

Mondriaan werkt samen met diverse partners in de regio Haaglanden, zoals onderwijsinstellingen, gemeenten en (stage)bedrijven. Onderstaand een greep uit de samenwerkingsverbanden:

- gemeente Den Haag, op diverse gebieden;
- Lentiz en Albeda in MBO Westland;
- politie en het ministerie van Defensie voor de uniformberoepen;
- mboRijnland en de hogescholen voor de doorstroom naar de pabo;
- ADO Den Haag voor onderwijs in de praktijk;
- Haagse Hogeschool en Hogeschool Inholland voor doorstroom;
- voorliggend onderwijs, onder andere in Spirit4You voor instroom;
- scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs voor entree-onderwijs;
- bedrijven en instellingen in het kader van het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF);
- tal van bedrijven en instellingen voor maatwerk-bbl en hybride bol-opleidingen.

Het overzicht van alle verbonden partijen is te vinden in de jaarrekening in hoofdstuk 6.

Private activiteiten (Menskracht 7)

Tot en met 2020 voerde Mondriaan zijn private activiteiten uit onder de vlag van Menskracht 7. Menskracht 7 profileerde zich als partner en bedrijfsopleider van opdrachtgevers, overheden en private partijen in de regio Haaglanden. Menskracht 7 verzorgde contract- en maatwerktrajecten in de verschillende sectoren waarvoor Mondriaan ook regulier beroepsonderwijs verzorgt.

Menskracht 7 heeft het jaar 2019 met een negatief resultaat afgesloten. In het verslagjaar is vervolgens een analyse gemaakt van de financiële prestaties van Menskracht 7. Ook onderzocht Mondriaan de visie en het gewenste beleid ten opzichte van een Leven Lang Ontwikkelen en de rol die Menskracht 7 daarin speelde. Daarbij is onder meer de optie om de activiteiten te decentraliseren naar de scholengroepen (branchegericht) onderzocht. Het plan was om deze decentralisatie geleidelijk door te voeren. De coronamaatregelen vanaf maart hebben echter geleid tot een acute inkomstenstop. Vrijwel alle geplande trainingen werden stopgezet en tot nader order uitgesteld. Baten vielen weg en het was onduidelijk wanneer de bedrijfsactiviteiten weer opgepakt konden worden, terwijl de vaste lasten doorliepen.

Gegeven dit onverwachte extra negatieve financiële effect was er geen reëel perspectief. Het CvB heeft medio 2020 dan ook besloten om de reeds geplande rolverschuiving van LLO-gerelateerde activiteiten versneld in te zetten. Met het verschuiven van activiteiten naar de scholen(groepen) werden ook de contractuele verplichtingen naar opdrachtgevers daar afgerond. Per 1 januari 2021 zijn alle private activiteiten belegd bij de scholen(groepen). De administratie van deze activiteiten wordt – vanaf 2021 dus binnen de Stichting – zo ingericht dat de scheiding tussen publieke en private middelen gewaarborgd is. Er wordt in principe geen gebruik meer gemaakt van de Contractgroep BV, tenzij een financieel en juridisch correcte afronding van processen dit vraagt.

In de verschillende scholengroepen wordt vanaf het tweede half jaar van 2020 de doorontwikkeling van het privaat aanbod in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen voortvarend opgepakt. De daadwerkelijke uitvoering van het private scholingsaanbod bleef in de tweede helft van 2020 beperkt. Dit is te verklaren door de corona-restricties en de terughoudendheid van opdrachtgevers.

4.2 Governance (goed bestuur)

Interne beheersing en toezicht

Bestuur en toezicht zijn bij Mondriaan gescheiden. Het CvB is het bevoegd gezag van Mondriaan en de RvT houdt toezicht op de wijze waarop het CvB het roc bestuurt. In het jaarverslag van de RvT (zie paragraaf 4.5) staat de wijze waarop de raad zijn toezichthoudende rol vervult. Het bestuur zette in 2020 verschillende middelen in voor de interne beheersing: de begrotings- en forecastgesprekken met de schooldirecteuren, onderwijsdirecteuren en dienstdirecteuren, de zelfevaluatie en kengetallenrapportages. Vanwege corona zijn de verantwoordingsgesprekken van maart 2020 met de schooldirecteuren geannuleerd. Naast de formele overleggen voert het CvB gezamenlijk werkoverleggen met de schooldirecteuren. Ook legden zij regelmatig werkbezoeken af en voerden zij op informele basis gesprekken met studenten en docenten, fysiek en/of online.

Bestuurlijke overleggen

Het CvB voerde in 2020 bestuurlijke gesprekken met De Haagse Hogeschool en Inholland. Ook was er regelmatig overleg met de bestuurders van de vo-scholen in de regio Haaglanden en met de naburige roc's, onder andere over de macrodoelmatigheid. Tot slot vonden er gesprekken plaats met de wethouders en burgemeesters van een aantal gemeenten in de regio Haaglanden.

Verantwoording

Het CvB overlegde met externe belanghebbenden en met de medezeggenschapsorganen: de Ondernemingsraad en de Studentenraad (Mondriaan kent geen centrale Ouderraad). Vanwege de coronamaatregelen was het niet altijd mogelijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren. In dat geval is er gekozen voor online bijeenkomsten. Meer over de medezeggenschap op instellingsniveau is te lezen in paragraaf 4.4.

Bij de externe verantwoording en dialoog gebruikte het CvB onder meer het Geïntegreerd Jaardocument 2019, dat op de website van Mondriaan staat. Daarnaast hebben de belangrijkste stakeholders een bericht gekregen met daarin een link naar het jaarverslag en de uitnodiging om hierover met het CvB in gesprek te gaan.

Normaliter organiseert het CvB jaarlijks een bijeenkomst met de vertegenwoordigers uit het werkveld, wethouders van de gemeenten in Haaglanden en bestuurders van het toeleverend en afnemend onderwijsveld, waarin de CvB-leden zich verantwoorden over het gevoerde beleid en hun plannen voor het komende jaar kenbaar maken. In 2020 stond deze bijeenkomst gepland op 18 maart, maar vanwege de lockdown kon ze geen doorgang vinden. Helaas bleek het om dezelfde reden niet mogelijk om de bijeenkomst aan het eind van 2020 te organiseren.

Adviesraden

De onderwijsdirecteuren hebben in 2020 samen met de schooldirecteuren de dialoog gevoerd met hun adviesraden. Deze adviesraden bestaan uit vertegenwoordigers uit het werkveld waarvoor de scholen hun studenten opleiden. In totaal waren er overleggen met negen adviesraden. Het belangrijkste gespreksonderwerp bij deze adviesraden was de impact van corona en de coronamaatregelen op het onderwijs, de studenten en de medewerkers, de examinering, de stages en op de aanmeldingen. Ook de impact van de maatregelen op de bedrijven en instellingen die in de adviesraden vertegenwoordigd zijn, is besproken inclusief de gevolgen hiervan voor het onderwijs. Hierna volgt een beknopte samenvatting van deze onderwerpen die eveneens aan de orde zijn gekomen in de gesprekken met de verschillende adviesraden.

- In de adviesraad Techniek en ICT werd gemeld dat er voor in de bouwsector nog voldoende stageplaatsen zijn en dat stagiairs welkom zijn. In de mobiliteitsbranche bleek dat het minder goed ging met de verkoop van nieuwe auto's en de schadebranche; fietsen en e-bikes zitten echter in de lift. Applicatieontwikkeling start met 25 procent meer studenten. Voor de school voor ICT is er een stijging van studenten voor applicatieontwikkeling. Het leven lang ontwikkelen krijgt bij metaal en installatietechniek met name vorm via bbl-trajecten. Mechatronica groeit in Delft en er is een goede samenwerking met De Haagse Hogeschool en Inholland.
- De gesprekken met zorg- en welzijnsinstellingen gingen over de uitdaging om goedopgeleide mensen in te kunnen zetten in ziekenhuizen, ggz-instellingen, bij ouderen, thuiszorg en gehandicaptenzorg. Verder is er gesproken over de verbreding en verdieping van medewerkers in hun beroep via het aanbod gecertificeerde keuzedelen. Daarnaast is de rol van de technologie in deze sector duidelijker geworden.
- Bij de adviesraad Retail, Logistiek en Economie is gesproken over het nieuwe kwalificatiedossier Business service en het nieuw te ontwikkelen kwalificatiedossier voor de evenementenbranche.
- In de adviesraad van de International Hotel and Management School vormde de stageproblematiek het hoofdonderwerp.
- Bij Horeca en Facilitaire Dienstverlening bleken de (student)koks tijdens de lockdown toch in de leerbedrijven te kunnen blijven werken, vanwege het afhalen en bezorgen van maaltijden. Verder is er een stijging van het aantal studenten Facilitaire dienstverlening. De bedrijven doen hun best om zo lang mogelijk stageplaatsen beschikbaar te houden.
- Met de adviesraad Uiterlijke verzorging is het nieuwe kwalificatiedossier Haarverzorging besproken en is om feedback gevraagd.
- Met de leden van de adviesraad Orde en Veiligheid is afgesproken snel met elkaar in contact te treden als het nodig is. De school zal de adviesraad op de hoogte houden van de actuele ontwikkelingen.
- Met de leden van de adviesraad Lifestyle, Sport en Bewegen is de doorstroom van studenten besproken, zowel de interne doorstroom als de doorstroom naar verschillende hbo-opleidingen.

Daarnaast zijn onder andere de vernieuwing van het kwalificatiedossier, de verbreding van de opleiding Trainer-Coach, leven lang ontwikkelen en de keuzedelen besproken.

- In de overleggen met de adviesraad voor de Bijzondere voorzieningen werd gemeld dat er meer vo-diploma's zijn afgegeven, waardoor er minder inschrijvingen zijn voor het vavo en de entreeopleidingen. Er is een hogere instroom in de niveau 2-opleidingen. In de adviesraad is het belang van taal voor participatie op de arbeidsmarkt en in de samenleving onderschreven. Er is een nauwe samenwerking met de diensten OCW en SZW van de gemeente Den Haag en de overige gemeenten in Haaglanden. Deze overleggen droegen bij aan de nauwe band tussen de scholen en het werkveld.

Goed bestuur is het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezichthouden van een organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, alsmede het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden. Goed bestuur gaat in ieder geval over intern toezicht (raden van toezicht), besturen (colleges van bestuur), medezeggenschap (Ondernemingsraad, Deelnemersraad, Ouderraad) en de dialoog met belanghebbenden. Daarbij staat steeds het dienen van het publieke belang centraal.
('Branchecode goed bestuur in het mbo' 2014)

Informatiebeveiliging en privacy

In 2020 kwamen er elf meldingen binnen bij het interne meldpunt voor datalekken. Drie van deze datalekken zijn gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een van deze meldingen betrof het doorsturen van een link naar een bestand met sollicitanten, waardoor meer persoonlijke informatie is gedeeld met de interne selectiecommissie dan bedoeld was. De twee andere meldingen betroffen het e-mailen van de bijlage met persoonlijke gegevens naar een medewerker voor wie deze gegevens niet bestemd waren. Van de overige meldingen werd de impact voor betrokkenen nihil geacht, waardoor melden bij de AP niet nodig was.

In het verslagjaar zijn voorbereidingen getroffen voor een online training awareness, om alle medewerkers bewuster te maken van informatiebeveiliging in het algemeen en de privacyregels in het bijzonder. Begin 2021 is deze online training voor alle medewerkers van Mondriaan beschikbaar.

Bespreking eigen functioneren

Regelmatig bespraken de CvB-leden onderling het eigen functioneren. De uitkomsten van deze besprekingen kwamen aan bod in de Remuneratiecommissie van de RvT en in het jaarlijkse personeelsgesprek van de CvB-leden.

Nevenfuncties CvB

Een CvB-lid dat voornemens is een nevenfunctie te aanvaarden, dient hiertoe goedkeuring te verkrijgen van de voorzitter van de RvT. De RvT geeft zijn goedkeuring aan het aanvaarden van een nevenfunctie door de CvB-leden als de goede naam van Mondriaan door de nevenfunctie niet in gevaar komt, het CvB-lid niet in conflict komt door de nevenwerkzaamheden met zijn eigen werk binnen Mondriaan en de tijdsinvestering niet zodanig is dat daardoor de uitoefening van de functie van het CvB-lid in gevaar komt.

Tot 1 maart 2020 was P. Heijnen voorzitter van het CvB; vanaf 1 augustus 2020 is H. Schutte de voorzitter. Daarom zijn hieronder de nevenfuncties van beiden opgenomen.

Dhr. drs. P.M.M. Heijnen, voorzitter (tot 1 maart 2020)
- lid Raad van Commissarissen N.V. Stadsherstel Den Haag e.o.
- lid Raad van Toezicht Museon
- lid Economic Board Zuid-Holland
- lid Stuurgroep Kansen voor West
- lid Raad van Toezicht Platform Bèta Techniek

Dhr. H.C. de Bruijn, lid
- voorzitter Examenwerk (Landelijke Examenbank)
- voorzitter thema-adviescommissie Kwalificeren & Examineren SBB
- lid sectorkamer voedsel, groen en hospitality
- lid Raad van Advies Inholland Den Haag
- bestuurslid Consortium voor Innovatie
- bestuurslid 'Ieder mbo een practoraat'
- secretaris/penningmeester Stichting Netwerk MBO Excellent
- secretaris Playing for Success Den Haag
- lid adviesraad Cito

Mw. drs. E.C.A. Sinnige, lid
- lid Stichting Kwaliteitsnetwerk mbo
- lid stuurgroep FSR

Dhr. drs. J.H. Schutte, voorzitter (vanaf 1 augustus 2020)
- Bestuurslid VNO-NCW (regio Den Haag)

4.3 Vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken

In het klachtenbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen een melding, een klacht en een beroep. Meldingen worden gedaan bij een vertrouwenspersoon, klachten worden ingediend bij het Klachtenmeldpunt en voor het behandelen van een beroep heeft Mondriaan vier verschillende commissies.

Meldingen vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersonen leveren een bijdrage aan een veilige school. Zij zijn het aanspreekpunt voor studenten en medewerkers die op school, de stageplek of de werkplek te maken krijgen met ongewenst gedrag. Tot het werkterrein van de vertrouwenspersonen behoren: (seksuele) intimidatie; pesten; agressie en (seksueel) geweld. Volgt na een melding bij de vertrouwenspersoon een formele klacht bij de Klachtencommissie, dan kan de vertrouwenspersoon de klager daarbij ondersteunen.

We zien nu twee jaar op rij dat het totaal aantal klachten op 30 staat. In voorafgaande jaren lag dat aantal veel hoger. Een mogelijke verklaring is dat eraan is gewerkt om het bespreken en afhandelen van klachten 'in de lijn' te verbeteren. Wellicht hebben het verplichte thuisonderwijs en thuiswerken vanwege corona in 2020 eveneens een relatie met het lage aantal meldingen. Er is minder fysiek contact op de leer- en werkvloer: dat geeft ook minder kans op ongewenst gedrag. De aantallen per te onderscheiden categorie zijn dusdanig laag dat het niet mogelijk is te komen tot valide verklaringen.

Tabel 4.1 Meldingen bij vertrouwenspersoon, door studenten en medewerkers

aard van de melding	student			medewerker			totaal		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
(seksuele) intimidatie	4	9	2	12	2	9	16	11	11
(cyber)pesten	27	8	2	4	3	3	31	11	5
agressie/geweld/bedreiging	7	0	1	14	1	1	21	1	2
discriminatie	3	0	6	4	0	4	7	0	10
overige	9	1	1	14	6	1	23	7	2
totaal	**50**	**18**	**12**	**48**	**12**	**18**	**98**	**30**	**30**

Klachten: meldpunt

Klachten worden correct en tijdig afgehandeld. Niet alleen om recht te doen aan de klacht, maar ook om er als organisatie – in voorkomende gevallen – van te leren. Iedereen die bij Mondriaan betrokken is – zoals studenten, medewerkers en omwonenden – kan een klacht indienen bij het Klachtenmeldpunt. Het indienen van een klacht kan schriftelijk, telefonisch of via het klachtenformulier. Meer informatie over het Klachtenmeldpunt staat op de website van Mondriaan. Het CvB bespreekt regelmatig het overzicht van de lopende klachten.

In 2020 zijn in totaal 76 klachten ingediend bij het Klachtenmeldpunt. Het aantal klachten is gedaald ten opzichte van 2019. Uit tabel 4.2 blijkt dat het aantal klachten over bejegening door een medewerker of student is verminderd. Het lijkt erop dat dit het gevolg is van minder direct contact door corona. Daarnaast is het aantal klachten over examinering toegenomen.

Tabel 4.2 Klachten ingediend bij het Klachtenmeldpunt

onderwerp	2019	2020
communicatie (o.a. roosters en intake)	12	10
negatief bindend studieadvies	2	1
onderwijs/begeleiding	19	19
examinering	7	16
niet-toelating tot opleiding	8	7
bejegening door medewerker of student	16	9
arbeidsvoorwaarden	2	1
verwijderen van opleiding/school	5	0
kosten/rekening	5	1
schorsing	1	0
administratieve fout	0	0
overlast (voor omwonenden van de school)	1	0
diversen	4	12
totaal	**82**	**76**

Beroep: vier commissies

De ervaring leert dat een klacht dikwijls het best kan worden opgelost waar deze is ontstaan. Daartoe gaat de verantwoordelijke functionaris in gesprek met de klager. Blijft de klager ontevreden en wordt de klacht niet opgelost, dan kan de klager zich wenden tot een van de vier klachten- en beroepscommissies. Het staat de klager ook vrij om dat direct te doen.

De commissies zijn ingedeeld naar het type klacht:

1. Klachten- en bezwarenadviescommissie;
2. Commissie van beroep voor de examens;
3. Interne geschillencommissie arbeidsvoorwaarden;
4. Commissie misstanden.

Klachten- en bezwarenadviescommissie

De commissie behandelt bezwaren en klachten van medewerkers en studenten die zijn gericht tegen een besluit of gedraging van een medewerker die is verbonden aan Mondriaan. De commissie geeft een advies aan het CvB over de gegrondheid van de klacht of het bezwaar. Uitgezonderd zijn besluiten over een negatief bindend studieadvies of examinering.

In 2020 ontving de Klachten -en bezwarenadviescommissie vijf klachten, waarvan vier leidden tot een zitting. Een van deze klachten betrof een bezwaar van een student tegen de overplaatsing naar een andere school. De commissie adviseerde het bezwaar ongegrond te verklaren. De tweede zaak betrof een klacht over de handelswijze van een medewerker. De commissie adviseerde de klacht deels gegrond en deels ongegrond te verklaren. De derde en vierde klacht gingen over onzorgvuldige besluitvorming en communicatie van een medewerker. De commissie adviseerde om één daarvan ongegrond te verklaren en de andere deels gegrond te verklaren. Het bestuur heeft de adviezen van de commissie overgenomen.

Commissie van beroep voor de examens

De Commissie van beroep voor de examens oordeelt over beroepen die ingesteld worden tegen beslissingen van beoordelaars, examinatoren en examencommissies. Ook oordeelt de commissie over het negatief bindend studieadvies. De uitspraak van de commissie is bindend.

In 2020 ontving de commissie negen beroepen en één bezwaar tegen het negatief bindend studieadvies. De commissie heeft het bezwaar tegen het negatief bindend studieadvies niet in behandeling kunnen nemen, omdat de klager de noodzakelijke aanvullende informatie niet gegeven heeft, ondanks dat daarom gevraagd is. Van de negen beroepen bleken er twee niet voor de commissie bestemd te zijn. Deze zijn teruggelegd bij het Klachtenmeldpunt. Twee andere beroepen zijn teruggetrokken door de appellanten. Drie beroepen zijn geschikt door het aanbieden van een extra herkansing. Twee beroepen zijn behandeld in een hoorzitting. Een van deze beroepen betrof het ontzeggen van de toegang tot het maken van een examen. Dit beroep is gegrond verklaard. In de tweede hoorzitting werd het beroep behandeld tegen het afwijzen van een herkansing. De commissie heeft dit beroep ongegrond verklaard, zodat de beslissing van de examencommissie gehandhaafd is.

De ingediende beroepschriften waren verschillend van inhoud en hadden betrekking op beslissingen van verschillende examencommissies.

Interne geschillencommissie arbeidsvoorwaarden

De Interne geschillencommissie arbeidsvoorwaarden oordeelt over geschillen tussen een medewerker en zijn leidinggevende. De geschillen gaan over toepassing van de cao, het functiewaarderingssysteem (Fuwa-bve) en overplaatsing. De commissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het CvB over de gegrondheid van het bezwaarschrift en de te nemen besluiten.

In 2020 ontving de Interne geschillencommissie geen beroepen.

Commissie misstanden

Bij een melding van (vermoeden van) een misstand roept Mondriaan ad hoc een commissie in het leven. Voor dit type klacht beschikt Mondriaan over een klokkenluidersregeling. Er zijn in 2020 geen meldingen binnengekomen.

4.4 Medezeggenschap

Het CvB hecht veel waarde aan medezeggenschap, omdat het beste beleid in gezamenlijkheid, met personeel en studenten, gemaakt wordt. Voor het bestuur zijn de Ondernemingsraad en de Studentenraad dan ook belangrijke partners. Met deze medezeggenschapsorganen worden niet alleen formele instemmings- en adviesverzoeken besproken, maar ook interne en externe ontwikkelingen en signalen uit de organisatie gedeeld.

Ondernemingsraad

Het CvB en de Ondernemingsraad hielden in 2020 zeven overlegvergaderingen. Daarnaast was er één artikel 24-vergadering over de planning, de stand van zaken en de onderlinge samenwerking. In 2020 zijn in totaal elf verzoeken aan de Ondernemingsraad besproken: zeven instemmings- en vier adviesverzoeken. De Ondernemingsraad heeft in 2020 ook één keer overlegd met de RvT. In dit overleg is onder andere gesproken over de impact van de coronacrisis, de huisvestingsplannen, de prioritering in de Kwaliteitsagenda en de samenwerking van de Ondernemingsraad met het CvB.

Tijdens de gezamenlijke vergadering over de hoofdlijnen van de begroting 2021 (juli 2020) stemden de Ondernemingsraad en Studentenraad in eerste instantie niet in, omdat men zich onvoldoende kon vinden in het formatiebeleidsplan. Nadat echter het CvB op dit punt een aantal toezeggingen had gedaan, hebben de Ondernemingsraad en de Studentenraad in oktober 2020 ingestemd met de hoofdlijnen van de begroting.

Qua tijdsinvestering en belang voor de organisatie was er in 2020 voor de Ondernemingsraad een aantal in het oog springende onderwerpen, onder andere de adviesverzoeken over het samenvoegen, opheffen en splitsen van een aantal scholen, te lezen in paragraaf 4.1. De hoofdlijnen van de begroting 2021 en het formatiebeleid waren onderwerpen die veel overleg vergden met de bestuurders.

Studentenraad

Het CvB en de Studentenraad hielden in 2020 vijf overlegvergaderingen. Daarin kwamen vier instemmings- en één adviesverzoek aan de orde. Daarnaast bracht de Studentenraad veel zaken die binnen de scholen spelen ter tafel, waaronder de kwaliteit van het onderwijs en studievertragingen als gevolg van de coronamaatregelen. Met de RvT sprak de Studentenraad één keer. Dit overleg ging onder andere over het beleid over schoolkosten en leermiddelen, (informatie over) roosters en de voorzieningen voor studenten binnen Mondriaan.
Mondriaan vindt het belangrijk om de medezeggenschap van studenten verder te versterken. Daarom is er vanaf 2019 een aantal decentrale studentenraden ingesteld. Om die te faciliteren is er een standaardreglement voor decentrale studentenraden gemaakt. Deze raden ondersteunen de centrale Studentenraad en werken daarbij vanuit meerdere scholen. Hierdoor komt de medezeggenschap dichter bij de scholen. Bovendien kan de Studentenraad via de decentrale raden gemakkelijker communiceren met alle studenten en de werving voor nieuwe leden van de Studentenraad verbeteren.

'Waarom moeilijk doen als school het samen met studenten kan.'

Diëgo Bhoelan, Voorzitter Centrale Studentenraad

Naast de formele instemmings- en adviesverzoeken heeft de Studentenraad in het verslagjaar aandacht besteed aan diverse zaken. Zo heeft de Studentenraad aandacht gevraagd voor de gevolgen van corona voor studenten. Hierover is de Studentenraad regelmatig in gesprek geweest met de RvT en het CvB. Het belang van versterking van de medezeggenschap van studenten blijft voor de Studentenraad een doorlopend punt van aandacht; middels campusbezoeken en een publiciteitscampagne wordt hieraan gewerkt. De Studentenraad heeft ook kennisgemaakt met de nieuwe burgemeester van Den Haag.

4.5 Jaarverslag Raad van Toezicht

In het Jaarverslag Raad van Toezicht 2020 legt de Raad van Toezicht (RvT) van Mondriaan verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden.

Op afstand, toch betrokken

Hoe houd je toezicht in een crisissituatie? Zeker in deze bijzondere coronacrisis, waarin alle contacten anders verlopen dan gebruikelijk. Hierover hebben wij als RvT regelmatig gesproken. Enerzijds willen wij het CvB niet voor de voeten lopen. We zien hoeveel er op de bestuursleden afkomt en merken hoe zwaar belast de organisatie is. Anderzijds willen we juist weten wat er speelt. Want er moet juist ook in een crisis toezicht worden gehouden. Meer dan ooit kwam toezichthouden aan op betrokkenheid bij de organisatie, de medewerkers en de studenten. Het gezond verstand bleek eens te meer het beste kompas.

Ons werkbezoek aan de Tinwerf is een goed voorbeeld van hoe we dit jaar het toezicht hebben vormgegeven. Online spraken we met collega's en studenten van de campus, die ons vertelden over de dilemma's waar ze voor staan in coronatijd. We zagen ook dat de crisis nieuwe deuren opent. Bijna letterlijk: omdat we niet fysiek aanwezig konden zijn, heeft een robot met een camera ons over de campus rondgeleid. We gaan nog veel plezier hebben van de creatieve oplossingen die in deze crisis zijn bedacht. Dat kan niet anders!

Over de coronasituatie bij Mondriaan hebben de CvB-leden ons uitstekend geïnformeerd. Regelmatig – soms wekelijks – ontvingen we van hen een update. Mede hierdoor bleven we, ofschoon op afstand, toch betrokken. Harry de Bruijn en Ellen Sinnige hebben in de eerste fase, na het vertrek van de voorzitter Pierre Heijnen, de organisatie met moed en verstand door de crisis geloodst. En met de komst van voorzitter Hans Schutte is deze lijn voortgezet. Wij hebben grote waardering voor hoe het CvB en de medewerkers de crisis het hoofd hebben geboden!

In het verslagjaar hebben we als RvT veel aandacht besteed aan beheers- en besturingszaken. Zo hebben we de evaluatie- en de beloningssystematiek van het CvB en de RvT geactualiseerd en een Integriteitscode voor de RvT vastgesteld. Verder hebben we gewerkt aan een nieuwe toezichtsvisie en een statutenwijziging. In dit jaarverslag wordt hierover verslag gedaan.

Toegegeven, in een crisissituatie zijn statuten, visies en codes niet het eerste waar je aan denkt. Maar het is toch goed om die formele zaken periodiek te actualiseren. En nu dit is gedaan, kunnen we ons als RvT in de komende jaren, wanneer de crisis hopelijk bezworen is, met nog meer focus richten op ons eigenlijke toezichtswerk en zo onze bijdrage leveren aan deze mooie onderwijsinstelling.

Namens de Raad van Toezicht van ROC Mondriaan,
Eelco Damen voorzitter

Naschrift: Met ingang van 1 juni 2021 is Ellen Sinnige afgetreden als lid CvB. Vanaf deze datum is zij werkzaam als landelijk programmamanager energietransitie bij de MBO Raad. De RvT bedankt Ellen Sinnige nadrukkelijk voor haar bijdrage aan de ontwikkeling van ROC Mondriaan gedurende de afgelopen jaren! Wij wensen haar succes in haar verdere loopbaan.

Positie Raad van Toezicht binnen Mondriaan

De RvT van ROC Mondriaan is het bestuursorgaan dat toezicht houdt op het bestuur van Stichting ROC Mondriaan en de gelieerde rechtspersonen. De toezichthoudende taken richten zich met name op (de uitvoering van) het strategisch meerjarenplan, de bestuurskwaliteit, de financiële meerjarenraming, de kwaliteit van het onderwijs en het intern risicomanagement (conform de Branchecode goed bestuur in het mbo, 2014).

De onafhankelijkheid van de RvT wordt gewaarborgd door onder andere de volgende zaken: in het geval van een vacature van een RvT-lid wordt zorggedragen voor een openbare wervings- en selectieprocedure; individuele RvT-leden hebben zonder last of ruggespraak zitting in de RvT en individuele RvT-leden hebben geen direct, indirect of conflicterend belang bij de organisatie.

De RvT verklaart toezicht te hebben gehouden op de naleving van de Branchecode goed bestuur in het mbo en de 'Aanbevelingen aan Raden van Toezicht' te onderschrijven.

Toezichtvisie en toetsingskader

In 2020 heeft de RvT, onder andere bij de themabijeenkomst, gewerkt aan de herijking van de toezichtvisie. Dit proces wordt afgerond in 2021. In het verslagjaar golden onderstaande visie en toetsingskader.

Toezichtvisie

De RvT ziet toe op het bestuur van Mondriaan. Daarbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan het behalen van de tevoren afgesproken doelen. De strategie en de maatschappelijke opdracht van Mondriaan zijn hierbij leidend. De toezichthoudende taak vraagt om informatie over de gang van zaken in de instelling, de factoren die van belang zijn voor de realisering van de doelen en de financiële ontwikkelingen. Van belang zijn openheid en vertrouwen als basis voor het functioneren van de RvT en het CvB. De RvT heeft voor de uitoefening van zijn taak alle informatie nodig en verkrijgt die op formele en informele wijze – onder andere – van de leden van het CvB. De RvT is werkgever van het CvB, toezichthouder en adviseur en in deze laatste hoedanigheid functioneert de RvT als klankbord voor het CvB en treedt de RvT op als ambassadeur van Mondriaan.

Toetsingskader

Voor de RvT zijn onder meer de volgende thema's van belang: de strategieontwikkeling, afgestemd op de maatschappelijke ontwikkelingen; de realisering van de maatschappelijke opgave; de kwaliteit van het onderwijs; de financiële positie, mede in relatie tot overheidsmaatregelen en andere externe ontwikkelingen; het risicomanagement binnen de organisatie; de realisering van de vastgestelde doelen en prestaties, te meten met behulp van kritieke prestatie-indicatoren.

In 2020 heeft de RvT bij het toezicht en bij de beoordeling van het bestuur op verschillende aspecten gelet: de instellingsdoelen, de onderwijsresultaten, de financiële resultaten, de beleidsterreinen financiën, ICT en personeelszaken en de organisatiecultuur.

Samenstelling

Bij de samenstelling van de RvT is voor een brede maatschappelijke vertegenwoordiging gekozen.

Leden van de RvT (31-12-2020)

De heer E.W.C.M. Damen	voorzitter
Mevrouw M.D. Cambeen	vice-voorzitter
De heer Y. Asraoui	lid
De heer J.W.N. van Merwijk	lid
Mevrouw W.J.J. Ong	lid
Mevrouw D.C. Rumahlewang	lid
Mevrouw A.A. Sanderman	lid

De RvT werd ondersteund door een secretaris, de heer C. van de Rotte. De heer Van de Rotte is tevens secretaris van het CvB. Mevrouw Cambeen is benoemd op voordracht van de Ondernemingsraad.

Werkwijze en commissies

Vergaderingen

De RvT is vijf keer in plenaire vergadering bijeengeweest: op 27 januari, 20 april, 18 juni, 26 oktober en 7 december. Op 14 september heeft een themabijeenkomst plaatsgevonden over de toezichtvisie, de financiële functie en de ICT-functie. Met de Studentenraad en de Ondernemingsraad is dit jaar één keer vergaderd, op respectievelijk 7 december en 26 oktober. De voorjaarsvergaderingen zijn vanwege de coronacrisis vervallen. Vanwege de coronamaatregelen heeft de RvT een aantal keer online vergaderd.

De plenaire vergaderingen vinden plaats met het CvB. Daaraan voorafgaand overlegt de RvT zonder het CvB om zo nodig standpunten te bepalen en vragen aan het CvB af te stemmen. Ook de overleggen van de RvT met de Studentenraad en de Ondernemingsraad vinden plaats zonder het CvB. Dit om de medezeggenschapsgeledingen in de gelegenheid te stellen zaken aan de orde te stellen die het CvB niet (direct) raken.

Informatievoorziening

De RvT liet zich vanuit verschillende invalshoeken informeren over de organisatie, bijvoorbeeld in vergaderingen en informele gesprekken met CvB-leden, in vergaderingen met de Ondernemingsraad, Studentenraad, accountant, alsmede door werkbezoeken. Verder bracht het CvB de RvT bij elke plenaire vergadering op de hoogte van belangwekkende ontwikkelingen. Tijdens de crisis is de RvT door nieuwsupdates op de hoogte gehouden. Vanwege de coronacrisis heeft het werkbezoek aan de campus Tinwerf volledig online plaatsgevonden.

Continuïteit

De RvT wordt door het CvB geïnformeerd over de kwesties die direct van invloed zijn op de continuïteit van de organisatie, de zogenaamde majeure kwesties. Dit gebeurt in de plenaire vergaderingen, de commissievergaderingen en waar nodig ook in het informele contact met CvB-leden.

Commissies

De RvT werkt met vier commissies die de RvT adviseren, te weten: de Auditcommissie, de Commissie Governance & Organisatieontwikkeling, de Onderwijscommissie en de Remuneratiecommissie.

In 2020 zijn de taken van de commissies tegen het licht gehouden. De vergaderfrequentie is vervolgens afgestemd op het aantal taken. In 2021 zal dit leiden tot een aanpassing in het aantal commissievergaderingen.

Deskundigheidsbevordering

De RvT-leden houden individueel hun deskundigheid op orde. Omdat blended onderwijs in de komende jaren – mede door de coronacrisis – naar verwachting een vlucht zal nemen, wil de RvT hierover als collectief in 2021 een training of cursus volgen.

Personele wisseling in het CvB

In het verslagjaar is de heer P.M.M. Heijnen (voorzitter) opgevolgd door de heer drs. J.H. Schutte (voorzitter). De aanvankelijke indiensttredingsdatum van 1 april 2020 is op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verschoven naar 1 augustus 2020. De heer Schutte is hier tijdens de coronacrisis omwille van de continuïteit langer in functie gebleven als directeur-generaal.

Beoordeling CvB en zelfevaluatie RvT

Beoordeling CvB 2020

Het CvB is zowel individueel als collectief beoordeeld over het jaar 2020. Het collectief functioneren van het CvB is besproken aan de hand van de realisatie van de instellingsdoelstellingen, de onderwijsresultaten, de financiële resultaten, de beleidsterreinen financiën, ict en personeelszaken en de organisatiecultuur. De RvT beoordeelde het functioneren van het CvB in 2020 als voldoende.

Zelfevaluatie RvT 2020

In 2020 heeft de RvT het eigen functioneren geëvalueerd. Er is geconstateerd dat de samenstelling van de RvT evenwichtig is: qua competenties, kennis en persoonlijkheid vullen de leden elkaar goed aan. De RvT is voldoende divers.

De RvT constateert dat in 2020, als gevolg van de coronacrisis en de bestuurswisseling, het zwaartepunt in de agendering gelegen heeft bij governance, beheerszaken en bij het onderwijs in de crisissituatie. In 2021 wil de Raad meer aandacht besteden aan inhoud, strategie en onderwijsontwikkeling. Tevens wil de RvT samen met het CvB bezien hoe er meer op hoofdlijnen toezicht kan worden gehouden. Voorwaarde hiervoor lijkt onder andere dat er geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van de informatievoorziening.

De RvT wil vanaf 2021 jaarlijks in gesprek met school-, dienst- en onderwijsdirecteuren en het CvB om het zicht op de organisatie completer te maken.

Nieuwe beoordelingssystematiek CvB
De RvT heeft de beoordelingssystematiek van het CvB geactualiseerd. Het was gebruikelijk dat de Remuneratiecommissie door middel van individuele gesprekken informatie ophaalde bij het management. Nadeel hiervan was dat deze gesprekken een momentopname waren, waarbij het risico bestond dat het laatst gebeurde, zowel positief als negatief, bepalend was voor de inbreng.

In de nieuwe beoordelingssystematiek blijft het onderscheid tussen de collectieve en de individuele beoordeling bestaan. Nieuw is dat bij de beoordeling de jaardoelstellingen het uitgangspunt zijn. Deze doelstellingen zijn door het CvB in overleg met de RvT opgesteld en zijn zo veel mogelijk gebaseerd op de Kwaliteitsagenda en de Strategie.

De nieuwe werkwijze gaat in per 1 januari 2021 (dus de beoordeling vindt begin 2022 plaats).

Nieuwe werkwijze zelfevaluatie RvT
Ook de wijze van zelfevaluatie van de RvT is tegen het licht gehouden. De belangrijkste toevoeging aan de huidige werkwijze is dat er tweejaarlijks een evaluatie plaatsvindt van alle individuele RvT-leden op basis van 'tops en tips' (sterke punten en aandachtspunten). Deze 'tops en tips' worden gegeven door de andere leden en gezamenlijk besproken. Dit versterkt de openheid en transparantie binnen de RvT en stimuleert de professionele ontwikkeling van de leden. Bovendien kan een besluit rondom de herbenoeming van een RvT-lid zo beter worden gefundeerd: uit de evaluatie is immers bekend hoe het individuele lid functioneert.

De nieuwe werkwijze gaat in per 1 januari 2021.

Besproken onderwerpen en de formele besluiten

De RvT besprak, naast de onderwerpen die voortvloeien uit statutaire taken (zoals goedkeuring begroting en jaarverslag), in de plenaire vergaderingen diverse onderwerpen. De voornaamste, voor zover niet elders in dit verslag behandeld, worden hieronder besproken. Waar dit relevant is, is het standpunt of advies van de RvT weergegeven.

- De meerjarenbegroting 2020-2024 is in januari 2020 goedgekeurd. Bij de eerste bespreking in december 2019 was de meerjarenbegroting naar het oordeel van de RvT nog onvoldoende onderbouwd.
- De RvT heeft zich herhaaldelijk laten informeren over de effecten van de coronacrisis op het onderwijs bij Mondriaan. De RvT heeft aandacht gevraagd voor het personeel, in het bijzonder voor de ouderen en medewerkers met een kwetsbare gezondheid. Een thuiswerkvergoeding corona 2020 voor het personeel vindt de RvT passend.
- Bij de goedkeuring van het Huisvestingsbeleidsplan 2020-2024 heeft de RvT om aandacht gevraagd voor de langetermijneffecten van de coronacrisis op het huisvestingsdossier en de gevolgen van de investeringen voor de liquiditeitspositie van de instelling.
- Naar aanleiding van het negatieve resultaat van Menskracht 7 over 2019 heeft de RvT begin 2020 gevraagd hoe realistisch – mede gezien de coronacrisis – de begroting 2020 van Menskracht 7 is. In de loop van 2020 heeft het CvB besloten Menskracht 7 op te heffen als vehikel voor private activiteiten.
- Uit het accountantsverslag bleek dat de gewenste versnelling in de oplevering van de financiële gegevens ten behoeve van de jaarrekening niet is gelukt. Ook is de accountant op een aantal punten kritisch over ICT. De RvT heeft in de themabijeenkomsten van de plenaire RvT en de Auditcommissie gevraagd om aandacht voor de aansturing en inrichting van de financiële functie, alsmede voor de toekomstbestendigheid van de ICT-functie.
- De RvT heeft kennisgenomen van het voornemen van het CvB om in het licht van de coronacrisis focus aan te brengen in de ambities uit de Kwaliteitsagenda. Met name de keuze om, gelet op het afstandsleren, meer in te zetten op de pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten vindt instemming bij de RvT.
- Naar aanleiding van de bespreking van de uitkomsten van het medewerkerstevredenheids-onderzoek 2020 vraagt de RvT om extra aandacht voor het onderwerp sociale veiligheid.
- Omdat de Integriteitscode van Mondriaan niet van toepassing bleek voor de RvT-leden, heeft de RvT een eigen 'Integriteitscode RvT' vastgesteld. Deze volgt met enkele aanpassingen de algemene code van Mondriaan. De RvT-leden onderschrijven deze 'Integriteitscode RvT'.
- De RvT heeft een werkwijze naleving anticumulatiebepaling WNT vastgesteld. De anticumulatiebepaling vloeit voort uit de Wet Normering Topinkomens en beoogt te voorkomen dat bestuurders, doordat zij functies bij verschillende WNT-instelling vervullen, de WNT-norm overschrijden. Omdat de accountant niet controleert op naleving van de anticumulatiebepaling, doet de RvT dit met ingang van 2020.

Formele besluiten RvT

27 januari 2020
- De RvT heeft de meerjarenbegroting 2020-2024 goedgekeurd.
- De RvT heeft – conform de Statuten 12.10.h – ten behoeve van nieuwbouw Henri Faasdreef een investering van € 29,6 mln. goedgekeurd.
- De RvT heeft – conform de Statuten 12.10.h – ten behoeve van de aankoop en verbouwing van Meppelweg 341 een investering van € 19,5 mln. goedgekeurd.

20 april 2020
- De RvT heeft – conform de Statuten art. 12.2a en 12.10c – aan het Strategisch huisvestigingsplan 2020-2024 goedkeuring verleend.

18 mei 2020 (besluit buiten de vergadering)
- De RvT heeft besloten de indiensttredingsdatum (1 april 2020) van Hans Schutte en daarmee de ingang van de arbeidsovereenkomst en daaruit voortkomende verplichtingen en bevoegdheden per die datum op te schorten, tot een nog nader vast te stellen datum, doch uiterlijk tot 1 september 2020. Vanaf 1 april 2020 is de heer Schutte circa één dag per week beschikbaar voor Mondriaan.

18 juni 2020
- De RvT heeft kennisgenomen van het Accountantsverslag 2019.
- De RvT heeft – conform het Bestuursreglement art. A.2.3.5. – kennisgenomen van de jaarrekening EBC Haaglanden BV Holding 2019.
- De RvT heeft kennisgenomen van het Controleplan 2020.
- De RvT heeft – conform de Statuten art. 14.3 – het Geïntegreerd Jaardocument 2019 goedgekeurd.
- De RvT heeft – conform het Reglement Raad van Toezicht art.9 – het Jaarverslag van de Raad van Toezicht 2019 vastgesteld.
- De RvT heeft per 1 januari 2021 een nieuwe bezoldigingssystematiek voor CvB en RvT vastgesteld (zie paragraaf 'Bezoldiging').

14 september 2020
- De RvT heeft de taakverdeling College van Bestuur, zoals beschreven in het document 'Aandachtsgebieden College van Bestuur' – conform de Statuten art. 10.3 – met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2020 vastgesteld.

26 oktober 2020
- De RvT heeft de beoordelingssystematiek van het CvB vastgesteld. Deze gaat in op 1 januari 2021.

7 december 2020
- De RvT heeft de begroting 2021 – conform de Statuten 7.2. c – goedgekeurd.
- De RvT heeft de meerjarenbegroting 2021-2025 goedgekeurd, met dien verstande dat het CvB gevraagd zal worden uitvoering te geven aan het te verwachten advies van de OR indien daarvoor naar de beoordeling van de RvT aanleiding is.
- De RvT heeft de Integriteitscode RvT vastgesteld. De RvT-leden onderschrijven de code.
- De RvT heeft de maximum WNT-norm 2020 voor CvB-leden vastgesteld, zijnde € 201.000,- (klasse G, WNT-onderwijs).
- De RvT stelt de volgende werkwijze vast voor de controle op de naleving van de anticumulatiebepaling. 1. Aan het overzicht nevenfuncties CvB wordt per nevenfunctie aangegeven of deze gevolgen heeft in het kader van de anticumulatiebepaling WNT. Aan de hand van dit overzicht stelt HRM jaarlijks per CvB-lid vast of aan de anticumulatiebepaling WNT is voldaan en rapporteert de dienst hierover aan de RvT. 2. HRM toetst vooraf bij elke goedkeuringsaanvraag door een CvB-lid voor een nevenfunctie of deze gevolgen heeft in het kader van de anticumulatiebepaling WNT. 3. In het Geïntegreerd Jaardocument wordt jaarlijks gerapporteerd over de uitkomst van de controle op de anticumulatiebepaling WNT.
- De RvT heeft – conform de Statuten art. 6.1 – W. Ong en J. van Merwijk voor een tweede termijn benoemd als lid van de RvT van ROC Mondriaan. De tweede termijn loopt af op 1 januari 2025.
- De RvT heeft de evaluatiesystematiek van de RvT vastgesteld. Deze gaat per 1 januari 2021 in.
- De RvT heeft de doelstellingen CvB 2021 (het instellingsjaarplan) vastgesteld.

Beloning

Bezoldiging CvB

Het gezamenlijk inkomen van het CvB, vermeerderd met de belaste onkostenvergoedingen en werkgeverspremie voor het pensioen, bedroeg in het verslagjaar in totaal € 469.377,- naar een werktijdfactor van 2,6. De bezoldiging voldoet aan de WNT-norm 2020.

De RvT heeft vastgesteld dat alle CvB-leden in het verslagjaar hebben voldaan aan de anticumulatiebepaling WNT.

Honorering RvT

De honorering van de RvT-leden is in 2015 vastgesteld op circa 75 procent van het toen geldende bezoldigingsmaximum volgens de Wet normering topinkomens (WNT-norm): € 12.000,- (excl. btw) voor de leden en de vice-voorzitter en € 18.000,- (excl. btw) voor de voorzitter. De honorering voldoet aan de WNT-norm 2020.

Nieuwe beloningssystematiek CvB en RvT

De RvT heeft een nieuwe beloningssystematiek voor zowel het CvB als de RvT vastgesteld. Per 1 januari 2021 wordt voor beide gremia de beloning geharmoniseerd en uitsluitend van de WNT afgeleid. Hiermee wordt de gezamenlijke opdracht en verantwoordelijkheid van bestuur en toezicht tot uitdrukking gebracht en ontstaat een systematiek die eenvoudig, transparant en toekomstbestendig is.

Ten aanzien van het CvB worden de in 2018 vastgestelde percentages bevestigd: 95 procent van de WNT-norm voor de voorzitter en 90 procent voor een lid CvB. Hiermee vervalt de indexatie volgens de cao-mbo.

Ten aanzien van de RvT wordt een percentage van 90 procent gehanteerd. De bezoldiging van de voorzitter RvT wordt berekend als 15 procent x 90 procent van de WNT-norm; dat van een lid als 10 procent x 90 procent van de WNT-norm. Zowel de voorzitter als de RvT-leden brengen alleen btw in rekening indien zij op factuurbasis worden uitbetaald en btw-plichtig zijn voor hun toezichthoudende functie bij Mondriaan.

Hoofd- en nevenfuncties, benoemingstermijnen en deelnemingen

Ten aanzien van het bekleden van nevenfuncties en het deelnemen in bedrijven gelden voor leden van de RvT de volgende criteria:

- door de nevenfunctie / de deelneming mag de goede naam van Mondriaan niet in gevaar komen;
- door de nevenfunctie / de deelneming mag het lid niet in conflict komen met zijn of haar werk binnen Mondriaan;
- de nevenfunctie / de deelneming of het totaal van nevenfuncties en deelnemingen mag niet zoveel tijd en aandacht vragen, dat hierdoor een adequate uitoefening van de functie in gevaar komt.

Overzicht hoofd- en nevenfunctie, benoemingstermijnen en deelnemingen RvT-leden per 31-12-2020

De heer drs. E.W.C.M. Damen
benoemd per 01-01-2019

Nevenfuncties

- Voorzitter van de Raad van Advies van Vitadent (organisatie voor mondzorg)
- Voorzitter Raad van Commissarissen Dagelijks Leven
- Moderator Comenius Leergangen Rijksuniversiteit Groningen, in het bijzonder European Leadership Course
- Voorzitter Stichting Asklepios
- Lid Raad van Toezicht Nationaal Holocaust Museum/Hollandsche Schouwburg

Deelnemingen in bedrijven: geen

De heer Y. Asraoui RA
benoemd per 01-03-2019

Hoofdfunctie
Finance Executive Rabobank

Nevenfuncties: geen

Deelnemingen in bedrijven: geen

De heer J.W.N. van Merwijk
benoemd per 01-01-2017
herbenoemd per 01-01-2021

Hoofdfunctie
Directeur Stadion Feijenoord N.V.

Nevenfuncties

- Lid RvT Stichting Jeugdformaat (Rijswijk)
- Lid RvT Stichting de Jodan Boys (Gouda)

Deelnemingen in bedrijven: geen

Mevrouw drs. D.C. Rumahlewang
benoemd per 01-01-2016
herbenoemd per 01-01-2020

Hoofdfunctie
Interim-manager en senior consultant, PlusTalent Onderwijsmanagement BV, Utrecht

Nevenfuncties

- Coach en consultant Masters4Professionals, Den Haag
- Voorzitter van het Bestuur KinderrechtenNU, Delft
- Lid van het Bestuur Art-S-Cool, Den Haag

Deelnemingen in bedrijven:
EDU2020 BV (Den Haag)

Mevrouw W.J.J. Ong RA
benoemd per 01-01-2017
herbenoemd per 01-01-2021

Hoofdfunctie
Zelfstandig adviseur en directeur De Piedra B.V.

Nevenfuncties

- Lid van de RvT van Stichting Pensioenfonds SABIC
- Lid van de Raad van Commissarissen en lid auditcommissie Stichting Rondom Wonen
- Lid Geschillencommissie van het KiFiD
- Sleutelfunctiehouder Interne Audit bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor Schilders-, Afwerkings- en Glaszetbedrijf

Deelnemingen in bedrijven:

- De Piedra B.V.
- El Immobilario B.V.

Mevrouw drs. M.D. Cambeen
benoemd per 01-09-2015
herbenoemd per 01-09-2019

Hoofdfunctie
Managing director Springer Media BV

Nevenfunctie
Lid RvT Consumentenbond

Deelnemingen in bedrijven:

- Cambeen Company BV
- MC2 Media Consultancy BV

Mevrouw dr. A.A. Sanderman
benoemd per 01-03-2019

Hoofdfunctie
Directeur Health Coach Program te Den Haag

Nevenfuncties

- Lid van RvC Language Institute Regina Coeli te Vugt
- Lid RvT Stichting Zonnehuisgroep te Vlaardingen
- Lid RvT Breda University of Applied Science

Deelnemingen in bedrijven: geen

Hoofdstuk 5 - Continuïteitsparagraaf

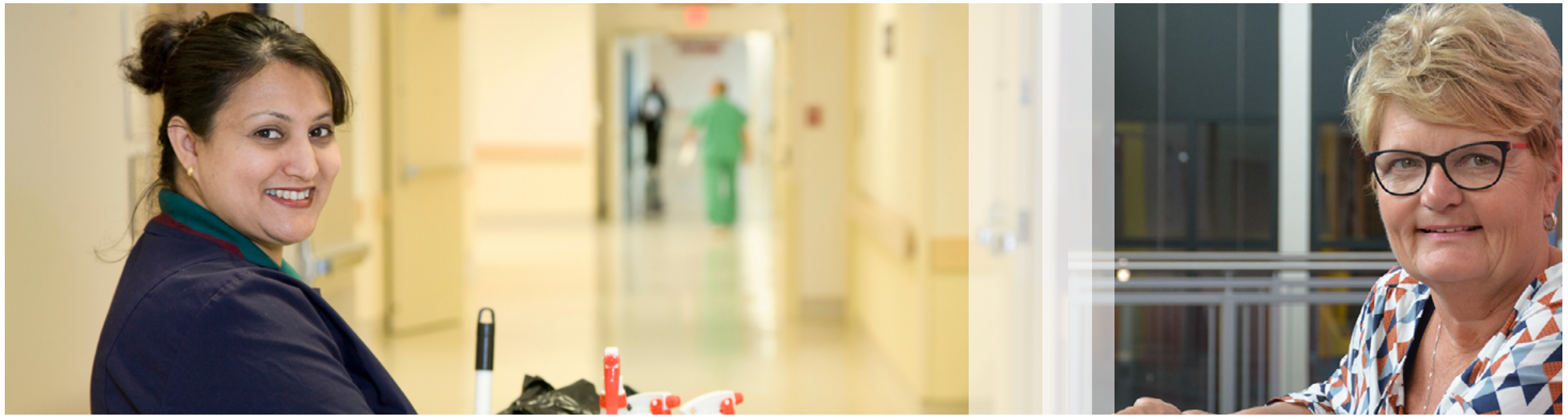

In het Geïntegreerd Jaardocument wil Mondriaan niet alleen rapporteren over het (financieel) handelen in het verleden, maar ook aandacht besteden aan de continuïteit. Heeft de organisatie in de voorzienbare toekomst voldoende middelen om zijn hoofdtaak, het verzorgen van onderwijs, goed uit te voeren? Daar gaat de continuïteitsparagraaf over.

Onderdeel ervan is een analyse van de risico's, die immers de continuïteit kunnen bedreigen. Daarbij gaat het niet zozeer om het uitsluiten van risico's, als wel om het beheersen ervan. Periodiek vindt een risico-inventarisatie plaats op grond waarvan beheersmaatregelen worden genomen.

Impact van corona

Vooralsnog verwacht Mondriaan niet dat de coronacrisis invloed heeft op de financiële continuïteit. Bovendien is het gezien de snelheid en onduidelijkheid van de ontwikkelingen rondom deze crisis niet mogelijk om op dit moment de risico's te kwantificeren. Mondriaan verwacht, ten aanzien van de continuïteit van de organisatie, geen kortetermijneffecten als gevolg van de crisis. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie zijn solide genoeg gezien de omvang van de eerste-geldstroommiddelen van de totale omzet. De langetermijneffecten zijn op dit moment nog niet te voorspellen.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is een afgeleide van het uitgestippelde onderwijsbeleid voor de komende jaren en de bijbehorende strategische keuzes voor de periode 2021-2025. Het (meerjaren) financiële beleid is erop gericht de continuïteit van het onderwijs, de werkgelegenheid en de materiële voorzieningen (gebouwen, etc.) van Mondriaan te waarborgen en optimale randvoorwaarden te creëren voor de realisatie van de missie. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met de mogelijke negatieve financiële effecten als gevolg van het coronavirus. Deze paragraaf beschrijft de (financiële) verwachtingen van het te voeren beleid voor de komende jaren.

De komende jaren streeft Mondriaan, met behoud van de degelijke financiële basis, naar het verbeteren van de positie van kwetsbare jongeren en volwassenen, naar het creëren van gelijke kansen in het onderwijs en wordt er gewerkt aan onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst (zie de Kwaliteitsagenda, paragraaf 3.2).

Tabel 5.1 Meerjarige studenten- en formatieprognose

mbo	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
aantal studenten	19.829	20.100	20.200	20.300	20.400	20.400
aantal gewogen studenten	17.181	17.400	17.470	17.540	17.610	17.610
gemiddelde bezetting in fte						
OP	943	1.005	1.010	1.014	1.018	1.018
BOBP	173	185	186	187	187	187
AOBP-scholen	292	300	300	301	301	301
AOBP-diensten	412	422	423	423	423	423
totaal gemiddelde bezetting	**1.820**	**1.913**	**1.918**	**1.924**	**1.930**	**1.930**

Toelichting meerjarig studenten- en formatieprognose

Voor de bekostiging tellen de gewogen studenten aan een bol-opleiding volledig mee voor de bekostiging. Studenten aan een bbl-opleiding tellen volgens de deeltijdfactor van 0,4 mee. Het jaar 2020 is gebaseerd op de eindstand per 1 oktober 2020, in de jaren 2021-2025 gaat het om verwachte studentenaantallen.

Mondriaan gaat uit van een groei van studentenaantallen die de komende jaren geleidelijk afvlakt. Deze raming is gebaseerd op ervaringscijfers en onderzoek van demografische gegevens en instroom-, uitval-, doorstroom- en uitstroomcijfers. De verwachte studentenaantallen zijn leidend geweest in het financieel meerjarenperspectief, zoals opgenomen in de begroting 2021 en verder. De liquiditeit, rentabiliteit en investeringsbehoefte zijn hiervan afgeleid. Dit geldt tevens voor de meerjarenbegrotingen over 2022-2025 van de exploitatie en de balans.

In het najaar van 2020 zijn deze prognoses opnieuw beoordeeld ten behoeve van de uitgangspunten voor de begroting van 2021. De ontwikkelingen inzake de rijksbekostiging en overige zaken zijn hierin meegenomen.

De personele bezetting betreft de gemiddelde bezetting per jaar. De gemiddelde bezetting voor de jaren 2021-2025 is gerelateerd aan de ontwikkeling van het aantal studenten en de inzet op projecten die gefinancierd worden door lagere overheden.

Tabel 5.2 A2 Meerjarenbegroting

balans x € 1.000	jaarrekening 2020	begroting 2021	prognose 2022	prognose 2023	prognose 2024	prognose 2025
activa						
vaste activa						
gebouwen	125.087	124.370	147.519	150.393	142.455	134.612
inventaris en apparatuur	19.937	21.448	22.690	23.638	24.272	24.583
financiele vaste activa	2.069	1.881	1.693	1.505	1.317	1.129
totaal vaste activa	147.093	147.699	171.902	175.536	168.044	160.324
vlottende activa						
voorraden	28	28	28	28	28	28
vorderingen	3.752	3.285	3.288	3.291	3.294	3.294
liquide middelen	49.139	51.642	23.537	18.708	23.181	29.408
totaal vlottende activa	52.919	54.955	26.853	22.027	26.503	32.730
totaal activa	**200.012**	**202.654**	**198.755**	**197.563**	**194.547**	**193.054**
passiva						
groepsvermogen	94.253	94.253	95.400	98.933	99.430	101.606
voorzieningen	12.524	12.925	12.941	12.957	12.974	13.074
langlopende schulden	56.250	52.500	48.750	45.000	41.250	37.500
kortlopende schulden	36.985	42.976	41.664	40.673	40.893	40.874
totaal passiva	**200.012**	**202.654**	**198.755**	**197.563**	**194.547**	**193.054**

Toelichting balans

Om de groei van studentenaantallen de komende jaren te kunnen accommoderen nemen de vaste activa de komende jaren toe en neemt de liquiditeit af. De vaste activa is een weergave van de boekwaarde, de daling van de boekwaarde vanaf jaar 2024 ontstaat door afschrijvingen i.v.m. in gebruikname van de Meppelweg en nieuwbouw aan de Henri Faasdreef.

In de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen en investeringen:

De panden die in 2020 in gebruik zijn genomen, namelijk:
- Waldorpstraat 120 in Den Haag is verbouwd voor onderwijs en is in gebruik genomen door de Taal+ school.
- Brouwersgracht 50 is verbouwd en in gebruik genomen door de school voor Pedagogische en Sociale beroepen.

Deze mutaties zijn met ingang van 2021 in de begroting verwerkt:
- Aankoop van de Meppelweg. De Meppelweg zal na renovatie worden toegewezen aan de school voor Entree, rebound-activiteiten en bijzondere doelgroepen/bijzondere trajecten. De huurlocatie Zuidlarenstraat zal dan worden afgestoten. Ten aanzien van de Meppelweg is in de begroting rekening gehouden met een investering van € 19,5 mln.
- De nieuwbouw aan de Henri Faasdreef bevindt zich op dit moment in de definitieve ontwerpfase. Hiervoor is in de begroting rekening gehouden met een investering van € 29,6 mln. vanaf 2021.

Daarnaast wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar extra huisvesting in Delft voor het techniekonderwijs. Uitgangspunt is te allen tijde een vierkantemeterprijs die past binnen het huisvestingskader en aansluit op het gemiddelde van de sector, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de door Mondriaan gehanteerde standaarden op het gebied van inrichting, ICT-infrastructuur en klimaat.

Op basis van verschillende scenario's en de financiële ruimte binnen de rekeningcourantfaciliteit acht Mondriaan het vooralsnog niet noodzakelijk om additioneel vreemd vermogen aan te trekken om te voorkomen dat de liquiditeitsratio tijdelijk onder de signaleringsgrens van 0,5 uitkomt.

De bekostiging van Mondriaan is voor de komende twee jaar goed voorspelbaar als gevolg van de T-2-systematiek (dit betekent dat de bekostiging in 2021 is gebaseerd op aanwezige studenten op 1 oktober 2019). Daarnaast zijn risico's voor de meerjarenbegroting inzichtelijk en zijn adequate maatregelen genomen om de risico's te beheersen. Voor interne financiële sturing heeft het CvB interne signaleringswaarden vastgesteld.

Toelichting groepsvermogen

Mondriaan sluit het boekjaar 2020 af met een groepsvermogen van € 94 mln. Het groepsvermogen heeft voor Mondriaan twee belangrijke doelen. Naast de bufferfunctie is het vermogen ook belangrijk voor de financiering van de bezittingen (activa). De bufferfunctie houdt in dat Mondriaan ruimte heeft om toekomstige tegenvallers en/of verliezen op te vangen en de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. Verder heeft het groepsvermogen een financieringsfunctie. Het wordt ook gebruikt voor de financiering van de bezittingen. Daarnaast zijn de activa met vreemd vermogen gefinancierd. Over het vreemd vermogen betaalt Mondriaan 0,63 procent rente.

Circa 80 procent van het eigen vermogen zit 'vast' in stenen (gebouwen) en kan alleen worden aangewend als Mondriaan overgaat tot de verkoop van een gebouw of door het aantrekken van vreemd vermogen. Gezien de omvang van de huidige studentenpopulatie is het niet wenselijk om gebouwen te verkopen. Het aantrekken van vreemd vermogen (een lening bijvoorbeeld) kost geld (rente) en moet op termijn worden terugbetaald. Het is verstandiger om de ruimte binnen het eigen vermogen aan te houden als reserve voor toekomstige investeringen. In dit kader spreekt men ook wel over spaarliquiditeit, het geld dat gespaard wordt om in de toekomst vervanging van activa te kunnen financieren.

Staat van baten en lasten

Tabel 5.3 Meerjaren winst- en verliesrekening

alle bedragen x € 1.000	jaarrekening 2020	begroting 2021	prognose 2022	prognose 2023	prognose 2024	prognose 2025
baten						
rijksbijdrage	165.349	191.591	186.227	181.705	181.578	182.996
overige overheidsbijdragen en subsidies	11.270	10.333	10.333	10.333	10.333	10.333
college-, cursus-, les- en examengelden	2.967	2.723	2.728	2.732	2.736	2.736
baten werk in opdracht van derden	1.078	1.093	1.202	1.322	1.455	1.600
overige opbrengsten	3.052	2.546	2.546	4.546	2.546	2.546
totaal baten	**183.716**	**208.286**	**203.036**	**200.638**	**198.648**	**200.211**
lasten						
personeel	143.979	167.157	161.018	155.406	155.893	155.893
afschrijvingen gebouwen	6.314	6.281	6.221	7.448	7.938	7.843
afschrijvingen app/inventaris	5.589	6.089	6.272	6.397	6.461	6.461
huisvestingslasten	11.471	11.547	11.696	11.839	11.839	11.839
overige bedrijfslasten	11.572	16.837	16.363	15.689	15.716	15.716
totaal passiva	**178.925**	**207.911**	**201.570**	**196.779**	**197.847**	**197.752**
financiële baten en lasten	**-410**	**-375**	**-340**	**-327**	**-304**	**-283**
resultaat	**4.381**	**-**	**1.126**	**3.532**	**497**	**2.176**

Toelichting winst- en verliesrekening

De meerjarenbegroting is gebaseerd op de geschatte ontwikkeling van het studentenaantal, de meest recente raming van het macrokader voor de mbo-sector (september 2020) en een inschatting van de toekomst gecombineerd met ervaringen uit het verleden. Op basis van het aandeel T min 2 voor de rijksbijdrage en de ontwikkeling van het macrobudget stijgt de rijksbijdrage de komende jaren als gevolg van een groter marktaandeel van Mondriaan door de groei van het studentenaantal, hetgeen versterkt wordt door de landelijke krimp van het studentenaantal.

In 2021 en 2022 zijn extra middelen beschikbaar gesteld door onderwijsondersteuningspaketten vanwege corona. De steunpakketten worden ingezet voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs, extra ondersteuning van kwetsbare studenten, vervangende praktijkactiviteiten, extra inzet onderwijs en ondersteuning, extra inzet voor laatste jaars studenten ter ondersteuning van succesvolle overstap naar vervolg onderwijs of werk en inzet compensatie voor onderwijsvertraging.

Naast de lumpsum ontvangt Mondriaan middelen voor de uitvoering van de Kwaliteitsagenda. Het investeringsbudget wordt door het ministerie van OCW enerzijds verdeeld naar rato van de berekende rijksbijdrage voor de instelling en anderzijds van het aantal studenten dat is ingeschreven voor een basisberoepsopleiding (niveau 2). Naast een groter marktaandeel ontvangt Mondriaan ook extra middelen als gevolg van een hoger aandeel niveau-2-studenten.

De formatie van het onderwijsgevend personeel OP en OBP groeit mee met de verwachte toename van het aantal studenten. Dit veroorzaakt stijgende loonkosten. De overige personeelskosten stijgen in gelijke mate mee met de ontwikkeling van de formatie daarnaast neemt de inzet derden in de jaren 2021 en 2022 toe door de inzet van de Covid ondersteuningsprogramma's. De afschrijvingen en huisvestingslasten nemen toe als gevolg van uitbreiding en investeringen in huisvesting. De overige bedrijfslasten nemen evenredig toe met de groei van studenten, in de jaren 2021 en 2022 verhoogd met extra uitgaven i.v.m. het Covid ondersteuningsprogramma.

Mondriaan begroot meerjarig een positief resultaat van circa 1 procent dat wordt gebruikt voor het opvangen van eventuele tegenvallers in de exploitatie of om bepaalde ontwikkelingen gedurende het boekjaar bij te sturen.

Kengetallen

Tabel 5.4 Kengetallen

balans x € 1.000	signaleringswaarde inspectie	Mondriaan	jaarrekening 2020	begroting 2021	prognose 2022	prognose 2023	prognose 2024	prognose 2025
solvabiliteit 1	< 0,30		0,47	0,47	0,48	0,50	0,51	0,53
solvabiliteit 2	< 0,30	< 0,37	0,53	0,53	0,55	0,57	0,58	0,59
signaleringswaarde bovenmatige reserves	> 1	> 1	0,57	0,55	0,50	0,50	0,50	0,51
liquiditeit	< 0,50	< 0,50	1,43	1,28	0,64	0,54	0,65	0,80
rentabiliteit t.o.v. baten	1 jarig <-10%	-3% en +3%	2,4%	0,0%	0,6%	1,8%	0,3%	1,1%
huisvestingsratio	>15%	>12,5%	10,1%	8,7%	9,0%	9,9%	10,1%	10,1%
studentratio		15,4 - 17,0	16,6	16,2	16,1	16,1	16,1	16,1

Toelichting kengetallen

Vanaf 2022 stijgt de solvabiliteit door de jaarlijkse aflossing, door de waardedaling van activa en door een toename van het groepsvermogen (als gevolg van een positieve rentabiliteit).

De komende jaren daalt de liquiditeit door investeringen in huisvesting in verband met de groei van het aantal studenten. In de liquiditeitsratio is geen rekening gehouden met de rekeningcourantfaciliteit van circa € 13 mln. die Mondriaan heeft bij Schatkistbankieren.

De financiële staat van het onderwijs (bovenmatige reserves)

Met ingang van dit verslagjaar dient Mondriaan te rapporteren over de opgebouwde reserves op basis van een ontwikkelde signaleringswaarde. Deze signaleringswaarde is ontwikkeld door de Inspectie van het Onderwijs en heeft ten doel het signaleren van bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen.

Aanleiding is dat de Inspectie in 2018 in De Financiële Staat van het Onderwijs 2017 concludeerde dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Er blijft structureel geld over aan het einde van het jaar, in nagenoeg alle onderwijssectoren. Het is goed dat besturen een financiële buffer aanhouden (bijvoorbeeld zoals nu, om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen), maar dat neemt niet weg dat besturen niet onnodig geld moeten oppotten.

De signaleringswaarde inspectie is > 1, de signaleringswaarde ROC Mondriaan 2020 is 0,57 en valt hierbij binnen deze norm.

Strategische huisvestingsplanning

Het huisvestingsbeleidsplan is in 2020 vervangen voor het Strategisch huisvestingsplan voor de periode 2020-2024.

Mondriaan heeft in de afgelopen tien jaar veel nieuwbouw gerealiseerd in de regio Haaglanden en vanwege de verwachte groei in studentenaantallen is aanvullende huisvesting noodzakelijk. Daarom wordt er voorzien in een uitbreiding van de huidige huisvestingsportefeuille voor een totaal van 11.500 m². Door concentratie van huisvesting en standaardisatie qua inrichting en beheer blijven de huisvestingslasten de komende jaren op een aanvaardbaar en betaalbaar niveau.
Om het strategisch huisvestingsbeleid te kunnen opvolgen wordt er de komende jaren ingezet op een aantal meetbare kritieke prestatie-indicatoren (KPI's):

- De huisvestingskosten bedragen 10 tot 12,5 procent van de totale exploitatiebegroting;
- Een CO_2-reductie van 5 procent;
- Hergebruik van materialen (circulair bouwen);
- Tevredenheid van student en medewerker verhogen;
- Huisvestingskosten per student mogen niet hoger zijn dan het landelijk gemiddelde;
- Handhaven op 7-9 m² per student. Het streven is om onder het landelijk gemiddelde van 9,1 m² te blijven.

Binnen het facilitair bedrijf krijgt het thema duurzaamheid de komende jaren extra aandacht met CO_2-reductie, mobiliteit, afvalscheiding en circulariteit. Het facilitair bedrijf is gestart met het opstellen van een notitie duurzaamheid. Inmiddels heeft een ingenieursbedrijf verschillende scenario's gemaakt om de panden van Mondriaan te verduurzamen.

Overige rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De recente risico-inventarisatie is gericht op de ambities die in het meest actuele strategisch plan zijn opgenomen. Inmiddels heeft het CvB een nieuw strategisch plan vastgesteld voor 2020-2024, wat om een herijking van de risico-inventarisatie vraagt.

Het CvB heeft derhalve besloten de risicomatrix te actualiseren met als doel:

- Het verkrijgen van meer inzicht in de belangrijke zaken die de realisatie van de strategische doelstellingen van Mondriaan (kunnen) bedreigen of belemmeren;
- Een basis te creëren voor het bepalen of de huidige mate van beheersing van deze strategische risico's al voldoende is of dat aanvullende actie nodig is;
- Een basis te creëren voor de gedeelde visie waar Mondriaan nu staat op het gebied van de strategische risico's en wat het op het gebied beheersing ervan kan, moet en wil doen;
- Het verder creëren van bewustwording voor de onderwerpen 'risicomanagement' en 'transparant in control'.

B2 Beschrijving belangrijkste risico's

Risicobeheersing effect coronavirus

Vooralsnog verwacht Mondriaan niet dat de coronacrisis invloed heeft op de financiële continuïteit.

Hoe groot de financiële impact in de verdere toekomst zal zijn is nu nog niet betrouwbaar te bepalen. Echter monitoren wij onze risico's en die van onze partners continu. Overigens is de grootste inkomstenstroom (de Rijksbekostiging op basis van T min 2) de komende jaren vanaf 2021 verzekerd (en daarmee circa 80 procent van de totale baten); dit geldt ook voor de gelden uit hoofde van de OCW-kwaliteitsafspraken t/m 2022.

Mondriaan heeft daarnaast niet direct te maken met een liquiditeitsrisico. Aantrekken van liquiditeiten is geen probleem. Zo nodig kan getemporiseerd worden in onderhouds- en investeringsuitgaven om de uitgaande kasstroom te beperken. Ook zijn er mogelijkheden om de flexibele of variabele kosten te verlagen. Daar waar noodzakelijk zal Mondriaan ook gebruikmaken van de maatregelen die de rijksoverheid heeft afgekondigd om de economische gevolgen te beperken.

Risico's gebaseerd op het strategisch document

Binnen Mondriaan is een intern risicobeheersings- en controlesysteem ingericht. Jaarlijks geeft het CvB een *in control-verklaring* af (in het Geïntegreerd Jaardocument) waarin zij verklaart verantwoordelijk te zijn voor de opzet en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Mondriaan en vindt een jaarlijkse risico-inventarisatie plaats op grond waarvan beheersmaatregelen worden genomen.

Tabel 5.5 Beschrijving belangrijkste risico's

categorie	mogelijk ongewenste gebeurtenis	maatregelen ter voorkoming
onderwijskwaliteit	de door Mondriaan gestelde resultaten voldoen niet aan de door de inspectie gestelde eisen	uitvoeren van examen -en onderwijsaudits, het hebben van een intern kwaliteitszorgsysteem
	de studenttevredenheid is lager dan gewenst, zoals gemeten in de studenttevredenheidsenquête	het uitvoeren van de enquêtes en meenemen in de gesprekscyclus met de scholen
	niet kunnen vervullen van onderwijsvacatures	adequaat wervingsbeleid om het juiste personeel te binden aan Mondriaan
professionalisering	de professionaliseringsslag wordt niet gehaald waardoor er kwalitatieve en kwantitatieve problemen ontstaan	er is een uitgebreid P-instrumentarium voorhanden, en er is veel aandacht voor werving en behoud
bedrijfsvoering verbeteren	niet aan de eisen van privacy en security (AVG) voldoen	doorontwikkeling bedrijfsvoering en awareness-sessies
	het ziekteverzuim is te hoog, waardoor er uitval dreigt	gericht verzuimbeleid
	examenfraude	gebruikmaken van landelijke examens, goede systeembeveiliging, voorlichting van docenten en studenten, en examenprotocollen
	het niet realiseren van de afgesproken doelen van het prestatieafhankelijk budget van de kwaliteitsmiddelen	de doelen koppelen aan eigenaren en de voortgang monitoren via de P&C-cyclus.
technologie en ICT benutten	de opleidingen zijn beperkt innovatief, zowel inhoudelijk als didactisch	scholing van medewerkers, aansluiten bij de externe omgeving en het personeel ervaring laten opdoen in het bedrijfsleven
studenten-begeleiding	het vsv-cijfer laat een trend zien die afwijkt van de verwachtingen op basis van de landelijke G4-cijfers	een mix van maatregelen inzetten om uitval te voorkomen, waaronder specifieke begeleiding en een adequaat zorgsysteem
studenteninstroom	het toeleverend en afnemend onderwijs is niet tevreden	gericht contact op verschillende hiërarchische niveaus in de organisatie

Naast de risico's op Mondriaanniveau onderscheiden scholen en diensten risico's die aansluiten op het specifieke karakter van de school of de dienst. Deze risicoanalyses geven geen aanleiding tot het vormen van aanvullende reserveringen of voorzieningen.

Naast de boven genoemde risico's waarbij maatregelen zijn geformuleerd ziet Mondriaan ook meerjarig een aantal onzekerheden:

- Mogelijke bezuinigingen i.v.m. steun- en herstelpakketten ten tijde van de coronacrisis;
- Aanbestedingen Educatie en Inburgering;
- De impact van de coronacrisis op de studieresultaten en op de bedrijfsvoering waaronder ict en huisvesting;
- Het behalen van de resultaatsafhankelijke kwaliteitsafspraken en de hieraan gerelateerde financiële resultaten;
- Het tijdig invullen van vacatures;
- De ontwikkeling van de studentenaantallen in de komende jaren, met name de instroom entree en vavo door diplomering vo.

Uit de opstelling wordt duidelijk dat voorzienbare risico's zijn onderkend, en dat beheersmaatregelen aanwezig zijn. In de opstelling wordt niet ingegaan op generieke risico's die gekoppeld zijn aan wijzigingen in wet- en regelgeving. Dat zijn risico's die voor iedere organisatie in gelijke mate optreden, en die veelal op het niveau van de MBO Raad worden besproken en aangepakt, zoals risico's rondom dataveiligheid, privacy etc. Mondriaan conformeert zich in voorkomende gevallen aan de afspraken in de sector.

Hoofdstuk 6 - Jaarrekening 2020

Uit de jaarrekening van ROC Mondriaan maak je de financiële gezondheid van onze school op. Althans, als je weet hoe je de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht moet lezen. Een aantal kengetallen kunnen hierbij helpen. Het gaat dan over de liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit. Misschien geen begrippen die je dagelijks gebruikt maar ze zijn wel belangrijk om de jaarrekening te begrijpen.

De balans en de staat van baten en lasten (ook wel 'winst- en verliesrekening' of 'resultatenrekening' genoemd) en het kasstroomoverzicht vormen de belangrijkste onderdelen van de jaarrekening van Mondriaan. Hierin vind je informatie die je kan gebruiken om de financiële gezondheid van Mondriaan te bepalen.

De **balans** is een overzicht van bezittingen, schulden en eigen vermogen. Links staan de bezittingen, rechts staan de schulden. De bezittingen van Mondriaan bestaan met name uit gebouwen, inventaris en apparatuur. Bij elkaar een bedrag van ruim € 147 mln. Daarnaast heeft Mondriaan € 49 mln. op de bank staan. Dat is veel geld en wordt gebruikt om de salarissen en rekeningen te betalen. We kunnen hiervan ongeveer 5 maanden salaris betalen. Tegenover de bezittingen staat € 93 mln. aan schulden en een reservepotje van € 12 mln. voor een aantal specifieke verplichtingen zoals voor wachtgeld en het seniorverlof. Per saldo heeft Mondriaan dus een eigen vermogen van € 94 mln. Wel moet gezegd worden dat het eigen vermogen van Mondriaan niet zomaar beschikbaar is. Men zegt wel eens dat het "vast zit in stenen". Dat wil zeggen dat als Mondriaan gebruik wil maken van het eigen vermogen (en wil inzetten voor bijvoorbeeld onderwijs) er gebouwen van Mondriaan verkocht moeten worden zodat de opbrengst gebruikt kan worden voor deze doelen. Vergelijk het maar met de overwaarde van een eigen huis. Je kan daar pas over beschikken als je een extra lening neemt of als het huis wordt verkocht.

Het eigen vermogen van Mondriaan is in 2020 toegenomen met € 4.381.044,- (2,3 procent van de totale baten). In de **staat van baten en lasten** kan je zien hoe dit saldo tot stand is gekomen. De staat van baten en lasten gaat over de verandering die in het eigen vermogen heeft plaatsgevonden.

Om nog beter inzicht te krijgen in de financiële huishouding van Mondriaan kan je kijken naar het onderlinge verband tussen de balans en de staat van baten en lasten. Hiervoor kan je gebruikmaken van verschillende ratio's.

Liquiditeitsratio geeft aan of er voldoende geld in kas is of op de bank staat om op korte termijn aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Je kunt dit berekenen door de bezittingen die kort binnen Mondriaan aanwezig zijn (zoals vorderingen en kleine voorraden) te delen door de schulden op korte termijn (bijvoorbeeld aan leveranciers). De Inspectie vindt de liquiditeit goed als de ratio hoger ligt dan 0,5. De ratio van Mondriaan is eind 2020 1,43.

Solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bedrijf aan zijn verplichtingen kan voldoen. Voor deze ratio deel je alle bezittingen (dat is: de totale activa) door het eigen vermogen. Als norm wordt door de inspectie het getal 0,3 gehanteerd. Mondriaan heeft een solvabiliteit van 0,47, wat betekent dat Mondriaan aan zijn verplichtingen kan voldoen.

De **rentabiliteit** zegt iets over de winstgevendheid van een organisatie of bedrijf.
Dit is voor onderwijs natuurlijk geen doel op zich. De rentabiliteit van Mondriaan over de afgelopen periode bedraagt 2,3 procent. (2019: 0,3 procent).

Samenvattend kan gezegd worden dat Mondriaan eind 2020 een gezonde financiële positie heeft.

De belangrijkste financiële resultaten van ROC Mondriaan worden weergegeven in onderstaande infographic.

Financiële resultaten

ROC Mondriaan 2020

Baten

€165,3 mln	+	**€11,3 mln**	+	**€3,0 mln**	+	**€4,1 mln**	=	**€183,7 mln**
rijksbijdragen		overige bijdragen en subsidies		college-, cursus-, les- en examengeld		overige baten + werk van derden		totaal

Lasten

€144 mln	+	**€5,6 mln**	+	**€18,2 mln**	+	**€11,6 mln**	=	**€179,3 mln**
persooneelslasten		afschrijvingen app/inventaris		huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen		overige lasten		totaal

Resultaat **€4,4 mln**

solvabiliteit 2	0,53
signaleringswaarde	< 0,4
liquiditeit	1,43
signaleringswaarde	< 0,5
rentabiliteit t.o.v. totale baten	2,4%
signaleringswaarde	-3 en 3%
huisvestingsratio	10,1%
signaleringswaarde	> 15%

huisvesting m²

mbo	125.317
vavo	6.327
educatie	2.633
totaal	**134.277**

aantal mbo-studenten

bol	15.415
bbl	4.414
totaal	**19.829**

onderwijzend personeel (FTE's)

OP	943
BOBP	173
subtotaal	1.116
AOBP	704
totaal	**1.820**

aantal deelnemers/cursisten

educatie	4.732
vavo	404

Tabel 6.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2020 (na resultaatbestemming)

	activa	31 december 2020	31 december 2019
		€	€
	vaste activa		
1.1	materiële vaste activa	145.024.012	147.271.907
1.2	financiële vaste activa	2.068.682	2.357.793
	totaal vaste activa	**147.092.694**	**149.629.700**
	vlottende activa		
1.3	voorraden	27.876	23.576
1.4	vorderingen	3.752.467	5.120.103
1.5	liquide middelen	49.139.171	40.233.398
	totaal vlottende activa	**52.919.514**	**45.377.077**
	totaal activa	**200.012.208**	**195.006.777**

	passiva	31 december 2020	31 december 2019
		€	€
2.1	groepsvermogen	94.252.894	89.871.850
2.2	voorzieningen	12.524.153	11.896.294
2.3	langlopende schulden	56.250.000	60.000.000
2.4	kortlopende schulden	36.985.161	33.238.633
	totaal passiva	**200.012.208**	**195.006.777**

Tabel 6.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

		2020	begroting 2020	2019
		€	€	€
	baten			
3.1	rijksbijdragen	165.348.640	163.630.200	154.647.440
3.2	overige overheidsbijdragen en subsidies	11.269.602	11.274.300	12.342.666
3.3	college-, cursus-, les- en examengelden	2.966.876	3.097.800	3.202.467
3.4	baten werk in opdracht van derden	1.078.095	1.500.000	1.636.277
3.5	overige baten	3.052.253	4.180.000	4.031.123
	totaal baten	**183.715.466**	**183.682.300**	**175.859.973**
	lasten			
4.1	personeelslasten	143.978.631	145.833.100	139.825.289
4.2	afschrijvingen	11.902.666	12.194.000	11.407.830
4.3	huisvestingslasten	11.471.106	11.178.500	9.680.636
4.4	overige lasten	11.572.494	14.089.800	13.843.246
	totaal lasten	**178.924.897**	**183.295.400**	**174.757.001**
	saldo baten en lasten	**4.790.569**	**386.900**	**1.102.972**
5.1	financiële baten en lasten	-409.525	-381.000	-434.260
	resultaat	**4.381.044**	**5.900**	**668.712**
6.1	belastingen	-	-	-108.819
	resultaat na belasting	**4.381.044**	**5.900**	**559.893**

Tabel 6.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

	verwijzing	2020	2019
		€	€
kasstroom uit operationele activiteiten			
saldo baten en lasten		4.790.569	1.102.972
aanpassingen voor:			
afschrijvingen	1.1	11.902.666	11.407.830
boekresultaat verkoop materiële vaste activa	3.5	-	-
mutaties financiële vaste activa	1.2	289.111	194.326
mutaties voorzieningen	2.2	627.859	1.511.293
mutatie belasting latentie		-	-108.819
		12.819.636	**13.004.630**
verandering in vlottende middelen:			
voorraden	1.3	-4.300	-525
vorderingen	1.4	1.367.636	-2.127.297
schulden	2.4	3.746.529	922.094
		5.109.865	**-1.205.728**
kasstroom uit bedrijfsoperaties		22.720.070	12.901.874
ontvangen interest	5.1	-	-
betaalde interest	5.1	-409.525	-434.260
		-409.525	**-434.260**
totaal kasstroom uit operationele activiteiten		**22.310.545**	**12.467.614**

	verwijzing	2020	2019
		€	€
kasstroom uit investeringsactiviteiten			
investeringen materiële vaste activa	1.1	-9.654.772	-7.468.485
desinvestering materiële vaste activa	1.1	-	-
investeringen financiële vaste activa		-	-
desinvesteringen financiële vaste activa		-	-
totaaltelling van kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-9.654.772**	**-7.468.485**
kasstroom uit financieringsactiviteiten			
nieuw opgenomen leningen		-	-
aflossing langlopende schulden	2.3	-3.750.000	-3.750.000
totaaltelling van kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-3.750.000**	**-3.750.000**
mutatie liquide middelen		**8.905.773**	**1.249.129**
beginstand liquide middelen		40.233.398	38.984.269
mutatie liquide middelen		8.905.773	1.249.129
eindstand liquide middelen		**49.139.171**	**40.233.398**

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2020

Organisatie en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting; de voornaamste activiteiten van ROC Mondriaan (KvK-nummer 27182667) bestaan uit verzorgen van middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in de regio Haaglanden e.o.

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de instelling opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarin zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarin zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Deelnemingen waarin geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep. Aangezien de staat van baten en lasten over 2020 van de instelling in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De Stichting ROC Mondriaan staat aan het hoofd van de groep. Onder de groep vallen onderstaande deelnemingen:

- EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27183613
- EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27136415
- EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27160604

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Verbonden partij

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Gebruik van schattingen en oordelingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van materiële vaste activa;
- Personele) voorzieningen.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening 2020 is door het College van Bestuur opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De gevolgen van corona zijn hierbij in acht genomen.
Het bovenstaande in ogenschouw nemende zien wij geen reden om te twijfelen aan de continuïteit van Mondriaan en hebben wij de jaarrekening opgemaakt op basis van continuïteit en achten wij de ingenomen schattingen in de jaarrekening nog steeds passend.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT').

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.
De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten overige financiële vaste activa, vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, en overige schulden.
In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen en overige (financiële) verplichtingen. Binnen de groep wordt alleen gebruikgemaakt van primaire financiële instrumenten en niet van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Voorts hebben ROC Mondriaan en zijn groepsmaatschappijen geen handelsportefeuille van financiële instrumenten verworven of zijn deze aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de hierna beschreven manier bij vorderingen en schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de organisatie in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

Investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarde. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Tabel 6.4 Afschrijvingen

	%
gebouwen	3,33
renovaties	5
verbouwingen	10
gebouwen installaties	10
schoolinventaris	6,67
kantoorinventaris	10
overige inventaris	10
hard- en software	25
audiovisuele middelen	25
overige apparatuur	10

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, instal-laties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde of de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de organisatie gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen of de verwerving van obligaties sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht, als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Voorraden

Gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.
Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Groepsvermogen

Onder het groepsvermogen wordt de algemene reserve gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het CvB.

Voorzieningen

De voorwaarden voor het treffen van een voorziening is aanwezig als voor balansdatum juridische of feitelijke verplichting bestaat die waarschijnlijk tot een uitstroom van middelen zal leiden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd.
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en;
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Toelichting voorzieningen

De voorzieningen voor jubilea-uitkeringen, langdurig ziekteverzuim en wachtgeld zijn opgenomen tegen contante waarde. De overige voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.
De disconteringsvoet, waarmee we toekomstige verplichtingen contant maken, hebben we gelijkgesteld aan het 10-jarig gemiddelde euriborrente zijnde 0,9% (v.j. 1,1%).

Voorziening verlofcompensatie zieke docenten

Om de omvang van het totaal aan verlofcompensatie zieke docenten inzichtelijk te maken is deze voorziening opgenomen. Conform artikel 8.1, lid 8 van de cao mbo trekt Mondriaan bij medewerkers betrokken bij het primaire proces en in een functie met carrièrepatroon 9 of hoger maximaal 23 dagen van het verlof in.

Compensatie ouderschapsverlof

Om opgenomen te worden in de voorziening compensatie ouderschapsverlof dient een medewerker actief gebruik te maken van betaald ouderschapsverlof. Een medewerker komt alleen in aanmerking voor betaald ouderschapsverlof indien aan de voorwaarde in de cao wordt voldaan.

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea is gevormd ten behoeve van in de toekomst uit te keren uitkeringen voor ambtsjubilea. De jubilea-uitkeringen (de betalingen) schrijven we van deze voorziening af. Conform de cao hebben jubilerende werknemers aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50 procent en bij een 40-jarig dienstverband 100 procent van de bezoldiging per maand. In deze voorziening bepalen we de jubileumrechten per individu, rekening houdend met de periode in dienst. Bij de berekening van de voorziening hielden we rekening met een 'blijfkans' van het huidige personeel.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft de loonkosten voor medewerkers die per 31 december 2020 een jaar ziek zijn, en die naar verwachting in 2021 niet terugkeren in het arbeidsproces.

Voorziening wachtgelden

De voorziening wachtgeld is gevormd ten behoeve van wachtgeldverplichtingen van voormalige werknemers. Dit betreffen zowel de WW-uitkeringen, de bovenwettelijke WW-uitkeringen, als de pensioenverplichtingen. De voorziening hebben we gebaseerd op een opgave van zowel WWplus als UWV. Die organisaties berekenden voor ons de totale verplichting voor de (boven)wettelijke wachtgelduitkeringen. Bij de bepaling van de voorziening hebben we ingeschat hoe groot de kans is dat de betreffende personen een nieuwe baan vinden en daardoor uit de wachtgeldverplichting vallen.

Voorziening seniorenverlof

In de vigerende cao is een duurzame inzetbaarheidsregeling opgenomen. De regeling is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk te blijven doen. De regeling brengt met zich mee dat de groep personeelsleden die voldoet aan de in de regeling gestelde voorwaarden, toekomstige rechten opbouwt. We hebben een schatting gemaakt voor deze toekomstige rechten en ze gedoteerd aan de voorziening. In de berekening hebben we ook schattingen gemaakt van het deelnamepercentage. Vervolgens maken we een schatting van de blijfkans van de betreffende personeelsleden. Hoe dichter bij de pensioengerelateerde leeftijd, des te hoger schatten wij de blijfkans in.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Uitzondering op voorgaande betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is gebaseerd op een MJOP voor een periode van 20 jaar en is gemaakt door een extern bedrijf.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden van de organisatie hebben betrekking op een lening verstrekt door de Staat der Nederlanden. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden toegelicht.
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.
Deze worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio.
Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend.
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden.
Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.
Het saldo van projecten uit hoofde van werk in opdracht van derden leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald. Verwachte verliezen op werken in opdracht van derden worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening als last verwerkt.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

College-, cursus-, les- en examengelden

De college-, cursus-, les- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Verantwoording van opbrengsten, met name in het contractonderwijs, geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, en overige baten.
Dit zijn baten die voortvloeien uit gebeurtenissen en transacties die behoren tot de normale bedrijfsuitoefening, maar die gezien de aard, omvang of het incidentele karakter onder de overige baten worden gepresenteerd. Deze baten worden opgenomen in de staat van baten en lasten naar rato van de verleende dienstverlening.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. De organisatie heeft de middelloon-pensioenregeling in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een (ABP-)bedrijfstakpensioenfonds. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies.
Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.
De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 90 procent vindt mogelijk geen indexatie plaats.
De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2020 is 93,5 procent.

Huisvesting en overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de Groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-consolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten
worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de Groep.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.
De winstbelasting (vpb) heeft uitsluitend betrekking op de meegeconsolideerde vennootschappen, waarbij rekening wordt gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van niet-aftrekbare kosten.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland. Transacties in vreemde valuta komen nauwelijks voor en hebben geen significante invloed op resultaten.

Rente- en kasstroomrisico

De hypothecaire lening kent een looptijd van 20 jaar en Mondriaan heeft geen beleggingen.
ROC Mondriaan loopt renterisico over de rentedragende langlopende en kortlopende schulden.
Voor de vastrentende schulden loopt ROC Mondriaan risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.
Voor vorderingen en schulden zijn variabele renteafspraken; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt ROC Mondriaan geen risico's over de reële waarde als gevolg van vaste renteafspraken gedurende de looptijd van de lening 0,63%. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.
De instelling heeft geen vorderingen verstrekt aan instellingen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van Geïntegreerd Middelenbeheer (zgn. Schatkistbankieren) en de Rabobank om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Financiële ontwikkelingen 2020

Tabel 6.5 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

alle bedragen in €1.000	2020	begroting 2020	in % van de begroting	2019	begroting 2021
baten	**183.716**	**183.682**	**100,0%**	**175.859**	**194.286**
rijksbijdragen	165.349	163.630	101,1%	154.647	177.590
overige overheidsbijdragen en subsidies	11.270	11.274	100,0%	12.343	10.333
college-, cursus-, les- en examengelden	2.968	3.098	95,8%	3.202	2.724
baten werk in opdracht van derden	1.078	1.500	71,9%	1.636	1.093
overige baten	3.052	4.180	73,0%	4.031	2.546
lasten	**178.925**	**183.296**	**97,6%**	**174.757**	**193.912**
personeelslasten	143.979	145.833	98,7%	139.825	154.358
afschrijvingen	11.903	12.194	97,6%	11.408	12.370
huisvestingslasten	11.471	11.179	102,6%	9.681	11.547
overige lasten	11.572	14.090	82,1%	13.843	15.637
saldo baten en lasten	**4.791**	**386**	**1.241,3%**	**1.102**	**374**
financiële baten en lasten	410-	381-	107,6%	433-	374-
belastingen	-			109-	
resultaat	**4.381**	**5**		**560**	**-**

Tabel 6.6 Geconsolideerde balans per 31 december 2020

alle bedragen in €1.000	2020	2019
activa	**200.012**	**195.007**
materiële vaste activa	145.024	147.272
financiële vaste activa	2.069	2.358
voorraden	28	24
vorderingen	3.752	5.120
liquide middelen	49.139	40.233
passiva	**200.012**	**195.007**
groepsvermogen	94.253	89.872
voorzieningen	12.524	11.896
langlopende schulden	56.250	60.000
kortlopende schulden	36.985	33.239

Genormaliseerd resultaat

Het genormaliseerde resultaat (exclusief significante incidentele posten) bedraagt € 3,1 mln. positief.

Tabel 6.7 Genormaliseerd resultaat

alle bedragen in €1.000	2020
exploitatieresultaat 2020 volgens staat van baten en lasten in de jaarrekening	4.381
vaststelling salarismix hoger dan begroot	-319
vaststelling wachtgeld hoger dan begroot	-419
niet begrote baten subsidie PDG	-340
niet begrote subsidie inhaal en ondersteuningsprogramma	-343
niet begrote mutatie voorzieningen	147
genormaliseerd resultaat exclusief significante incidentele posten	**3.107**

Analyse verschillen tussen begroting en realisatie

Het verschil tussen de begroting en realisatie heeft als belangrijkste oorzaken:

Tabel 6.8 Hogere baten

baten (bedragen in € 1.000.000)	werkelijk	begroting	verschil
rijksbijdragen	165,3	163,6	1,7
overige overheidsbijdragen en subsidies	11,3	11,3	-0,0
college-, cursus-, les- en examengelden	3,0	3,1	-0,1
baten werk in opdracht van derden	1,1	1,5	-0,4
overige baten	3,0	4,2	-1,2
totaal baten	**183,7**	**183,7**	**0,0**

- De rijksbijdragen nemen toe met € 1,7 mln., door hogere vaststellingen voor de lumpsum € 1,5 mln., wachtgelden en salarismix € 0,7 mln., subsidie in het kader van het regionaal investeringsfonds € 0,4 mln., toekenning van niet-begrote aanvragen voor lerarenbeurs en PDG € 0,4 mln., niet-begrote subsidie voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma € 0,3 mln., een lagere realisatie van de begrote kwaliteitsmiddelen i.v.m. de COVID-19-pandemie - € 1,4 mln. en overige - € 0,2 mln.
- Baten werk in opdracht derden is € 0,4 mln. lager dan begroot, door het niet realiseren van de geprognotiseerde omzet voor contractactiviteiten.
- De overige baten zijn € 1,2 mln. lager, met name door het niet kunnen realiseren van activiteiten door de COVID-19-pandemie, dit betreft diverse projecten - € 0,8 mln., excursieopbrengsten - € 0,4 mln., opbrengsten leerbedrijven - € 0,5 mln. en vrijval voorziening groot onderhoud € 0,5 mln.

Tabel 6.9 Lagere lasten

lasten (bedragen in € 1.000.000)	werkelijk	begroting	verschil
personeelslasten	144,0	145,8	-1,8
afschrijvingen	11,9	12,2	-0,3
huisvestingslasten	11,4	11,2	0,2
overige lasten	11,6	14,1	-2,5
totaal lasten	**178,9**	**183,3**	**-4,4**

- De personeelslasten zijn € 1.8 mln. lager dan begroot en bestaan uit loonkosten - € 0,8 mln., overige personeelskosten - € 0,5 mln. en niet-begrote uitkeringen - € 0,5 mln.

De loonkosten zijn € 0,8 mln. lager dan begroot en bestaat uit enerzijds hogere loonkosten i.v.m. niet- begrote cao-stijging van de eenmalige uitkering en anderzijds een onder uitputting van de kwaliteitsmiddelen en openstaande vacatures.

De overige personeelskosten zijn € 0,5 mln. lager door niet gerealiseerde scholing - € 1,7 mln. i.v.m. de COVID-19-pandemie, daarnaast is dit jaar de kweekvijver niet gestart en de managementscholing vertraagd. Inzet personeel niet in dienst € 0,7 mln., eenmalige thuiswerkvergoeding € 0,6 mln., mutatie personele voorziening per saldo € 0,2 mln. en niet-ingezette middelen personeelsfestiviteiten - € 0,3 mln.

- De afschrijvingen materiële vaste activa zijn € 0,3 mln. lager dan begroot door de temporisering van diverse investeringen.
- De huisvestingslasten zijn € 0,2 mln. hoger dan begroot met name door de toename van de dotatie voorziening groot onderhoud. Op basis van het 20-jarige onderhoudsplan gebouwen stijgt de dotatie groot onderhoud met € 0,5 mln.; de overige huisvestingslasten zijn per saldo € 0,3 mln. lager dan begroot.
- Overige lasten zijn € 2.5 mln. lager, de lagere deelnemers gerelateerde kosten ontstaan voornamelijk door de COVID-19-pandemie waardoor er voornamelijk digitaal onderwijs heeft plaatsgevonden, geen excursies zijn ondernomen en minimale kosten zijn gemaakt voor praktijkonderwijs.

Vergelijking balansposten

Tabel 6.10 Activa

activa (bedragen in € 1.000.000)	2020	2019	verschil
materiële vaste activa	145,0	147,3	-2,3
financiële vaste activa	2,1	2,4	-0,3
voorraden	0,0	0,0	0,0
vorderingen	3,8	5,1	-1,3
liquide middelen	49,1	40,2	8,9
totaal activa	**200,0**	**195,0**	**5,0**

Tabel 6.11 Passiva

passiva (bedragen in € 1.000.000)	2020	2019	verschil
groepsvermogen	94,3	89,9	4,4
voorzieningen	12,5	11,9	0,6
langlopende schulden	56,3	60,0	-3,7
kortlopende schulden	36,9	33,2	3,7
totaal passiva	**200,0**	**195,0**	**5,0**

In vergelijking met 2019 neemt de boekwaarde van de vaste activa per saldo af met € 2,3 mln. In 2020 is € 7,2 mln. geïnvesteerd in inventaris en apparatuur en € 2,4 mln. in gebouwen. De afschrijvingen bedroegen € 11,9 mln. De afschrijvingskosten van de financiële vaste activa bedroegen in 2020 € 0,3 mln.

De vorderingen nemen af met € 1,3 mln., door afname debiteurensaldo 0,5 mln., toename vooruitbetaalde kosten 0,2 mln. en een afname van € 1,0 mln. overige vorderingen; voornamelijk de vordering 2019 op het UWV i.v.m. betaalde transitievergoedingen aan medewerkers ziek uit dienst in de periode 2015-2019.

De liquide middelen zijn met € 8,9 mln. toegenomen. De operationele kasstroom is € 22,3 mln., de kasstroom uit financiering en investeringen is - € 13,4 mln.

Het groepsvermogen stijgt door toevoeging van het resultaat na belasting met € 4,4 mln. aan de algemene reserve naar € 94,3 mln.

De voorzieningen nemen met € 0,6 mln. toe. De voorziening groot onderhoud neemt toe met € 0,4 mln. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds het doorschuiven van onderhoudswerkzaamheden en anderzijds door de herrekening van de onderhoudsvoorziening van 10 naar 20 jaar.
De personele voorzieningen stijgen per saldo met € 0,2 mln. Op pagina 23 is het verloop van de voorzieningen weergegeven alsmede een korte toelichting hierop.

De langlopende schulden nemen af door de jaarlijkse aflossing van € 3,7 mln.
De kortlopende schulden zijn met € 3,7 mln. toegenomen door een daling van het crediteurensaldo (€ 1,7 mln.), door toename vooruit ontvangen bedragen derden en gemeente (€ 1,2 mln.), afname college en lesgelden (€ 0,5 mln.); dit betreft met name excursiebijdragen, vooruit ontvangen subsidies OCW; dit betreft met name niet-ingezette kwaliteitsmiddelen en het inhaal- en ondersteuningsprogramma 2020-2021 (€ 3,3 mln.), een toename reservering vakantiegelddagen (€ 0,6 mln.) en toename overige kortlopende schulden (€ 0,8 mln.).

Treasurymanagement

De Treasurycommissie is in 2020 vier keer bijeengekomen. Op de agenda van de overleggen stond het beleid en de voortgang met betrekking tot de liquiditeits-positie, met name in verband met besluitvorming rondom investeringen in renovatie en nieuwbouw van huisvesting.

Het treasurybeleid sluit aan op de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Regeling beleggen, lenen en derivaten. Hierin is onder andere aangegeven dat de instellingen de publieke middelen, net als de overige middelen voor zover deze niet afgescheiden zijn van de publieke middelen, risicomijdend dienen te beleggen en te belenen. Binnen Mondriaan wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Het treasurybeleid is gericht op besturing en beheersing, verantwoording en toezicht op de financiële vermogenswaarden en geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Periodiek monitort Mondriaan de financiële baten en lasten, de liquiditeitspositie en de debiteurenpositie. De Treasurycommissie behandelt de relevante ontwikkelingen.

In de jaarrekening is in de toelichting op langlopende schulden een overzicht opgenomen van de lopende financieringen en de overeenkomst met het ministerie van Financiën inzake schatkistbankieren.

Mondriaan heeft in 2020 geen beleggingen en beleningen uitgezet of aangetrokken.

Segmentatie publiek en privaat vermogen

Volgens de Richtlijn Jaarverslaggeving (RJ 660) mag Mondriaan de jaarrekening van het eigen vermogen segmenteren in een publiek deel en een privaat deel. In de onderliggende jaarrekening is een deel van het eigen vermogen ondergebracht in een private bestemmingsreserve. Het bedrag bestaat uit financiële resultaten uit het verleden en de bestemming van het resultaat 2020 op contractactiviteiten ter grootte van - € 0,3 mln. Het privaat vermogen daalt daardoor tot € 0,3 mln.

Kengetallen

Tabel 6.12 Kengetallen

kengetallen	signaleringswaarde	2020	2019
solvabiliteit 1	< 0,30	0,47	0,46
solvabiliteit 2	< 0,40	0,53	0,52
liquiditeit	< 0,50	1,43	1,37
rentabiliteit ten opzichte van totale baten	1-jarig < -10%	2,3%	0,3%
huisvestingsratio exclusief rente	> 15%	10,1%	9,4%
weerstandsratio	< 5%	51,3%	51,1%
signaleringswaarde bovenmatige reserves	> 1	0,57	

De solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen en is 0,01 punt hoger dan in 2019. De liquiditeit (vlottende activa gedeeld door vlottende passiva) stijgt van 1,37 naar 1,43 door het niet volledig (her)investeren van de vrijgevallen afschrijvingen, en het resultaat 2020 en een toename van de vooruit ontvangen subsidies.

Alle waarden voor solvabiliteit en liquiditeit bevinden zich binnen de signaleringsgrenzen van het ministerie van OCW voor de mbo-sector.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe het eigen vermogen zich verhoudt ten opzichte van de totale baten. De huisvestingsratio laat zien wat de verhouding is van de huisvestingslasten inclusief afschrijving op gebouwen en terreinen ten opzichte van de totale lasten.

Signaleringswaarde bovenmatige reserves.
Met ingang van verslagjaar 2020 dient de instelling te rapporteren over de opgebouwde reserves op basis van een ontwikkelde signaleringswaarde. Deze signaleringswaarde is ontwikkeld door de Inspectie en heeft ten doel het signaleren van bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Aanleiding is dat de Inspectie in 2018 in De Financiële Staat van het Onderwijs 2017 concludeerde dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Er blijft structureel geld over aan het einde van het jaar, in nagenoeg alle onderwijssectoren. Het is goed dat besturen een financiële buffer aanhouden (bijvoorbeeld zoals nu, om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen), maar dat neemt niet weg dat besturen niet onnodig geld moeten oppotten.

De signaleringswaarde IvhO is > 1, de signaleringswaarde ROC Mondriaan 2020 is 0,57 en valt hierbij binnen deze norm.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2020

Activa

Tabel 6.13 Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa	gebouwen en terreinen	inventaris en apparatuur	in uitvoering en vooruit-betalingen	totaal
stand per 1 januari 2020	€	€	€	€
cumulatieve aanschafwaarde	209.008.269	112.434.375	1.751.157	323.193.801
cumulatieve afschrijvingen	-81.766.474	-94.155.420	-	-175.921.894
boekwaarde	**127.241.795**	**18.278.955**	**1.751.157**	**147.271.907**
mutatie boekwaarde				
investeringen	1.947.624	7.247.289	459.859	9.654.772
in gebruik genomen	1.392.616	-	-1.392.616	-
waardeverminderingen	-	-	-	-
afschrijvingen	-6.313.621	-5.589.045	-	-11.902.666
aanschafwaarde desinvesteringen	-	-		-
cum. afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-
desinvesteringen	-	-	-	-
	-2.973.381	**1.658.244**	**-932.757**	**-2.247.894**
stand per 31 december 2020				
aanschaffingsprijs	212.348.509	119.681.663	818.400	332.848.572
cumulatieve afschrijvingen	-88.080.095	-99.744.465	-	-187.824.560
boekwaarde	**124.268.414**	**19.937.198**	**818.400**	**145.024.012**

In uitvoering en vooruitbetalingen
In uitvoering betreft de kosten voor een nieuwbouwlokatie aan de Henry Faasdreef en renovatie-werkzaamheden voor de locatie Meppelweg 339-341

	peildatum	€
WOZ-waarde gebouwen en terreinen	1-1-2020	126.732.000
verzekerde waarde gebouwen	1-1-2020	188.036.258

Het verschil tussen de WOZ-waarde en de verzekerde waarde is te verklaren door de verschillen tussen de waarderingsgrondslagen van de gemeenten en de taxatie ten behoeve van de herbouw.

Op verschillende panden zijn zekerheden verstrekt (zie 2.3 Langlopende schulden).

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 6.14 Financiële vaste activa

1.2 Financiële vaste activa	vorderingen op OCW	btw compensatie Waldorpstraat	totaal
	€	€	€
stand per 1 januari 2020	1	2.256.746	2.256.747
mutaties			
investeringen en verstrekte leningen	-	-	-
desinvesteringen en afgeloste leningen	-	-188.065	-188.065
stand per 31 december 2019	**1**	**2.068.681**	**2.068.682**

Vorderingen op ministerie van OCW
Dit betreft een vordering uit hoofde van loonheffing en premie ABP juli 1991 die wordt erkend door het ministerie, maar slechts wordt uitgekeerd bij opheffing van de instelling. In 1992 is deze vordering afgewaardeerd tot op de contante waarde, zijnde één euro. Er vindt geen rentevergoeding plaats.

Btw compensatie Waldorpstraat
Het betreft hier de afgekochte contant gemaakte btw met betrekking tot de huur Waldorpstraat met ingang van 2012 voor een periode van 20 jaar. De post wordt lineair geamortiseerd over de looptijd van het gebruiksrecht.

Tabel 6.15 Voorraden

1.3 Voorraden	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	30.558	26.258
af: voorziening voor incourantheid	-2.682	-2.682
gebruiksgoederen	**27.876**	**23.576**
vooruitbetaald op voorraden	-	-
	27.876	**23.576**

Tabel 6.16 Vorderingen

1.4 Vorderingen	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
debiteuren	1.898.497	2.470.999
vordering cursusgelden	545.115	574.281
overige overheden	4.875	-
	2.448.487	**3.045.280**
overige vorderingen:		
vooruitbetaalde kosten	1.028.791	833.975
verstrekte voorschotten	62.711	93.057
overige vorderingen	345.718	1.316.547
	1.437.220	**2.243.579**
voorzieningen wegens oninbaarheid	-133.240	-168.756
	3.752.467	**5.120.103**
het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:		
	2020	**2019**
stand per 1 januari	168.756	134.686
onttrekking/vrijval	-42.777	-16.793
dotatie	7.261	50.863
stand per 31 december	**133.240**	**168.756**

Vorderingen
De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.

Tabel 6.17 Liquide middelen

1.5 Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
kasmiddelen	38.781	89.618
tegoeden op bankrekeningen	49.100.390	40.143.780
totaal	**49.139.171**	**40.233.398**

Overtollige middelen worden door middel van zogenaamd schatkistbankieren uitgezet bij de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën).
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling.

Tabel 6.18 Groepsvermogen

2.1 Groepsvermogen	01-01-2020	resultaat	31-12-2020
algemene reserve	€	€	€
totaal groepsvermogen	**89.871.850**	**4.381.044**	**94.252.894**

Bestemming van het resultaat
Het resultaat na belastingen over 2020 is ten gunste van de Algemene reserve verwerkt.

Tabel 6.19 Voorzieningen

2.2 Voorzieningen	personeelsvoorzieningen	overige voorzieningen	totaal
	€	€	€
stand per 1 januari 2020	4.948.912	6.947.382	11.896.294
dotaties	2.695.300	1.683.000	4.378.300
onttrekkingen	-1.678.536	-756.416	-2.434.952
vrijval	-772.032	-543.457	-1.315.489
stand per 31 december 2020	**5.193.644**	**7.330.509**	**12.524.153**

Personeelsvoorzieningen

De post personeelsvoorziening stijgt met € 0,2 mln. Het verloop van de voorzieningen voor wachtgeld, verlofcompensatie zieke docenten en langdurige zieken is vooraf moeilijk in te schatten omdat dotaties en onttrekkingen van verschillende factoren afhankelijk zijn. Wel wordt er een bepaalde mate van voorzichtigheid in acht genomen. Dat verklaart waarom in 2020 m.n. voor de voorziening wachtgeld een vrijval plaatsvindt van ca. € 0,5 mln.

De belangrijkste reden voor de grootste mutaties in de voorzieningen zijn:

- **Voorziening wachtgeld:** Het verloop van de voorziening laat een daling zien in 2020. Deze daling is het gevolg van een afname in het aantal zwaar meewegende medewerkers die worden meegenomen in de voorziening. Dit resulteert in een daling van de omvang van de voorziening.
- **Seniorenverlof:** Er is sprake van een forse stijging in deze voorziening. Deze sterke stijging vloeit voort uit het feit dat een groot deel van de oudere medewerkers van Mondriaan (deels door corona) gebruik is gaan maken van seniorenverlof.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreft de voorziening groot onderhoud. Het saldo van de voorziening bedraagt eind 2020 € 7,3 mln. De voorziening voor onderhoudskosten wordt gevormd voor periodiek groot onderhoud dat dient te worden verricht aan de gebouwen.
De voorziening neemt € 0,4 mln. toe enerzijds door actualisering van het onderhoudsplan, anderzijds door de aanpassing van het onderhoudsplan van 10 naar 20 jaar.

Tabel 6.20 Personele voorzieningen

personele voorzieningen	1-1-2020	onttrekking	vrijval	dotatie	31-12-2020	afname/toename	2021 < 1	2022-2026 > 1 < 5	> 2026 > 5
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
verlofcompensatie zieke docenten	-625.817	343.960	98.342	-401.085	-584.599	41.217	584.599	-	-
compensatie ouderschapsverlof	-128.553	114.879	-	-60.242	-73.916	54.637	73.916	-	-
voorziening jubilea *	-1.213.579	78.794	59.001	-215.697	-1.291.481	-77.902	140.687	564.783	586.011
voorziening langdurig zieken *	-845.453	767.426	78.026	-840.462	-840.462	4.991	427.285	413.177	-
voorziening wachtgeld *	-1.004.626	300.866	450.368	-482.468	-735.863	268.764	61.889	377.082	296.892
voorziening seniorenverlof *	-1.130.884	72.611	86.295	-695.346	-1.667.323	-536.440	18.259	301.633	1.347.431
subtotaal	-4.948.912	1.678.536	772.032	-2.695.300	-5.193.644	-244.733	1.306.635	1.656.675	2.230.334
voorziening planmatig onderhoud (o.b.v. 20 jaar) *	-6.947.382	756.416	543.457	-1.683.000	-7.330.509	-383.127	2.519.536	4.415.089	395.884
totaal	**-11.896.294**	**2.434.952**	**1.315.489**	**-4.378.300**	**-12.524.153**	**-627.860**	**3.826.171**	**6.071.764**	**2.626.218**

* Deze voorzieningen zijn contant gemaakt op basis van 10-jarig gemiddelde Euriborrente zijnde 0,9% (2019: 1,1%).

Tabel 6.21 Langlopende schulden

2.3 Langlopende schulden	
Dit betreft een lening die in 2017 is verstrekt door de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën) met een looptijd tot 31 december 2036. Het rentepercentage bedraagt 0,63 procent per jaar en is vast gedurende de gehele looptijd van de lening. Aflossing vindt m.i.v. 1 september 2017 jaarlijks plaats.	
Het verloop van de hypothecaire lening is als volgt:	**2020**
stand per 1 januari	60.000.000
aflossingsverplichting gepresenteerd onder de kortlopende schulden	-3.750.000
stand per 31 december	**56.250.000**
Van deze langlopende schuld heeft € 3,8 mln. een looptijd korter dan 1 jaar. Van bovengenoemde schuld heeft een bedrag van € 41 mln. een resterende looptijd langer dan 5 jaar.	
De verstrekte zekerheden voor deze lening, die tevens gelden voor de kortlopende schuld aan de Staat der Nederlanden, betreft een hypothecaire zekerheid op de gebouwen en terreinen aan de Aspasialaan 19, Brasserskade 1, Helenastraat 10-12, Koningin Marialaan 9, Leeghwaterplein 72 en Tinwerf 10-12-16-24.	

Tabel 6.22 Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
crediteuren	1.626.031	3.288.948
OCW	299.475	5.642
loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.066.834	6.952.224
schulden ter zake van pensioenen	1.774.088	1.685.070
	10.766.428	**11.931.884**
overige kortlopende schulden		
werk door derden	1.588.192	712.595
overige overheidsbijdragen	1.705.627	1.406.996
aflossingsverplichting langlopende lening	3.750.000	3.750.000
	7.043.819	**5.869.591**

Overige overheidsbijdragen
Bedrag bestaat uit subsidie SamenHaags ad € 0,3 mln., diverse projecten ad € 0,9 mln. en een subsidie ten behoeve van de verbouwing en exploitatielasten van de Gravenzandelaan 0,5 mln.

Tabel 6.23 Overlopende passiva

overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
vooruitontvangen college- en lesgelden	2.000.796	2.495.684
vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	8.496.497	5.464.003
vakantiegeld en -dagen	5.618.297	5.048.088
overige	3.059.324	2.429.383
	19.174.914	15.437.158
totaal	**36.985.161**	**33.238.633**

Tabel 6.24 G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

omschrijving	toewijzing		bedrag van toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking		af te wikkelen	terug te betalen
	kenmerk	datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond		
Subsidie zij-instroom 2019	2019/2/1391981	19-12-2019	200.000	200.000	X			-
Subsidie zij-instroom 2019	2019/2/1083835	20-02-2019	240.000	240.000	X			-
Subsidie Zij-instroom 2020	2020/2/1415729	21-01-2020	180.000	180.000		X	180.000	-
Subsidie Zij-instroom 2020	2020/2/1443644	20-02-2020	340.000	340.000		X	340.000	-
Subsidie Zij-instroom 2020	2020/2/1456480	20-03-2020	40.000	40.000		X	40.000	-
Subsidie Zij-instroom 2020	2020/2/1511578	15-04-2020	40.000	40.000		X	40.000	-
Subsidie Zij-instroom 2020	2020/2/1533394	22-06-2020	20.000	20.000		X	560	-
Opleidingsschool Mondriaan 2018-2019	OS-2017-C-021	01-12-2017	250.000	250.000	X			-
Opleidingsschool Mondriaan 2019-2020	2019/2/1353900	20-11-2019	200.000	200.000		X	184.971	-
Opleidingsschool Mondriaan 2020-2021	2020/2/1708921	20-11-2020	200.758	98.371		X	98.371	-
Subsidie Doorstroomprogramma mbo-hbo DHB019012	DHB019012	30-10-2018	121.872	121.872		X	75.033	-
Voorziening Leermiddelen Minimagezinnen 2019-2020	2019/2/1195338	20-08-2019	351.245	351.245	X			-
Technieknetwerk	TNTIB-17010	20-11-2019	36.296	36.296	X			-
Subsidie voor Studieverlof BVE 2018-2019	2019/2/1218524	20-09-2019	170.639	170.639	X			-
Subsidie voor Studieverlof BVE 2020	2020/2/1614018	20-08-2020	11.613	11.613		X	6.774	-
Subsidie voor Studieverlof BVE 2020	2020/2/1632682	22-09-2020	99.422	99.422		X	52.238	-
Subsidie voor Studieverlof BVE 2020	2020/2/1708113	20-11-2020	9.872-	9.872-	X			-
Kwaliteitsafspraken MBO 2020	2019/2/1356661	20-11-2019	17.943.798	17.943.798		X	1.400.174	-
Salarismix 2020	2020/2/1544504	21-07-2020	4.434.578	4.434.578	X			-
Voorziening Leermiddelen Minimagezinnen	2020/2/1614018	20-08-2020	367.090	367.090		X	316.249	-
VAVO Inhaal- en ondersteuningprogramma 2020	IOP-41171-VAVO	02-07-2020	49.500	49.500	X			-
VAVO Inhaal- en ondersteuningprogramma 2020-2021	IOP2-41171-VAVO	16-10-2020	49.500	49.500		X	49.500	-
Inhaal- en ondersteuningprogramma 1e tranche	IOP-41171-MBO	02-07-2020	341.100	341.100		X	109.677	-
Inhaal- en ondersteuningprogramma 2e tranche	IOP2-41171-MBO	16-10-2020	2.192.400	2.192.400		X	2.130.396	-
Flexstart	Flexstart20009	17-09-2020	10.000	10.000		X	10.000	-
totaal			**27.879.940**	**27.777.553**			**5.033.943**	**0**

Tabel 6.25 G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - A Aflopend per ultimo verslagjaar

omschrijving	toewijzing		bedrag van toewijzing	saldo 2019	ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar	lasten verslagjaar geoormerkt	terug te betalen
	kenmerk	datum							
Subsidie Regeling Regionaal Investeringsfonds P@CT	940614	23-05-2016	473.464	431.317	473.464	458.148	15.316	26.831	15.316
Subsidie Doorstroomprogramma mbo-hbo DHB018022	DHBO15O22	20-03-2018	195.416	166.169	195.416	195.416	-	29.247	-
Regionale aanpak VSV en prestatiesubsidie 2017-2020	OND/ODB-2016-17715U	14-11-2016	10.163.040	6.625.396	10.163.040	9.878.881	284.159	3.262.601	284.159
totaal			**10.831.920**	**7.222.882**	**10.831.920**	**10.532.445**	**299.475**	**3.318.679**	**299.475**

Tabel 6.26 G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

omschrijving	toewijzing		bedrag van toewijzing	saldo 2019	subsidie ontvangen in verslagjaar	ontvangen t/m verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten t/m 2020	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar	af te wikkelen	lasten verslagjaar geoormerkt
	kenmerk	datum									
Regionaal programma VSV 2020-2024	OND/ODB-2020/3354M	10-09-2020	10.153.156	-	2.538.289	2.538.289	-	-	2.538.289		-
Subsidie Regeling Regionaal Investeringsfonds Extra Strong	940583	23-05-2016	1.697.610	1.316.217	84.881	1.697.610	263.189	1.579.406	118.204		263.189
Regionaal investeringsfonds 18007 - Spoor 22	1359175	23-05-2018	1.364.104	357.664	272.821	1.023.078	424.402	782.066	241.012		424.402
Regionaal Investeringsfonds 20017 - Digital Operations Centre	1359175	14-10-2020	691.099	-	172.775	172.775	-	-	172.775		-
Regionaal Investeringsfonds 20031 - EWA 2019-2022	26357221	09-12-2020	1.713.274	-	428.318	428.318	36.047	36.047	392.272		36.047
totaal			**15.619.243**	**1.673.881**	**3.497.083**	**5.860.070**	**723.638**	**2.397.519**	**3.462.552**	**3.462.552**	**723.638**

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen 2020

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn huurverplichtingen met verschillende looptijden.
De huurverplichtingen ultimo 2020 bedragen € 44.885.800,- (1 jaar: € 3.732.304,- en 2-5 jaar: € 13.267.208,- en > 5 jaar € 27.886.288,-).

Ten behoeve van derden is een bankgarantie verstrekt in het kader van de huurovereenkomst van de Waldorpstraat voor € 338.518,-.

Voor de zekerheden inzake de schulden aan de Staat der Nederlanden wordt verwezen naar de toelichting op Langlopende schulden.

Garanties

De stichting heeft zich garant gesteld jegens de Stichting Waarborgfonds BVE voor maximaal 2 procent van de jaarlijkse rijksbijdrage, indien laatstgenoemde niet aan haar borgstellingsverplichtingen kan voldoen.

Omzetbelasting

De stichting vormde in 2020 samen met de Mondriaan Contractgroep een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op basis van de intern gemaakte afspraken is iedere entiteit hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden uit hoofde van de omzetbelasting van de totale fiscale eenheid. Aan het hoofd van de fiscale eenheid staat Stichting ROC Mondriaan.

Financiële instrumenten

ROC Mondriaan handelt niet in financiële derivaten en maakt gebruik van schatkistbankieren. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.
Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Toelichting op de geconsolideerde Staat van baten en lasten 2020

Tabel 6.27 Rijksbijdragen

3.1 Rijksbijdragen	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
rijksbijdrage sector BVE	140.631.972	138.718.524	131.128.929
rijksbijdrage OCW	140.631.972	138.718.524	131.128.929
geoormerkte OCW subsidies	24.716.668	24.911.676	23.518.511
niet-geoormerkte OCW subsidies	-		-
overige subsidies OCW	24.716.668	24.911.676	23.518.511
totaal rijksbijdragen	**165.348.640**	**163.630.200**	**154.647.440**
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
gemeentelijke bijdrage educatie	11.269.602	11.274.300	12.342.666
totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	**11.269.602**	**11.274.300**	**12.342.666**
3.3 College-, cursus-, les en examengelden			
college-, cursus-, les- en examengelden	2.966.876	3.097.800	3.202.467
totaal college-, cursus-, les en examengelden	**2.966.876**	**3.097.800**	**3.202.467**
3.4 Baten werk in opdracht van derden			
contractonderwijs	925.272	1.350.000	1.427.544
inburgering	152.823	150.000	208.733
totaal baten werk in opdracht van derden	**1.078.095**	**1.500.000**	**1.636.277**
3.5 Overige baten			
verhuur	88.911	36.300	290.129
detachering personeel	380.735	361.382	524.099
overige	2.582.607	3.782.318	3.216.895
totaal overige baten	**3.052.253**	**4.180.000**	**4.031.123**

Overige baten

De post Overige betreft onder andere excursiegeld ad € 0,3 mln., opbrengst leerbedrijven ad € 0,3 mln., diverse projectgelden ad € 0,2 mln., realisatie op gefactureerd cursusgeld € 0,2 mln., vrijval voorziening groot onderhoud 0,6 mln. en overig 1 mln.

Tabel 6.28 Personeelslasten

4.1 Personeelslasten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
bruto lonen en salarissen	103.182.728	103.831.500	98.749.084
sociale lasten	14.501.884	14.593.100	14.076.979
pensioenpremies	15.497.142	15.594.600	14.784.804
lonen en salarissen	133.181.754	134.019.200	127.610.867
dotaties personele voorzieningen	2.695.300	-	2.816.141
personeel niet in loondienst	7.763.025	7.094.100	8.838.347
overige personeelslasten	884.803	4.719.800	1.154.416
overige personele lasten	11.343.128	11.813.900	12.808.904
af: uitkeringen	-546.251	-	-594.482
totaal personeelslasten	**143.978.631**	**145.833.100**	**139.825.289**

De toename van de loonkosten wordt veroorzaakt door de cao-stijging en een toename van het aantal FTE's als gevolg van de groei van het aantal studenten.
Mondriaan neemt de dotaties en onttrekkingen aan personele voorzieningen niet op in de begroting. De mutatie van de personele voorzieningen bestaat uit een dotatie van € 2,7 mln. en een onttrekking cq vrijval van de voorzieningen ad. € 2,5 mln. De onttrekkingen zijn verantwoord onder de post overige personeelslasten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE's:

Tabel 6.29 Personeelsbestand

	2020	2019
OP	943	918
BOBP	173	175
AOBP	704	700
totaal	**1.820**	**1.793**

Er waren net als in 2019 geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

Wet normering topinkomens

Er zijn geen personen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat (€ 201.000,-).

WNT-verantwoording 2020 ROC Mondriaan

De WNT is van toepassing op ROC Mondriaan. Het voor ROC Mondriaan toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 overeenkomstig het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse G, complexiteitspunten 18 (omzet 9 punten, aantal studenten 4 punten en aantal onderwijssectoren 5 punten).

Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 6.30 Bezoldiging topfunctionarissen 2020

Gegevens 2020				
bedragen x €1	**P.M.M. Heijnen**	**J.H. Schutte**	**H.C. de Bruin**	**E.C.A. Sinnige**
functiegegevens	voorzitter CvB	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 29/2	1/8 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1
dienstbetrekking?	ja	ja	ja	Ja
bezoldiging				
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	25.978	70.831	158.475	158.475
beloningen betaalbaar op termijn	3.603	9.197	21.617	21.202
subtotaal	29.581	80.028	180.092	179.677
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.951	84.025	201.000	201.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t
totaal bezoldiging	**29.581**	**80.028**	**180.092**	**179.677**
reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t

Tabel 6.31 Bezoldiging topfunctionarissen 2019

Gegevens 2019				
bedragen x €1	**P.M.M. Heijnen**	**J.H. Schutte**	**H.C. de Bruin**	**E.C.A. Sinnige**
functiegegevens	voorzitter CvB	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12	n.v.t.	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	n.v.t.	1	1
dienstbetrekking?	ja	n.v.t.	ja	ja
bezoldiging				
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.405	n.v.t.	158.475	141.675
beloningen betaalbaar op termijn	20.953	n.v.t.	21.617	20.399
subtotaal	175.358	n.v.t.	180.092	162.074
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	n.v.t.	201.000	194.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
totaal bezoldiging	**175.358**	**n.v.t.**	**180.092**	**175.525**

Toezichthoudende topfunctionarissen

Tabel 6.32 Bezoldiging Raad van Toezicht 2020

Gegevens 2020							
bedragen x €1	**E.W.C.M. Damen**	**M.D. Cambeen**	**D.C. Rumahlewang**	**W.J.J. Ong**	**J.W.N. van Merwijk**	**Y. Asraoui**	**A.A. Sanderman**
functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
bezoldiging							
bezoldiging	€18.000	€12.000	€12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 30.150	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
totaal bezoldiging	**€ 18.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**
reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 6.33 Bezoldiging Raad van Toezicht 2019

Gegevens 2019							
bedragen x €1	**E.W.C.M. Damen**	**M.D. Cambeen**	**D.C. Rumahlewang**	**W.J.J. Ong**	**J.W.N. van Merwijk**	**Y. Asraoui**	**A.A. Sanderman**
functiegegevens	Lid en voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
aanvang en einde functievervulling in 2019	lid (1/1 – 28/2) voorzitter (1/3 – 31/12)	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/3 – 31/12	1/3 – 31/12
bezoldiging							
bezoldiging	€ 17.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 10.000	€ 10.000
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.483	€ 19.400	€ 19.400	€ 19.400	€ 19.400	€ 16.264	€ 16.264

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de op voorgaande bladzijden vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verbonden partijen

Vereniging Federatie MBO Westland, gevestigd in Naaldwijk

Het WHC gaat worden gebruikt als ontwikkelings-, kennis- en opleidingscentrum, waar niet alleen deelnemers opgeleid worden, maar waar tevens bedrijven commerciële activiteiten kunnen uitvoeren en ontplooien, alsmede bedrijven, deelnemers en andere partijen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken.

Tabel 6.34 Verbonden partijen

naam	omschrijving doelstelling	samenstelling van bestuur en directie
ROC Mondriaan Groep Holding BV	het uitvoeren van private activiteiten	de heer H.C. de Bruijn
		de heer drs. J.H. Schutte
		mevrouw drs. E.C.A. Sinnige

Tabel 6.35 Afschrijvingen, huisvestingslasten, overige lasten

	2020	begroting 2020	2019
4.2 Afschrijvingen	**€**	**€**	**€**
materiele vaste activa	11.902.666	12.194.000	11.407.830
	11.902.666	12.194.000	11.407.830
4.3 Huisvestingslasten			
huur	4.162.374	4.341.000	3.463.879
verzekeringen	382.886	285.000	291.559
onderhoud	989.730	872.700	960.815
energie en water	1.828.791	1.939.700	1.721.628
schoonmaakkosten	829.183	929.400	723.002
heffingen	682.296	690.900	637.368
dotatie voorziening groot onderhoud	1.683.000	1.202.000	1.085.360
overige	912.846	917.800	797.025
	11.471.106	**11.178.500**	**9.680.636**

De huisvestingslasten lasten zijn iets hoger dan begroot als gevolg van een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud, anderzijds lager door lagere huurkosten van sportlocaties door corona.

	2020	begroting 2020	2019
4.4 Overige lasten	**€**	**€**	**€**
administratie- en beheerslasten	2.266.320	2.367.500	2.866.034
inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.885.931	3.503.200	2.628.029
overige	6.420.243	8.219.100	8.349.183
	11.572.494	**14.089.800**	**13.843.246**

Overige kosten
De post overige betreft onder andere leer- en hulpmiddelen € 3,1 mln, kopieerkosten € 0,7 mln, promotie en werving € 0,4 mln, kosten leerbedrijven € 0,4 mln, kosten externe legitimering 0,9 mln., excursiekosten € 0,3 mln en het restant betreft overige lasten € 0,6 mln.

Tabel 6.36 Financiële baten en lasten

	2020	begroting 2020	2019
5.1 Financiële baten en lasten	**€**	**€**	**€**
rentebaten	-	-	-
rentelasten	-409.525	-381.000	-434.260
	-409.525	**-381.000**	**-434.260**

Tabel 6.37 Belastingen

	2020	begroting 2020	2019
6.1 Belastingen	**€**	**€**	**€**
vennootschapsbelasting	-	-	-108.819

Enkelvoudige balans

Tabel 6.38 Enkelvoudige balans per 31 december 2020 na resultaatbestemming

	activa	31 december 2020	31 december 2019
		€	€
	vaste activa		
1.1	materiële vaste activa	145.024.012	147.271.907
7.1	financiële vaste activa	2.398.508	2.973.781
	totaal vaste activa	147.422.520	150.245.688
	vlottende activa		
1.3	voorraden	27.876	23.576
8.1	vorderingen	4.256.734	5.299.957
9.1	liquide middelen	48.177.982	39.097.749
	totaal vlottende activa	52.462.592	44.421.282
	totaal activa	**199.885.112**	**194.666.970**

	passiva	31 december 2020	31 december 2019
		€	€
10.1	eigen vermogen	94.252.894	89.871.850
2.2	voorzieningen	12.524.153	11.896.294
2.3	langlopende schulden	56.250.000	60.000.000
11.1	kortlopende schulden	36.858.065	32.898.826
	totaal passiva	**199.885.112**	**194.666.970**

Tabel 6.39 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020

		2020	begroting 2020	2019
		€	€	€
	baten			
3.1	rijksbijdragen	165.348.640	163.630.200	154.647.440
3.2	overige overheidsbijdragen en subsidies	11.269.602	11.274.300	12.342.666
3.3	college-, cursus-, les- en examengelden	2.965.167	3.097.800	3.202.977
12.1	baten werk in opdracht van derden	254.497	150.000	208.733
13.1	overige baten	3.345.379	4.733.800	4.829.922
	totaal baten	**183.183.285**	**182.886.100**	**175.231.738**
	lasten			
14.1	personeelslasten	143.597.644	145.128.900	139.518.577
4.2	afschrijvingen	11.902.666	12.194.000	11.407.830
15.1	huisvestingslasten	11.459.057	11.178.500	9.670.231
16.1	overige lasten	11.434.943	13.997.800	13.641.949
	totaal lasten	**178.394.310**	**182.499.200**	**174.238.587**
	saldo baten en lasten	**4.788.975**	**386.900**	**993.151**
17.1	financiële baten en lasten	-407.931	-381.000	-433.258
	resultaat	**4.381.044**	**5.900**	**559.893**
	resultaat na belasting	**4.381.044**	**5.900**	**559.893**

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2020

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2020 van de organisatie. Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Eigen vermogen/vreemd vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de enkelvoudige balans 2020

Tabel 6.40 Het verloop van de financiële vaste activa

7.1 Financiële Vaste Activa	andere deelnemingen	vorderingen op OCW	BTW compensatie Waldorpstraat	totaal
	€	€	€	€
stand per 1 januari 2020	615.988	1	2.256.746	2.872.735
mutaties				
desinvesteringen en afgeloste leningen	-	-	-188.065	-188.065
resultaat deelnemingen	-286.162	-	-	-286.162
stand per 31 december 2020	**329.826**	**1**	**2.068.681**	**2.398.508**

Deelnemingen

Vennootschappen waarop door de stichting invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden als deelnemingen verantwoord en worden gewaardeerd volgens de netto-vermogenswaarde op basis van de waarderingsgrondslagen van ROC Mondriaan. Indien de deelnemingen een negatief eigen vermogen hebben, dan wordt dit in mindering gebracht op de vorderingen op deze deelnemingen.

De stichting ROC Mondriaan staat aan het hoofd van de groep. Onder de groep vallen onderstaande deelnemingen:

Tabel 6.41 Groep met deelnemingen waarvan ROC Mondriaan aan het hoofd staat

entiteit	plaats	KVK nummer
EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V.	Den Haag	27183613
EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V.	Den Haag	27136415
EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V.	Den Haag	27160604

Tabel 6.42 Vorderingen

	2020	2019
	€	€
debiteuren	1.846.067	2.256.982
vordering cursusgelden	545.115	574.281
overige overheden	4.875	-
	2.396.057	**2.831.263**
overige vorderingen		
vooruitbetaalde kosten	1.028.791	833.142
verstrekte voorschotten	62.711	93.057
overige vorderingen	260.343	1.268.861
	1.351.845	**2.195.060**
rekening courant deelnemingen	642.072	442.390
voorzieningen wegens oninbaarheid	-133.240	-168.756
totaal	**4.256.734**	**5.299.957**

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:		
stand per 1 januari	168.756	130.236
onttrekking	-42.777	82.335
dotatie/vrijval	7.261	-43.815
stand per 31 december	**133.240**	**168.756**

Vorderingen

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Tabel 6.43 Liquide middelen

9.1 Liquide middelen	2020	2019
	€	€
kasmiddelen	38.781	89.618
tegoeden op bankrekeningen	48.139.201	39.008.131
	48.177.982	**39.097.749**
tegoeden op bankrekeningen		
rekening courant bank	48.139.201	39.008.131
totaal	**48.139.201**	**39.008.131**

Overtollige middelen worden door middel van zogenaamd schatkistbankieren uitgezet bij de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën).
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling.

Tabel 6.44 Eigen vermogen

10.1 Eigen vermogen	resultaat	31-12-2019
algemene reserve 2020	€	€
privaat vermogen	-484.088	615.988
publiek vermogen	1.043.981	89.255.862
groepsvermogen	**559.893**	**89.871.850**
	resultaat	**31-12-2020**
algemene reserve	€	€
privaat vermogen	-286.162	329.826
publiek vermogen	4.667.206	93.923.068
groepsvermogen	**4.381.044**	**94.252.894**

Bestemming van het resultaat
Het resultaat na belasingen over 2020 is ten gunste van de Algemene reserve verwerkt.

Tabel 6.45 Kortlopende schulden

11.1 Kortlopende schulden	2020	2019
	€	€
crediteuren	1.622.916	3.243.179
OCW	299.475	5.642
loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.041.449	6.932.132
schulden ter zake van pensioenen	1.770.454	1.679.669
	10.734.294	**11.860.622**
overige kortlopende schulden		
werk door derden	1.588.192	712.595
overige overheidsbijdragen	1.705.627	1.406.996
aflossingsverplichting langlopende lening	3.750.000	3.750.000
	7.043.819	**5.869.591**
overlopende passiva		
vooruitontvangen college- en lesgelden	1.896.387	2.243.449
vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	8.496.497	5.464.003
vakantiegeld en -dagen	5.618.297	5.036.965
overige	3.068.771	2.424.196
	19.079.952	**15.168.613**
totaal kortlopende schulden	**36.858.065**	**32.898.826**

Overige kortlopende schulden
De post overige betreft terug te betalen bedragen en af te wikkelen activiteiten van diverse gemeenten.

Overige vorderingen
Ten aanzien van de overige vorderingen zijn geen zekerheden verkregen en zijn geen afspraken gemaakt met betrekking tot rente en aflossing.

Tabel 6.46 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten 2020

12.1 Baten werk in opdracht van derden	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
contractonderwijs	101.674	-	-
inburgering	152.823	150.000	208.733
totaal	**254.497**	**150.000**	**208.733**

13.1 Overige baten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
verhuur	126.758	114.200	397.972
detachering personeel	380.735	361.382	524.099
overige baten	2.837.887	4.258.218	3.907.851
totaal	**3.345.380**	**4.733.800**	**4.829.922**

Toelichting

Overige baten
De post Overige betreft onder andere excursiegeld ad € 0,3 mln., opbrengst leerbedrijven ad € 0,3 mln., diverse projectgelden ad € 0,2 mln. , realisatie op gefactureerd cursusgeld OCenW € 0,2 mln., verleende diensten aan Contract onderwijs € 0,6 mln., vrijval voorziening groot onderhoud 0,6 mln. en overig 0,6 mln.

Tabel 6.47 Personeelslasten

14.1 Personeelslasten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
bruto lonen en salarissen	102.866.273	103.136.000	98.429.691
sociale lasten	14.452.357	14.490.300	14.023.413
pensioenpremies	15.452.454	15.493.000	14.739.188
lonen en salarissen	**132.771.084**	**133.119.300**	**127.192.292**
dotaties personele voorzieningen	2.695.300		2.816.141
personeel niet in loondienst	7.738.186	7.300.500	8.845.244
overige personeelslasten	939.325	4.709.100	1.259.381
overige personele lasten	**11.372.811**	**12.009.600**	**12.920.766**
af: uitkeringen	-546.251	-	-594.481
totaal personeelslasten	**143.597.644**	**145.128.900**	**139.518.577**

De toename van de loonkosten wordt veroorzaakt door de cao-stijging en een toename van het aantal FTE's als gevolg van de groei van het aantal studenten.
Mondriaan neemt de dotaties en onttrekkingen aan personele voorzieningen niet op in de begroting.
De mutatie van de personele voorzieningen bestaat uit een dotatie van € 2,7 en een onttrekking cq vrijval van de voorzieningen ad. € 2,5 mln. De onttrekkingen zijn verantwoord onder de post overige personeelslasten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE's:

Tabel 6.48 Personeelsbestand

	2020	2019
	€	€
OP	943	918
BOBP	173	175
AOBP	704	700
totaal	**1.820**	**1.793**

Er waren net als in 2019 geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

Wet normering topinkomens

Er zijn geen personen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat (€ 201.000,-).

Tabel 6.49 Huisvestingslasten

15.1 Huisvestingslasten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
huur	4.150.325	4.341.000	3.453.474
verzekeringen	382.886	285.000	291.559
onderhoud	989.730	872.700	960.815
energie en water	1.828.791	1.939.700	1.721.628
schoonmaakkosten	829.183	929.400	723.002
heffingen	682.296	690.900	637.368
dotatie voorziening groot onderhoud	1.683.000	1.202.000	1.085.360
overige	912.846	917.800	797.025
totaal	**11.459.057**	**11.178.500**	**9.670.231**

Tabel 6.50 Overige lasten

16.1 Overige lasten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
administratie- en beheerslasten	2.234.765	1.751.500	2.817.469
inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.862.489	3.503.200	2.610.892
overige	6.337.689	8.743.100	8.213.588
totaal	**11.434.943**	**13.997.800**	**13.641.949**

Overige kosten

De post overige betreft onder andere leer- en hulpmiddelen € 3,1 mln, kopieerkosten € 0,7 mln, promotie en werving € 0,4 mln, kosten leerbedrijven € 0,4 mln, kosten externe legitimering 0,9 mln., excursiekosten € 0,3 mln en het restant betreft overige lasten € 0,5 mln.

Tabel 6.51 Financiële baten en lasten

17.1 Financiële baten en lasten	2020	begroting 2020	2019
	€	€	€
rentebaten	-	-	-
rentelasten	407.931	381.000	433.258
totaal	**407.931**	**381.000**	**433.258**

Tabel 6.52 Verbonden partijen

	juridische vorm	statutaire zetel	code activiteiten*	eigen vermogen 31-12-2020	resultaat jaar 2020	art. 2:403 ja/nee	deelname %	consolidatie %
EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
				329.826	**-286.162**			

* Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overige

Vereniging Federatie MBO Westland (WHC), gevestigd in Naaldwijk

Het WHC gaat worden gebruikt als ontwikkelings-, kennis- en opleidingscentrum, waar niet alleen deelnemers opgeleid worden, maar waar tevens bedrijven commerciële activiteiten kunnen uitvoeren en ontplooien, alsmede bedrijven, deelnemers en andere partijen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken.

Tabel 6.53 Verbonden partijen; doel- en samenstelling bestuur

naam	omschrijving doelstelling	samenstelling van bestuur en directie
ROC Mondriaan Groep Holding BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte
		De heer H.C. de Bruijn
		Mw. drs. E.C.A. Sinnige
ROC Mondriaan Contractgroep BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte
		De heer H.C. de Bruijn
		Mw. drs. E.C.A. Sinnige
ROC Mondriaan Contract BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte
		De heer H.C. de Bruijn
		Mw. drs. E.C.A. Sinnige

Honoraria van de onafhankelijke accountant

De volgende honoraria van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de organisatie en haar dochtermaatschappij die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

Tabel 6.54 Honoraria PricewaterhouseCoopers

	2020	2019
	€	€
controle van de jaarrekening	148.380	150.215
andere controleopdrachten	101.640	102.245
totaal	**250.020**	**252.460**

Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2020, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

College van Bestuur

De heer drs. J.H. Schutte
De heer H.C. de Bruijn

Raad van Toezicht

De heer drs. E.W.C.M. Damen *voorzitter*
Mevrouw drs. M.D. Cambeen
De heer J.W.N. van Merwijk
Mevrouw W.J.J. Ong RA
Mevrouw drs. D.C. Rumahlewang
De heer Y. Asraoui RA
Mevrouw Dr. A.A. Sanderman

Overige gegevens

Bestemming van het exploitatiesaldo
Voorstel is het exploitatiesaldo over 2020 ten gunste van de Algemene reserve te verwerken. Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

Den Haag, 21 juni 2021

Gegevens van de rechtspersoon

naam instelling	Stichting ROC Mondriaan
adres	Leeghwaterplein 72
postcode/plaats	2521 DB Den Haag
postadres	Postbus 95365, 2509 CJ Den Haag
telefoon	088-6663976
fax	088-6663207
e-mail	fc@rocmondriaan.nl
internet-site	www.rocmondriaan.nl
bestuursnummer	41171
contactpersoon	D.H.P. van Rooijen
telefoon	088-6661287
fax	088-6663207
e-mail	d.van.rooyen@rocmondriaan.nl
brinnummer	27 GZ
KvK-nummer	27182667

Meerderheidsdeelneming

naam	EBC regio Haaglanden e.o. Holding BV (Mondriaan Groep Holding)
juridische vorm	Besloten vennootschap
statutaire zetel	's-Gravenhage
code activiteiten	1
eigen vermogen	€ 329.826
resultaat 2020	€ -286.162
omzet 2020	€ 1.095.592
consolidatie	Integraal
deelname	100%
verklaring	
art. 2:403 BW ja/nee	Ja
KvK-nummer	27183613

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting ROC Mondriaan

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting ROC Mondriaan te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ROC Mondriaan op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:
- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ROC Mondriaan, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag, welke bestaat uit:
  - -Voorwoord;
  - -Hoofdstuk 1 – Onderwijs en studenten;
  - -Hoofdstuk 2 – Bedrijfsvoering;
  - -Hoofdstuk 3 – Strategie;
  - -Hoofdstuk 4 – Besturing en toezicht;
  - -Hoofdstuk 5 – Continuïteitsparagraaf;
- Overige gegevens;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 21 juni 2021
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:
drs. J.F. Vermeulen RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage bij de jaarrekening 2020 van ROC Mondriaan (27GZ)

Betreft: aanvullende gegevens zoals gevraagd in de brief van CFI met kenmerk F&A-2003/132762 M

a. *" De instelling en het kenniscentrum verantwoorden uitbesteding adequaat".*

Bij ROC Mondriaan is geen sprake van uitbesteding.

b. *"De instelling en het kenniscentrum geven een overzicht van de bedragen uit de rijksbijdrage die gemoeid zijn met investeringen in private activiteiten, met aanduiding van de activiteiten waarvoor die bedragen zijn geïnvesteerd".*

ROC Mondriaan heeft geen bedragen uit de rijksbijdrage gebruikt om te investeren in private activiteiten.

c. *"De instelling moet kunnen verantwoorden dat een eigen fonds voor les- en cursusgelden niet gevoed wordt uit de rijksbijdrage".*

ROC Mondriaan beschikt niet over een dergelijk fonds.

d. *"De instelling geeft een overzicht van de studenten die relatief snel na 1 oktober de instelling verlaten met aanduiding van de reden".*

In totaal zijn 251 studenten uitgestroomd in het laatste kwartaal van 2020. Zie onderstaande specificatie.

Tabel 6.55 Uitstroom kwartaal 4 2020

niveau	categorie uitstroom	bol	bbl	totaal
1	gediplomeerde uitstroom	1	11	**12**
	ongediplomeerde uitstroom	22	3	**25**
2	gediplomeerde uitstroom	16	9	**25**
	ongediplomeerde uitstroom	54	23	**77**
3	gediplomeerde uitstroom	16	42	**58**
	ongediplomeerde uitstroom	28	22	**50**
4	gediplomeerde uitstroom	37	4	**41**
	ongediplomeerde uitstroom	73	26	**99**
eindtotaal		**247**	**140**	**387**

Tabel 6.56 Specificatie uitstroom kwartaal 4 2020 zonder diploma verbijzonderd

vertrekreden	bol	bbl	totaal
opleiding te moeilijk	-	9	**9**
disciplinaire maatregel	-	1	**1**
gaat werken	22	17	**39**
arbeidsmarkt gerelateerd	1	5	**6**
huisvesting/faciliteiten	1	-	**1**
vanwege medische redenen	5	3	**8**
nooit verschenen	1	-	**1**
overleden	1	1	**2**
persoonlijke omstandigheden	31	16	**47**
verhuisd	5	1	**6**
verkeerde keuze	57	15	**72**
te veel ongeoorloofd verzuim	53	6	**59**
eindtotaal	**177**	**74**	**251**

"De instelling geeft inzicht bij het verzorgen van onderwijs in geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs".

In 2020 zijn er geen geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs verzorgd.

e. *"De instelling geeft een overzicht van de studenten die tijdens het schooljaar van opleiding/leerweg veranderen binnen de instelling".*

Deze gegevens worden vanaf het schooljaar 2008-2009 op instellingsniveau geaggregeerd, zie onderstaand de specificatie over het laatste kwartaal 2020:

Tabel 6.57 Aantal studenten die in 2020 van opleiding veranderden

verandering van	bol	bbl	totaal
leerweg	25	7	**32**
niveau gelijk	109	9	**118**
niveau hoger	13	5	**18**
niveau lager	27	8	**35**
eindtotaal	**174**	**29**	**203**

f. *"De instelling vermeldt voor welke bedrijven of organisaties maatwerktrajecten zijn georganiseerd."*

ROC Mondriaan ontwikkelt maatwerktrajecten bij de volgende instellingen waarbij een derde, een bedrijf of een andere organisatie, een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van trajecten voor eigen personeel:

- ANWB
- HMS Host
- Kinderopvang 2Samen
- Kinderopvang Okidoki
- Marente
- Stichting Rijswijkse Kinderopvang
- Zorginstelling Pieter van Foreest

Bijlagen

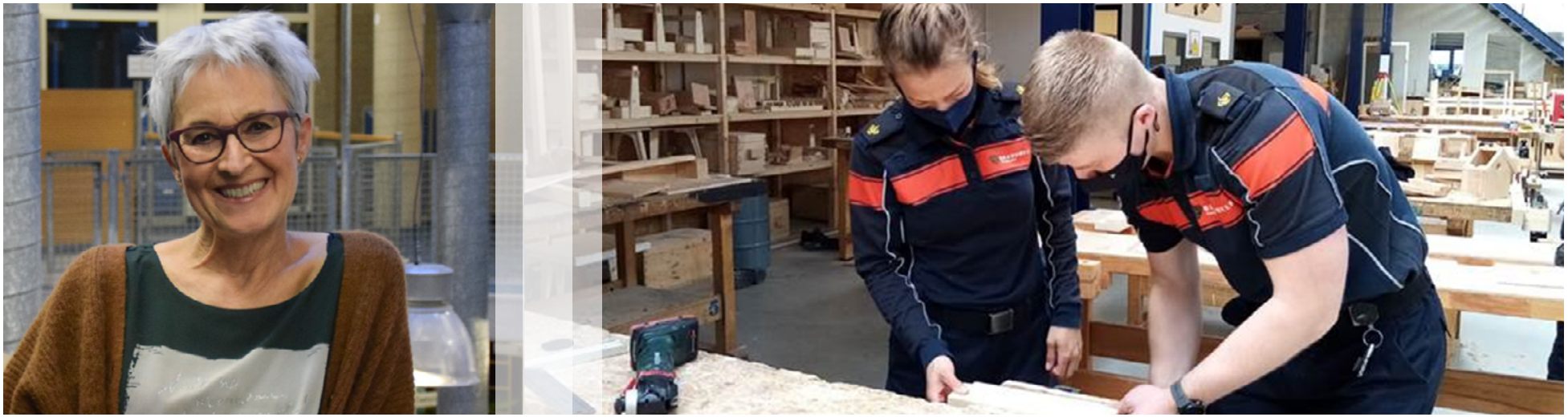

Bijlage 1 - Verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda

Speerpunt 1 - Jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie ondersteunen voor betere kansen

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
voortijdig schoolverlaten (vsv) omlaag	eindstand 2017 = 7,3%	10% verlaging ten opzichte van 2017 = 0,7%. Eindstand: 6,6%	3% verlaging = 0,2% met eindstand 7,1%	voorlopige eindstand 2019-2020 5,7%

Toelichting

Het bleek in 2020 soms moeilijk om het contact met kwetsbare studenten te onderhouden. Dit had vaak te maken met een gebrek aan materiaal en/of studieruimte bij de studenten thuis. Er zijn in het verslagjaar extra activiteiten ontplooid om deze studenten te blijven motiveren en faciliteren. Een van de ambities van Mondriaan was een verlaging van het vsv-percentage van 7,3 procent in 2016-2017 naar 7,1 procent in 2019-2020 en uiteindelijk naar 6,6 procent in 2021-2022. Met de voorlopige eindstand over 2019-2020 van 5,7 procent kan worden gesteld dat Mondriaan zijn ambities op dit punt heeft gerealiseerd[1] .

De extra inzet van mensen en middelen voor het voorkomen van uitval en het verbeteren van de onderwijsresultaten vanuit de Kwaliteitsagenda heeft bijgedragen aan de verbetering van het vsv-percentage. Die extra inzet betrof in de kern een intensivering en versterking van de voorlichting, signalering en begeleiding van (aankomende) studenten. In de eerste plaats is gericht op het intensiveren van het persoonlijk contact met studenten, waarbij in sommige gevallen is ingezet op de vorming van kleinere klassen. Eén school heeft zelfs alle medewerkers voorzien van een werktelefoon, zodat studenten die niet of nauwelijks reageren op berichten via e-mail of Teams ook benaderd kunnen worden via WhatsApp. Om op afstand inzicht te krijgen in het welbevinden van de studenten, hebben veel scholen binnen Mondriaan vragenlijsten uitgezet. Een aantal scholen heeft daarnaast gezorgd voor extra ondersteuning van het onderwijs in Nederlands en (medisch) rekenen, een leerlijn studievaardigheden en examentrainingen voor studenten met faalangst.

Daarnaast hebben de scholen vooral ingezet op de versterking van pedagogisch-didactische vaardigheden (met name ten aanzien van het verzorgen van online onderwijs), en de (verdere) professionalisering van studieloopbaanbegeleiders en studiecoaches. Ook hebben zij extra mensen ingezet voor studiecoaching en studieloopbaanbegeleiding (slb) en de samenwerking met interne en externe ketenpartners zoals RMC en leerplichtambtenaren geïntensiveerd. Dit heeft ervoor gezorgd dat kwetsbare studenten die dreigden uit te vallen, vanuit de interne zorg- en begeleidingsstructuur vroeg konden worden gesignaleerd en versneld aangemeld bij campusbrede voorzieningen zoals schoolmaatschappelijk werk of het Mobiel Verzuim Team.

Mogelijk hebben de coronamaatregelen, zoals meer ruimte geven aan studenten ten aanzien van het bindend studieadvies en de mogelijkheid om tot uiterlijk 1 januari 2021 de opleiding af te ronden, ook een gunstig effect gehad op de omvang van de ongediplomeerde uitval en daarmee het vsv-percentage.

1 Hierbij moet worden vermeld dat DUO bij de berekening van de vsv-percentages voor 2019-2020 een andere technische definitie heeft gehanteerd dan bij de vsv-cijfers waarop de nulmeting is gebaseerd, waardoor de percentages niet zonder meer vergelijkbaar zijn. Helaas is het niet mogelijk om nog met terugwerkende kracht de nulmeting te herberekenen volgens de nieuwe definitie, omdat DUO alleen de cijfers voor de drie meest recente jaren heeft geactualiseerd.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
aanbod voor herstarters uitbreiden	aantal bbl-maatwerktrajecten = 24	aantal bbl-maatwerktrajecten voor herstarters ten opzichte van 2017 neemt toe tot: 36	aantal bbl-maatwerktrajecten voor herstarters ten opzichte van 2017 neemt toe tot 30	32
	aantal studenten 3e leerweg = 30	het aantal studenten 3e leerweg neemt toe tot 190	het aantal studenten 3e leerweg neemt toe tot 140	155 studenten 3e leerweg

Toelichting

Bij goed onderwijs hoort ook de juiste zorg, begeleiding en coaching van studenten. Met een breed scala aan mogelijkheden biedt Mondriaan studenten veel kansen om een startkwalificatie te behalen. Of het nu gaat om voortijdig schoolverlaters of herstarters die op latere leeftijd hun arbeidsmarktkansen willen vergroten met een diploma of certificaat; Mondriaan is er voor alle studenten die hun positie willen verbeteren.

Het realiseren van de ambitie om het aanbod voor herstarters uit te breiden verloopt voorspoedig. Volgens de huidige stand van zaken heeft Mondriaan de ambitie voor het jaar 2020 bereikt (155 studenten in de 3e leerweg). Het gaat hier om de studenten die ingeschreven stonden om een op maat gemaakte mbo-opleiding, een mbo-certificaat of een praktijkverklaring voor praktijkleren te behalen.

Mondriaan wil zoveel mogelijk herstarters uit de regio Haaglanden een opleiding aanbieden op basis van hun eigen leer- en/of zorgbehoefte en in nauwe samenwerking met gemeenten en het bedrijfsleven. Dit doet Mondriaan door in te zetten op bbl-maatwerktrajecten. De bbl-maatwerktrajecten zijn er voor jongeren en jongvolwassenen, veelal zonder startkwalificatie, met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. In het jaar 2020 zijn er tweeëndertig maatwerktrajecten voor herstarters uitgevoerd door Mondriaan. Dit zijn er minder dan in het voorliggende jaar. In het verslagjaar 2019 telde Mondriaan zestig bbl-maatwerktrajecten. In dit aantal zijn abusievelijk ook de maatwerktrajecten voor doorstarters meegenomen. Dit is in 2020 bijgesteld. De beperkende maatregelen ter bestrijding van corona hebben in 2020 een wezenlijke rol gespeeld op het volume en de snelheid van de totstandkoming van de bbl-maatwerktrajecten. Desalniettemin is de ambitie ruim behaald.

Bij de scholen voor zorg en welzijn zijn de trajecten voor herstarters ingebed in het LLO-aanbod[1], met name bij de School voor Zorg en Welzijn in Leiden. Daar bestaat de populatie studenten voor 75 procent uit bbl'ers.

Naast de in de Kwaliteitsagenda vastgestelde indicatoren, zijn er nog veel andere initiatieven om herstarters te ondersteunen en toe te leiden naar een startkwalificatie, zoals het project EWA Haaglanden, de pilot Praktijkleren en de verschillende (voorschakel)trajecten binnen BAS (voorheen Projecten Bijzondere Voorzieningen).

1 LLO=Leven Lang Ontwikkelen

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader
rendement (DR, JR en SR) omhoog	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces in 2017 = 27	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces is gedaald ten opzichte van 2019-2020	geen ambitie 2020 omdat het beïnvloeden van een driejaarsgemiddelde langer dan 2 jaar in beslag neemt	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces is 38
het startersresultaat (SR) omhoog	het aantal bc-codes met een onvoldoende in 2017 = 29	het aantal bc-codes met een onvoldoende SR daalt met 25%	het aantal bc-codes met een onvoldoende SR daalt met 10% (=3) ten opzichte van 2017	het aantal bc-codes met onvoldoende SR is 22

Toelichting

Mondriaan heeft oog voor kwalitatief goed onderwijs. Dat blijkt onder meer uit het feit dat op alle niveaus een voldoende voor studiesucces is behaald. Mondriaan voldoet hiermee aan de norm van de inspectie. Het totale studiesucces van 2019-2020 is hoger dan het studiesucces van 2018-2019. Ook per niveau is een stijging van vrijwel alle indicatoren te zien. Op niveau 3 heeft de grootste stijging plaatsgevonden. Het driejaarsgemiddelde 2017-2020 is voor alle drie de indicatoren (diplomaresultaat, jaarresultaat en startersresultaat) hoger dan de vorige periode van drie jaar (2016-2019). Desondanks is het aantal bc-codes[1] met een onvoldoende studiesucces gestegen van 27 in 2017 naar 38 in 2020. Hoewel Mondriaan geen expliciete ambitie had geformuleerd voor 2020, is een stijging van het aantal onvoldoende bc-codes geen gunstige ontwikkeling.

Er is daarom ook een strakke controle en sturing op opleidingen die een onvoldoende studiesucces hebben. Mondriaan constateerde reeds een stijging van het aantal onvoldoende bc-codes in de periode 2016-2019. Daarop heeft het College van Bestuur (CvB) de volgende maatregelen genomen vanaf 2020:

- Er is een projectleider aangesteld om management en onderwijsteams te ondersteunen met vernieuwde rapportages.
- Alle onvoldoende rendementen worden gemonitord middels een kwartaalrapportage.
- De systematiek wordt geborgd in de PDCA-kwaliteitscyclus van Mondriaan.
- Het CvB heeft het project gecentraliseerd bij de portefeuillehouder onderwijs binnen het bestuur.

Door deze interventie is er nu een positieve trend zichtbaar in 2017-2020, die flink doorzet in de periode 2019-2020. Kijkt men naar teljaar 2019-2020 dan is het aantal onvoldoende bc-codes gedaald naar 26. Alle inzet is gericht op het behalen van de Kwaliteitsagenda-doelstelling ‘Rendement omhoog in 2022’. De focus bij het verbeteren van de rendementen gaat vooralsnog uit naar niveau 2-opleidingen bij Techniek en niveau 4-opleidingen bij de sector economie en handel. Mondriaan zet in op professionalisering bij management en onderwijsteams in het analyseren en gebruikmaken van datarapportages. Mondriaan werkt eraan om deze rapportages zodanig vorm te geven, dat zij beter bruikbaar zijn voor de docententeams.

rendementen bc-codes	periode 16-19	periode 17-20	periode 19-20
hoog	5	4	3
voldoende	31	37	38
onvoldoende	40	38	26
niet te bepalen*	22	19	31
totaal	**98**	**98**	**98**

* wegens lage studentenaantallen in bc-codes

Het vergroten van het lerend vermogen is gericht op het optimaliseren van elementen voor de route naar succes voor studenten. Daartoe worden bestaande data beter benut, door verdiepende analyses te doen naar de factoren die het succes van studenten faciliteren en belemmeren. Management en onderwijsteams worden nauwer betrokken bij de interpretatie van de data, en bij het bepalen van verbetermaatregelen. Hierdoor wordt onderwijskundig leiderschap en het eigenaarschap over (de opbrengsten van) het onderwijs in de hele organisatie gestimuleerd.

In de periode 12 tot 19 januari 2021 heeft de Onderwijsinspectie het vierjarig onderzoek uitgevoerd bij Mondriaan. De Onderwijsinspectie concludeerde dat er geen aanleiding is om het vorige oordeel, van 2017, aan te passen. Het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg is voldoende. De Onderwijsinspectie was zeer tevreden over de manier waarop het bestuur van Mondriaan zijn taak uitvoert en heeft daarom besloten het positieve oordeel van 2017 te verlengen. In het kader van het vierjaarlijks onderzoek vindt er daarom geen nader onderzoek plaats.

1 bc = beroepsopleidingcode; een beroepsopleiding is een cluster van dossiers/kwalificaties/profielen.

Speerpunt 2 - Gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
pedagogisch-didactische vaardigheden verbeteren		jaarlijks stelt elke school een activiteitenplan op voor de verbetering van de pedagogisch-didactische vaardigheden van het onderwijsteam	jaarlijks stelt elke school een activiteitenplan op voor de verbetering van de pedagogisch-didactische vaardigheden van het onderwijsteam	iedere school heeft een activiteitenplan
		elke school heeft ten minste vier geschoolde slb-specialisten	elke school heeft ten minste twee geschoolde slb-specialisten	elke school heeft aandacht (gehad) voor (verdere) professionalisering van (alle) studieloopbaanbegeleiders
		voor begeleiders van onder andere VIP- en kansklassen wordt jaarlijks speciale scholing georganiseerd	voor begeleiders van onder andere VIP- en kansklassen wordt jaarlijks speciale scholing georganiseerd	op de campussen heeft scholing ter professionalisering van coaches VIP- en kansklassen plaatsgevonden.

Toelichting

Door corona heeft Mondriaan zijn ambities op het vlak van pedagogisch-didactische vaardigheden flink moeten bijstellen en de eerder geplande activiteiten iets naar de achtergrond moeten verschuiven. Alle focus lag op het primaire proces en het borgen van de basiskwaliteit van het onderwijs. Om deze reden is deze ambitie dan ook als één van de prioriteiten van de Kwaliteitsagenda benoemd. De scholen hebben hierop ambities geformuleerd en blijven ook in de komende jaren voortdurend scherp op de pedagogisch-didactische vaardigheden.

Het verzorgen van onderwijs op afstand vraagt veel van de pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten. Veel scholen hebben zich in het afgelopen jaar vooral gericht op het versterken van de competenties binnen de onderwijsteams om vorm te geven aan hybride onderwijs. Er is gewerkt aan optimaal uitdagende lessen met meer diversiteit in werkvormen en een betere afstemming tussen beroepsgerichte vakken en de algemeen vormende vakken. Ook de structuur en opbouw van de lessen en de opleiding als geheel. De onderwijsteams streven ernaar om een uitdagend en afwisselend onderwijsprogramma aan te bieden met meer maatwerk en mogelijkheden voor gepersonaliseerd leren, dat ook goed aansluit op de interesses en belevingswereld van de student.

De scholen maken verschillende keuzes bij het invullen van deze ambitie. Dit blijkt uit de brede en diverse inzet voor professionalisering van docenten en studieloopbaanbegeleiders. Vrijwel alle scholen hebben ingezet op meer en betere (peer) coaching, collegiale consultatie, intervisie, en lesevaluaties door collega's en/of externen. Expliciet is daarin ook aandacht geweest voor het creëren van een gevoel van veiligheid in online onderwijsomgevingen. Sommige scholen hebben extra onderwijskundige medewerkers aangesteld en docenten bekwaamd in het ontwerpen van onderwijs met het 4CID-model van Van Merriënboer (four components instructional design).

Op de meeste scholen zijn er docenten die de collegereeks Breinkunde hebben gevolgd of nog gaan volgen. Ook is er nu meer aandacht voor, betrokkenheid met, en benutting van data om het onderwijs te monitoren en verbeteren. Zo is het beleid en de praktijk binnen het onderwijs steeds meer evidence-informed.

De scholen binnen Mondriaan hebben zich verder gericht op een gestructureerde begeleiding van alle studenten, en met name de kwetsbaren onder hen. Aandacht, luisteren, en een beter begrip creëren voor de lastige omstandigheden van het online onderwijs in coronatijd, versterken de onderlinge band en het vertrouwen bij studenten, docenten en studieloopbaanbegeleiders.
Studieloopbaanbegeleiders hebben ervoor gezorgd dat ze makkelijker te bereiken zijn voor studenten om hun persoonlijke omstandigheden en studievoortgang te bespreken. Studenten voelen zich daardoor beter gesteund. Problemen bij studenten worden zo eerder herkend, en door deze snellere signalering kunnen studenten beter worden geholpen om weer gemotiveerd door te gaan en zo de opleiding af te ronden. Bij een eventuele overstap naar een andere opleiding of een andere school is er nu ook meer begeleiding.

Zeven scholen hebben ervoor gekozen alle docenten op te leiden tot specialist studieloopbaanbegeleider, zes scholen hebben één gespecialiseerde studieloopbaanbegeleider opgeleid, acht scholen hebben twee of meerdere specialist studieloopbaanbegeleiders opgeleid. De resterende scholen hebben gekozen voor meer algemene scholing. Het opleiden van de specialist studieloopbaanbegeleider wordt dus divers opgepakt; van een individuele training voor de specialist studieloopbaanbegeleider tot een train-de-trainer-concept, waardoor kennis wordt overgedragen aan de collega's.

De jaar- en activiteitenplannen van de scholen zullen de aankomende jaren nog meer dan anders in het teken staan van pedagogisch-didactische ontwikkeling en innovaties. Hierbij zullen de geleerde lessen en ervaringen met het online onderwijs in coronatijd worden meegenomen. De diensten zullen de scholen verder helpen bij analyses van resultaten en rendementen, interpretatie van (de ruimte in) wet- en regelgeving, het opstellen van investeringsbegrotingen, verkennen van alternatieven om studievoortgang te monitoren (naast toetsen), en bij het oplossen van allerhande onderwijslogistieke uitdagingen.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
doorstroom (in- en extern) bevorderen	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 in 2017 bedraagt 64%	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 neemt toe tot 70%	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 neemt toe tot 67%.	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 is 68,7%
	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger bedraagt in 2017 43%	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger neemt toe tot 50%	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger neemt toe tot 46%.	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger is 46,2%
	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 in 2017 bedraagt 25%	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 blijft ten minste gelijk aan het niveau van 2017: 25%	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 blijft ten minste gelijk aan het niveau van 2017	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 is 22,6%
	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo in 2017 bedraagt 39,6%	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo blijft ten minste gelijk aan 2017: 39,6%	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo blijft ten minste gelijk aan 2017	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo is 40,5 %

Toelichting

Mondriaan heeft op drie van de vier indicatoren voor doorstroom de ambities voor 2020 behaald; alleen de gediplomeerde doorstroom op niveau 3 naar niveau 4 blijft wat achter bij de verwachtingen. Momenteel wordt nader geanalyseerd wat hiervan precies de achtergronden zijn.

Geïmplementeerde en voorgenomen acties die doorstroom bevorderen, dan wel een bijdrage leveren:

- Entreeopleidingen leiden studenten op voor zowel de arbeidsmarkt als voor een vervolgopleiding. De studenten die doorstromen moeten wel succesvol zijn en het net zo goed doen als de studenten met een vmbo-diploma. Entreestudenten worden dan ook branchegericht begeleid als ze willen doorstromen naar een niveau 2-opleiding.
- Studenten die vanuit taaltrajecten en de Internationale SchakelKlas en Entree SchakelKlas willen doorstromen naar niveau 2, 3 of 4 werken aan een doorstroomportfolio als onderdeel van het testinstrumentarium Onderwijsgeschiktheid. Zo is de kans op succesvolle doorstroom beter in te schatten.
- Er wordt deskundigheidsbevordering voor intakers ontwikkeld om betere intakegesprekken te kunnen voeren. Hierbij komt niet alleen de eerste stap aan de orde, maar ook de vervolgstappen richting de student.
- Er was een Aanmelding Intake Plaatsing-Atelier gepland voor heel Mondriaan met als thema interne doorstroom. Idee hierachter is dat de intake voor interne doorstromers anders vormgegeven zou moeten worden dan voor nieuwe instroom. Deze bijeenkomst is in verband met corona uitgesteld tot een later moment. Tevens is er een inventarisatie van succesfactoren voor doorstroom gemaakt. Scholen kunnen deze gebruiken om hun beleid op doorstroom vanuit de opleidingen verder te versterken. Ook heeft Mondriaan een Power BI-rapportage Opstroom ontwikkeld ter ondersteuning van de scholen bij het inzichtelijk maken van het effect van hun beleid op doorstroom.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
meer excellentie	2017 – deelname aan mbo vakwedstrijden = 14	deelname aan mbo-vakwedstrijden neemt toe tot 22	deelname aan mbo-vakwedstrijden neemt toe tot 18	deelname 25 mbo-vakwedstrijden
	2017 - mbo buitenlandstages = 488	het aantal buitenlandstages neemt toe tot 900	het aantal buitenlandstages neemt toe tot 750	vanaf februari 2020 geen buitenlandstages mogelijk i.v.m. coronamaatregelen.

Toelichting
Het aantal deelnames aan AEHT(Association Européenne de Ecoles D'Hôtellerie et de Tourisme)- en Skills-vakwedstrijden is gestegen tot 25. Helaas werden in 2020 alle Skills-wedstrijden afgelast. Wel zijn er diverse AEHT-vakwedstrijden online aangeboden, waarbij Mondriaan zeer succesvol was.

De realisatie van de ambitie 'toename van het aantal buitenlandstages' is sterk onderhevig aan de invloed van de coronabeperkingen. Door corona werd in februari 2020 besloten (op basis van het RIVM-advies) om studenten en medewerkers geen buitenlandstages te laten doen tot tenminste 1 januari 2021.

Op dit moment onderzoekt Mondriaan op welke wijze de uitgangspunten van Internationalisation at home in de scholen en het curriculum kunnen worden vormgeven. Zo kunnen studenten internationale leerervaring opdoen in Nederland, bijvoorbeeld door stage te lopen bij een internationale organisatie. Ook heeft Mondriaan in het kader van excellentie een aanvraag ingediend bij het Stip-Studentenplatform om de studentbetrokkenheid te vergroten; deze aanvraag is gehonoreerd. De eerste acties zijn inmiddels in gang gezet.

Speerpunt 3 - Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
meer (technologische) innovatie	aantal practoraten in 2017 = 3	uitbreiding practoraten ten opzichte van 2017 stijgt naar 7	uitbreiding practoraten ten opzichte van 2017 stijgt naar 5	aantal practoraten is 6

Toelichting

Door corona is innovatie in 2020 in een enorme stroomversnelling geraakt. Dat is terug te zien in zowel onderwijsvernieuwing als onderwijsontwikkeling binnen Mondriaan. Het online onderwijs vroeg versneld om verdere invulling, vormgeving en verbetering met de daarbij behorende online didactiek. Zowel docenten als studenten moesten wennen aan deze versnelling; het ging allemaal niet vanzelf. Toch zijn er goede voorbeelden te noemen:

De School voor Maatschappelijke zorg heeft in 2020 een succesvolle start gemaakt met de Popupstudio MZ@V, een echte studio om audiovisuele content voor online lessen op een professionele manier te ontwikkelen en uiteraard in te zetten binnen de lessen.
Mondriaanbreed zijn er digitale tools aangeschaft, zoals het pakket LessenUp, waarmee docenten heel eenvoudig hun online lessen kunnen opbouwen en zorgen voor meer interactie.

Ook het innovatiebudget, waar alle medewerkers van Mondriaan aanvragen voor kunnen indienen, wordt goed benut. Mondriaan stelt hiervoor jaarlijks een budget beschikbaar.
Er lopen ruim 20 innovatieprojecten, variërend van het organiseren van een hackathon en het inrichten van een skills lab tot het inzetten van een telepresence robot.

De ambitie van Mondriaan vertaalt zich tevens in inzet en uitbreiding van practoraten. Een practoraat is een expertiseplatform met een onderzoekscomponent, georganiseerd als onderdeel van een mbo-instelling. De kern van een practoraat bestaat uit het ontwikkelen en verkennen van nieuwe beroepspraktijken, ingebed in het onderwijs door praktijkgericht onderzoek. Mondriaan ambieerde in 2020 een aantal van vijf practoraten.

Op dit moment zijn er zes practoraten, die zich in verschillende stadia van ontwikkeling bevinden:

1. Food, Innovation and Concepts – International Hotel and Management School
2. Hospitality Experience – International Hotel and Management School
3. Technologie in Zorg en Welzijn (Smart Robotics) – School voor Zorg en Welzijn
4. Internationalisering – Dienst Onderwijsondersteuning en -advies en ROC van Twente
5. Cybersecurity – School voor ICT
6. Energietransitie – School voor Technologie en Engineering, School voor Metaal-, Elektro- en Installatietechniek en School voor Bouw en Infra

Een zevende practoraat (Digital Operations Centre –School voor Technologie en Engineering en School voor ICT) is in voorbereiding.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
meer (publiek-private) regionale samenwerkingsverbanden (= pps)	geen nulmeting beschikbaar	aantal pps neemt toe ten opzichte van 2020	aantal pps neemt toe ten opzichte van 2017	59 (publiek-private) regionale samenwerkingsverbanden

Toelichting

Mondriaan wil succesvol beroepsonderwijs vormgeven in samenwerking met bedrijven, instellingen, overheden, toeleverend en afnemend onderwijs. Daartoe worden er (publiek-private) samenwerkingsverbanden (pps) aangegaan met deze partijen.

Mondriaan kende over het kalenderjaar 2019 53 samenwerkingsverbanden. De ambitie voor 2020 was een toename van dit aantal. Het huidige aantal samenwerkingsverbanden bedraagt op dit moment 59.

De pps 'Samenwerking Dichtbijvangst/Meer Noordzeevis op de Kaart' is een prachtig voorbeeld. Binnen de School voor Horeca maken studenten kennis met de visproducten uit de Scheveningse haven en leren ze deze producten te bereiden en serveren aan de gasten in het restaurant. De pps moet in samenwerking met de Stichting Noordzeevis en de Universiteit van Wageningen leiden tot een landelijk lespakket.

Een andere in het oog springende innovatie binnen een pps in 2020 is de BlueSchool, een hybride opleiding in de Retail, die plaatsvindt in een fysieke kledingwinkel in de Mall of the Netherlands in Leidschendam-Voorburg. De BlueSchool verzorgt opleidingen die zijn gekoppeld aan alle functies binnen de winkel, hiermee wordt beoogd studenten een realistische en praktijkgerichte leeromgeving te bieden. BlueSchool is een unieke samenwerking tussen Mondriaan, mboRijnland, ondernemers, de gemeente Leidschendam-Voorburg en Westfield Mall of the Netherlands.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2022 conform KA	ambitie 2020 conform KA	stand van zaken (31 december 2020)
aanbod voor doorstarters uitbreiden: bbl en LLO	uitgangssituatie 2017 = 718	aantal trajecten bbl-studenten 23+ neemt toe tot 900 trajecten	aantal trajecten bbl-studenten 23+ neemt toe tot 825 trajecten	zie rij hieronder
	uitgangssituatie 2017= 1.820 bbl-studenten 23+			aantal bbl-studenten 23+ = 2.744 (1 oktober 2020)
het aanbod van opleidingen tot mbo-certificaat, zowel uit keuzedelen als uit de kwalificatie neemt toe	aanbod in 2017 = 0	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten neemt toe tot 20	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten = 10	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten = 15

Toelichting

Allerlei ontwikkelingen op de arbeidsmarkt maken dat de beroepsbevolking zich voortdurend zal blijven scholen. De veranderingen op de arbeidsmarkt door corona versterken dit alleen maar. Mondriaan biedt verschillende routes voor deze doorstarters: volledige bbl-opleidingen die leiden tot mbo-diploma's, maar ook mbo-certificaten voor een beroepsgericht onderdeel van de kwalificatie of een mbo-certificaat voor een keuzedeel.

Mondriaan vertaalt zijn ambitie onder andere in de toename van het aantal bbl-studenten die 23 jaar of ouder zijn. Ten tijde van de nulmeting had Mondriaan 1.820 bbl-studenten die 23 jaar en ouder waren, dit was op 1 oktober 2019 toegenomen tot 2.488 studenten. Dit was een forse toename, zoals in de ambitie beoogd was. In 2020 is dat aantal bbl-studenten opgelopen tot 2.744. De toename is wederom behoorlijk en doet recht aan de ambitie. Wel moet gezegd worden dat sectoren onderling sterk verschillen. De sector zorg en welzijn is koploper gezien de grote bewegingen die zich op die arbeidsmarkt voordoen. De sector Dienstverlening heeft het moeilijk. Met het grotendeels sluiten van de horeca en de beperkingen voor hotels, kappers, schoonheidsspecialisten en het reisverkeer is er in deze sector weinig vraag naar scholing voor doorstarters. De sector Techniek is erg divers en kent geen grote gebundelde vraag naar opleidingen zoals in de sector Zorg/Welzijn. Het realiseren van aanbod van opleidingen is dan ook kostbaarder. Ook de sector Economie/Retail heeft daarmee te maken. Mondriaan richtte zich op het verder stimuleren en inrichten van LLO-activiteiten binnen de sectoren Techniek, Economie/Retail en Dienstverlening met nadruk op een goede aansluiting op de regionale arbeidsmarkt van de toekomst.

Het aantal mbo-certificaten voor doorstarters nam ook toe. Inmiddels is over 2020 sprake van een aanbod van ruim 15 certificaten. Dat wil echter niet zeggen dat alle certificaten ook daadwerkelijk konden worden afgenomen, gezien de hierboven beschreven ontwikkelingen. Een goed voorbeeld daarvan is Koken in de Horeca. Horecaondernemers hadden wel andere zorgen in 2020 dan (toekomstig) personeel op te leiden voor dit certificaat. Verder heeft Mondriaan een nieuw raamcontract met het UWV kunnen afsluiten, waardoor er de komende vier jaar op opdrachten voor het reguliere onderwijs en LLO-trajecten kan worden gerekend. Mensen die bij het UWV staan ingeschreven kunnen zo sneller en beter worden geholpen.

Gezien het grote maatschappelijk belang van LLO in deze crisis heeft Mondriaan deze doelstelling aangemerkt als een van de prioriteiten voor de komende jaren.

Bijlage 2 - Nieuwe opleidingen aangemeld bij DUO

Op 1 februari 2020 meldde Mondriaan de onderstaande nieuwe opleidingen aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het gaat om voorgenomen startdata (de bij aanmelding beoogde startdatum staat erachter vermeld).

Tabel B2.1 Nieuwe opleidingen bij DUO

opleiding	leerweg	startdatum
Manager Transport en Logistiek	bol en bbl	21-22
Leidinggevende team/afdeling/project	bol	21-22
Junior assistent-accountant	bol	21-22
Entree (Bouw en Infra)	bbl	20-21
Mondzorg	bol en bbl	20-21
Apothekersmedewerker	bol en bbl	20-21
Kleur- en interieuradviseur	bol en bbl	21-22
Projectmanager vastgoedonderhoud	bol en bbl	21-22
Uitvoerder	bol en bbl	21-22
Uitvoerder bouw/infra	bbl	21-22
Junior assistent-accountant	bol	21-22
Eerste monteur service en onderhoud werktuigkundige installaties	bbl	21-22
Technicus service en onderhoud werktuigkundige installaties	bbl	21-22
Assistent plant of (groene) leefomgeving	bol en bbl	21-22
Assistent-manager internationale handel	bol	21-22
Vestigingsmanager groothandel	bol	21-22
Vakman-ondernemer	bol	21-22
Taxichauffeur	bbl	20-21
Chauffeur openbaar vervoer	bbl	20-21
Touringcarchauffeur	bbl	20-21
(Ambulant) objectleider	bol en bbl	20-21
Vakman-ondernemer	bol en bbl	20-21
Gastronoom/sommelier	bol en bbl	20-21
Uitvoerend bakker	bol en bbl	20-21
Vakbekwaam medewerker vers	bol en bbl	20-21
Instructeur mbo	bol	20-21

Bijlage 3 - Opleidingen met beperkte toelating 2020-2021

Tabel B3.1 Opleidingen met aanvullende eisen

opleiding	aanvullende eisen	vorm
Aankomend medewerker grondoptreden	fysieke en psychische geschiktheid	goedkeuring Sport Medisch Adviescentrum intake door Defensie
Aankomend onderofficier grondoptreden	fysieke en psychische geschiktheid	goedkeuring Sport Medisch Adviescentrum intake door Defensie
Sport- en bewegingsleider niv. 3	benodigde praktische bedrevenheid in bewegingsactiviteit	toelatingstest motorische vaardigheden
Sport- en bewegingscoördinator niv. 4	benodigde praktische bedrevenheid in bewegingsactiviteit	toelatingstest motorische vaardigheden
Musical Performer	technisch en fysiek vermogen om kunstuiting te kunnen uitvoeren en creatieve en artistieke aanleg	auditie

Tabel B3.2 Opleidingen met numerus fixus

opleiding	maximaal aantal studenten	reden	wijze van toewijzing plaatsen
Beveiliger niv. 2 Oriëntatiejaar Marechaussee	25	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Handhaver toezicht en veiligheid niv. 3	50	beperkt aantal bpv-plaatsen bij de politie	volgorde aanmelding, voorrang interne verwante doorstroom en aanmelders uit de regio Haaglanden
Coördinator beveiliging niv. 3	75	beperkt aantal bpv-plaatsen	volgorde aanmelding
Aankomend medewerker grondoptreden	85	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Aankomend onderofficier grondoptreden	30	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
BAT met keuzedeel VEVA	20	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Medewerker Beheer ICT niv. 2	25	beperkt aantal bpv-plaatsen en beperkt arbeidsmarktperspectief	volgorde aanmelding
Musical Performer	21	landelijke toezegging en capaciteit van maximaal 81 studenten voor deze opleiding (alle leerjaren)	volgorde aanmelding na positieve uitkomst auditie
Allround medewerker mode/maatkleding niv. 3 en Specialist mode/maatkleding niv. 4	70	landelijke afspraken macrodoelmatigheid	volgorde aanmelding

Adresgegevens
ROC Mondriaan
Leeghwaterplein 72
2521 DB Den Haag

088 - 666 3300
cvb@rocmondriaan.nl

BRIN-nummer
27GZ

rocmondriaan.nl